

Μικροχωρικά ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ 71 • ΙΟΥΛΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2001 • ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΠΙΑΝΟΡΜΟΥ 18, Τ.Κ. 11522

ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ «Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ»

(ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΙ 1885)

Βραβείο Ακαδημίας

Αθηνών (1986)

Κυκλοφορεί ανάμεσα στους Μικροχωρίτες του εσωτερικού και του εξωτερικού, καθώς και στους φίλους του Μικρού Χωριού Ευρυτανίας (Σημ.: Τα ευνούγραφα άρθρα εκφράζουν τη γνώμη του συγγραφέα τους)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΞΧΡΟΝΟΣ 28ος

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 71

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2001

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ Δοχ. 1.000

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ \$ 50

ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΝΗΔΑ Δοχ. 5000

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ:

1966-'70 ΜΕΝΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΗΣ

1971-'77 ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

1978-'92 ΜΕΝΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΗΣ

1993 - ΑΘ. ΚΕΡΑΝΗΣ τηλ.: 8053475

ΔΗΜ. ΚΡΙΚΟΣ τηλ.: 6467052

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

ΑΘΑΝ. Ι. ΚΕΡΑΝΗΣ

ΤΗΛ.: 80.53.475

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΩΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ:

ΔΗΜ. ΓΚΑΝΤΗΡΑΓΑΣ

ΓΕΡΑΝΙΟΥ 7, ΤΗΛ. 5244309

Περιεχόμενα

Σελ.

1) Επίσημη Συγκέντρωση Μικροχωριτών	4-8
2) Ιστορικός Άπ - Σώστης και σύγχρονη τηλεφωνία	9-19
3) Μικροχωρίτες Μετανάστες στην Αμερική (Αιμιλία Κουτσούκη)	20-22
4) Το χρονικό μιας "Χαμένης Εικόνας" (Άρχιμ. Δοσίθεος)	23-26
5) Απομνημονεύματα (Δημ. Δερματάς)	27-29
6) Οι άγρυπνοι φρουροί του χωριού μας (Μ.Κ.)	29
7) Αναμνήσεις από την Κατοχή και την Αντίσταση ("Όλα Κεράνη)	30-32
8) Στρατιωτικό Ημερολόγιο (Δημ. Π. Πολύζος)	34
9) Σημαντικές Χρονολογίες του Μικρού Χωριού (Συνεργάτης χωρίς όνομα)	35-37
10) Το Παγκόσμιο Συνέδριο Ευρυτάνων	38-39
11) Το Παγκόσμιο Συνέδριο Ευρυτάνων (Γ.Κ. Σταυράκης)	39-40
12) Τα σημαντικά ιστορικά γεγονότα της Ευρυτανίας δια μέσου των αιώνων (Γ. Τσατσαράκος)	40-42
13) Οι επισκέπτες της Πνευματικής Γωνιάς γράφουν	44-46
14) Ιστορία και Θρύλος (Δημ. Ι. Φαλλής)	48
15) Τοπική Δραστηριότητα	49-52
16) Δημοτικές και Κοινοτικές Τύπος (Μιχ. Δεκλερής)	53-55
17) Οι εξετάσεις του Γιωργούλα (ΣΤΑΜ-ΣΤΑΜ)	56-57
18) Σκόλια, Κρίσεις, Αναμνήσεις (Νοκολός)	58-59
19) Πρόγραμμα Υποτροφιών (Ίδρυμα Γαζή)	60
20) Επέτειο Εθνικής Αντίστασης (Δημ. Καρασιόκης)	61
21) Βιβλιοπαρουσιάσεις (Μένιος Κουτσούκης)	62-64
22) Όταν η ζωή καταχτιέται με νύκτα και με δόντια (Μιχ. Σταφυλής)	64
23) Ευρυτανικά και Ρουμελιώτικα Έντυπα (Μένιος Κουτσούκης)	65-66
24) Κοινωνικά	67-68
25) Συνδρομές Αδελφότητας	69-70
26) Δωρεές εις μνήμην	71
27) Διάφορες δωρεές	72
28) Δωρεές προς Ι.Ν. Μεταμορφώσεως και Αγίας Κυριακής	72
29) Ι. Ν. Μεταμορφώσεως του Σωτήρος (π. Νικ. Αζακάς)	73
30) Λίγα λόγια γι' αυτούς που έφυγαν	74-80

*Η
Αδελφότητα Μικροχωριτών
«Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος»*

Εύχεται

*Στα μέλη της και σε
Όλους τους Μικροχωρίτες*

*Ευτυχισμένο
Τον Καινούργιο Χρόνο
2002*

Ετήσια Συγκέντρωση Μικροχωριτών και φίλων του Μικρού Χωριού 17ης Αυγούστου 2001

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος πραγματοποιήθηκε η ετήσια συγκέντρωσή μας στην Πνευματική Γωνιά στο Μικρό Χωριό στις 17/8/01.

Παρευρέθηκαν όλοι σχεδόν οι Μικροχωρίτες που ευρίσκοντο στο Μικρό Χωριό. Παρόντες ήταν ακόμη ο Νομαρχιακός Σύμβουλος κ. Τσατσαράγγος, ο Δήμαρχος κ. Γαβρίλης, ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Καλλιάνης, οι Δημοτικοί Σύμβουλοι, κ. Μπούρας, κ. Φλώρος και κ. Ίμβρος, το Τοπικό Συμβούλιο με τον Πρόεδρό του κ. Κουτσούκη, ο Πρόεδρος της Αδελφότητας με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Βίγλα, κ. Κρίκο και κ. Δερματά, ο Πρόεδρος του Αθλητικού Ομίλου Μικρού Χωριού (Α.Ο.Μ.Χ.) κ. Τζούφρας και ο ιερέας του χωριού μας αιδεσιμότητας π. Νίκος Αζακάς.

Πρόεδρος της συγκέντρωσης εκλέχτηκε ο κ. Γ. Τσατσαράγγος που καλεί τους συγκεντρωθέντες σε ενός λεπτού σιγή μετά την ανάγνωση των ονομάτων των χωριανών μας που απεβίωσαν τον τελευταίο χρόνο και που είναι οι εξής:

1. Πριτσόλα Μαργίτσα
2. Φώλος Παναγιώτης
3. Ζουρζούκη Ελένη
4. Δημόπουλος Δημήτρης
5. Γιαννοπούλου Σοφία
6. Πατσιός Κώστας
7. Ανδριτσογιάννης Χαράλαμπος
8. Γιαννακοπούλου Αμαλία
9. Κυρίτση Κωνσταντίνα
10. Ζησίμου Όλγα
11. Γιαννακοπούλου Στεφανία
12. Παπαδόπουλος Άλκης
13. Κωστόπουλος Μιχάλης
14. Μήτσιοι Ιωάννης
15. Πασπαλάρης Φίλιππας
16. Μπακατσιά Αθηνά

17. Κασιάνου Ευφροσύνη
18. Παπακωνσταντίνου Αλεξάνδρα
19. Αδελφή Συγκλητική (Ήσυχαστήριο Μικρού Χωριού)

20. Ματσούκας Αθανάσιος

21. Μαραγκούσιας Νίκος

Ακολούθως ο κ. Τσατσαράγγος δίνει το λόγο στον κ. Αθαν. Κουτσούκη (του οποίου την ομιλία αναφέρουμε περιληπτικά όπως και των άλλων ομιλητών).

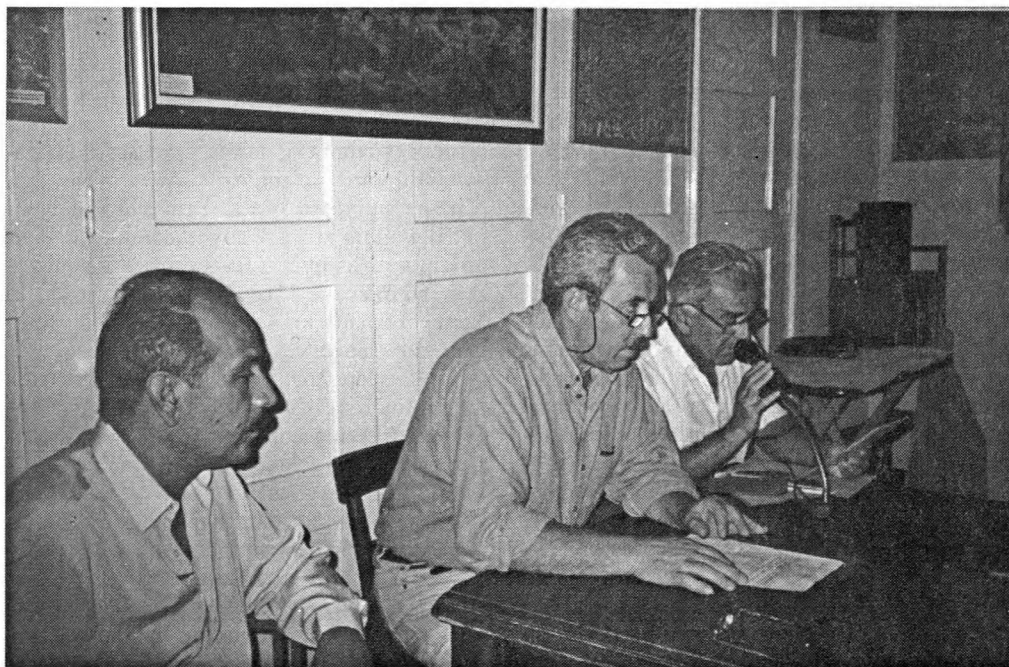
Ο κ. Αθαν. Κουτσούκης ανακοινώνει τον αποχαρακτηρισμό του παλιού οικισμού, που έγινε με τριपुरογική απόφαση, και που δίνει τώρα τη δυνατότητα στους ιδιοκτήτες ακινήτων να τα επισκευάζουν να τα επεκτείνουν, και να κατασκευάζουν και νέες οικοδομές με ορισμένες προϋποθέσεις. Στη συνέχεια αναφέρει τα έργα που έγιναν στο Μικρό Χωριό, τον φωτισμό της πλατείας του παλιού οικισμού, το εγκλωβωτισμό της σούδας που βρίσκεται κοντά στο ξενοδοχείο του νέου οικισμού, την κατασκευή αυλακίου στους Αγίους Αποστόλους και την κατασκευή δύο θέσεων σταθμεύσεων αυτοκινήτων στο νέο οικισμό. Επίσης στρώθηκε το πάνω μέρος της πλατείας και τα σκαλιά της, του παλιού οικισμού, με ωραίες πέτρινες πλάκες με δαπάνες του συγχωριανού μας Γιώργου Παπαθανασίου τον οποίο και ευχαριστούμε. Έχουν εγκριθεί και θα γίνουν, διαπλάτυνση του δρόμου κοντά στην Αγία Κυριακή, τοίχος αντιστήριξης στο χώρο στάθμευσης στην Καστανόβρυση στις δύο πλευρές, και κάγκελα στην πλατεία του νέου οικισμού, και η αρχή του σημαντικού έργου της αλλαγής των αμιαντοσωλήνων του δικτύου ύδρευσης με πλαστικές.

Στη συνέχεια επικρίνει άτομα που κατοικούν στο χωριό μας που κατά την απογραφή, απεγράφισαν σε άλλα χωριά. Επίσης κατακρίνει περιπτώσεις καταπάτησης κοινόχρη-

Οι τακτικοί αναγνώστες του περιοδικού μας θα παρατηρήσουν ασφαλώς διαφορές στην άρθρωση της ύλης. Κι αυτό γιατί ο ακάματος επιμελητής του περιοδικού Δημήτριος Κρίκος ασθενούσε κατά τη διάρκεια της έκδοσής του. Χαιρόμαστε όμως που τώρα είναι καλά και έτοιμος για την προετοιμασία του επόμενου τεύχους.

Στιγμιότυπο από τη Συνέλευση

Το Προεδρείο της Γενικής Συνέλευσης.

στων χώρων του χωριού και ζητάει την αποφυγή σπατάλης του νερού κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Για την επέκταση του νεκροταφείου στο νέο οικισμό θα επανέλθει πάλι με αίτηση στο δασαρχείο για τη χορήγηση άδειας επέκτασης. Επισήμανε λάθη στον τουριστικό οδηγό της Ευρυτανίας, ειδικά στο κεφάλαιο του Μικρού Χωριού που ήταν η αιτία να παραιτηθεί η Πρόεδρος των ιδιοκτητών ενοικιαζομένων δωματίων κα Βούλα Αζακά.

Τέλος αναφέρθηκε στην έλλειψη συνεργασίας και πληροφόρησης μεταξύ Δήμου και Τοπικού Συμβουλίου για ζητήματα του Μικρού Χωριού. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα τη σοβαρή αντιπαράθεση μεταξύ Δήμου και Μικροχωριτών που δημιούργησε η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου να χορηγηθεί άδεια εγκατάστασης κεραίας στο χώρο του Αγίου Σώστη, χώρο αρχαιολογικό και χώρο αναψυχής και περιπάτου των Μικροχωριτών και των επισκεπτών τους. Μάλιστα δημιούργησε και το απρόβλεπτο αποτέλεσμα να καταφέρονται οι φίλοι κάτοικοι της Καρύτσας με τρόπο προκλητικό και απειλητικό εναντίον των Μικροχωριτών όταν τους έκοψε το τηλέφωνο ο ΟΤΕ χωρίς να έχουν ιδέα οι Μικροχωρίτες.

Τελειώνοντας ευχαρίστησε όλους που ευρίσκονταν στη συγκέντρωση και τους ανήγγειλε ότι το 2002 η συγκέντρωση θα γίνει στην πλατεία του νέου οικισμού.

Ο κ. Γ. Τσατσαράγγος στη συνέχεια δίνει το λόγο στο σεβαστό μας ιερέα αιδεσιμότατο Νίκο Αζακά ο οποίος καλωσορίζει τους συμμετέχοντες στη συγκέντρωση και ανακοινώνει τα έργα που έγιναν στις εκκλησίες. Τελείωσε και έγινε ωραιότατο κατά γενική ομολογία το γραφείο με τουαλέτα και αποθηκούλα στα ερείπια που υπήρχαν στο πίσω μέρος του Ναού της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος. Ευχαριστεί όλους τους συνεισφέροντες και ειδικά τον κ. Σταύρο και την κα Αντιγόνη Γεωργούλη και για τη δωρεά της καμπάνας. Επίσης αναφέρθηκε στα ποσά που άφησε στη διαθήκη της η Φωτεινή Παπαδοπούλου για τους ναούς της Αγίας Κυριακής και της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος.

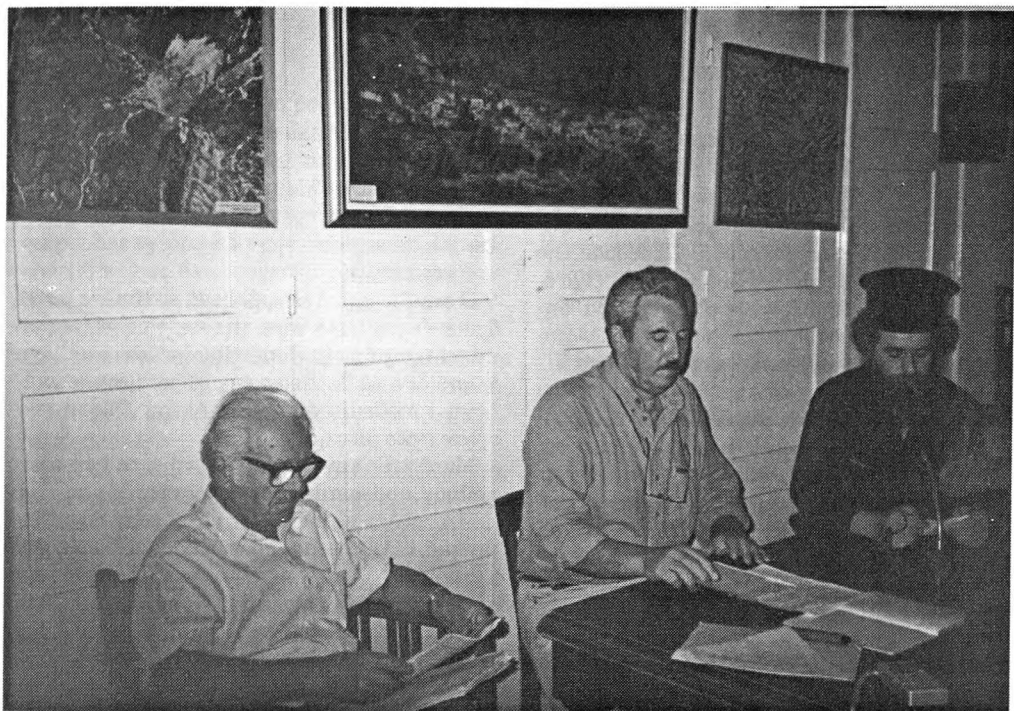
Ευχαριστεί επίσης τον εργολάβο κ. Σπύρο Τάσιο για την προσεγμένη εργασία του, και τον κ. Αυγέρη Αυγερόπουλο για τη μετατρο-

πή του μηχανισμού του ωρολογιού του καμπαναριού του Ναού του Σωτήρος από μηχανικό σε ηλεκτρονικό η οποία έγινε με δαπάνες και με προσωπική εργασία του. Τέλος εξέφρασε την αντίθεση του στη χορήγηση άδειας εγκατάστασης της κεραίας στον Άγιο Σώστη που εκτός από αρχαιολογικός χώρος, είναι χώρος περιπάτου και εκκλησιαστικός. Είμαι κάτοικος και ιερέας του Μικρού Χωριού 18 χρόνια και πρέπει να φροντίζω και να προστατεύω τα συμφέροντα του χωριού.

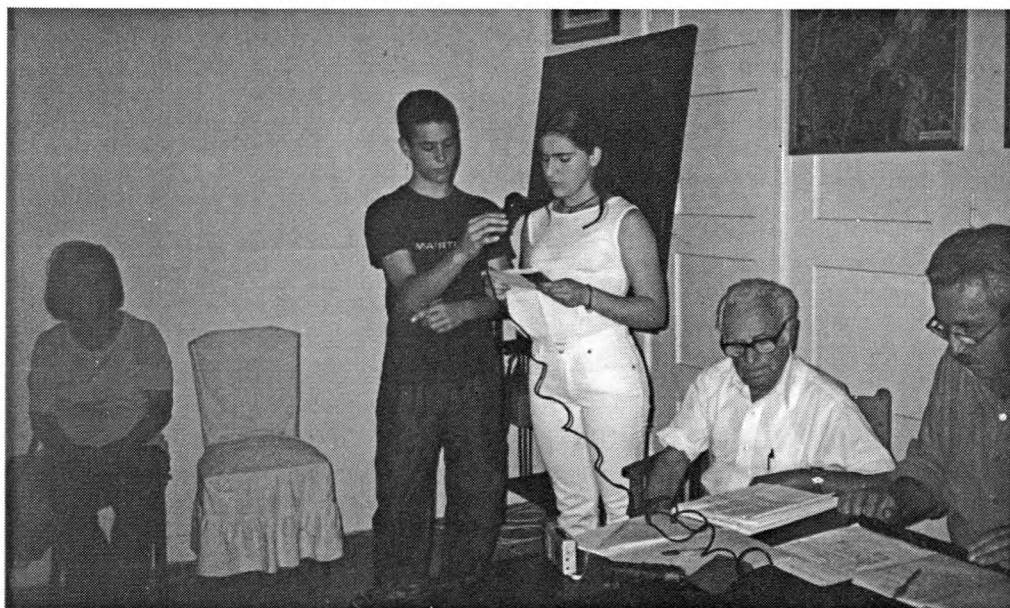
Ο λόγος του Παπά - Νίκου χειροκροτήθηκε με θερμή.

Ακολούθως ο κ. Γιώργος Τσατσαράγγος δηλώνει ότι οι Μικροχωρίτες δεν αντιδρούν σε τίποτα με τους κατοίκους της Καρύτσας και εάν η κεραία είχε εγκατασταθεί στη Φτελιά τώρα δεν θα υπήρχε τέτοιο θέμα για συζήτηση.

Μετά δίδεται ο λόγος στον Πρόεδρο της Αδελφότητας κ. Κεράνη ο οποίος χαιρετίζει τους συμμετέχοντες στη συγκέντρωση και αναφέρεται στα έργα που έγιναν μετά την 27/5/01. Για τις δραστηριότητες της προηγούμενης διαιτίας ανεφέρθηκε στην ομιλία του στην Τακτική Γενική Συνέλευση της Αδελφότητας που έγινε την 27/5/01 και δημοσιεύτηκε στο περιοδικό "Μικροχωρίτικα Γράμματα" που εκδόθηκε τον Ιούλιο. Έτσι λοιπόν μετά την 27/5/01 έγιναν τα εξής έργα: 1) Ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση και λειτουργία των οργάνων της παιδικής χαράς και η κατασκευή γηπέδου μπάσκετ. Αυτά έγιναν κυρίως με τη δωρεά του κ. Σταύρου Γεωργούλη, τον οποίο και τον ευχαριστούμε. 2) Ρυθμίστηκε να ανοίγει η Πνευματική Γωνιά για τους επισκέπτες 11-1 και 7-9 κάθε μέρα. 3) Χρηματοδοτήθηκε και φέτος το ΚΤΕΛ Καρπενησιού ώστε να γίνονται τους θερινούς μήνες 2 δρομολόγια την εβδομάδα στον παλιό οικισμό. 4) Έγινε καθαρισμός της Πνευματικής Γωνιάς και του γύρω χώρου καθώς επίσης και του χώρου της παιδικής χαράς. 5) Τοποθετήθηκαν επιβραδνυτές ταχύτητας προ και μετά την πλατεία του παλιού οικισμού. Η αγορά έγινε από την Αδελφότητα, η τοποθέτηση από τον Τζο, σύζυγο της Ανδριάννας Αγγελή. Τέλος έγινε με δαπάνη του κ. Γιώργου Παπαθανασίου η τοποθέτηση στο προαύλιο της Πνευματικής Γωνιάς άσπρης πελεκητής πέτρας. Τον ευχαριστούμε

Ο αιδεσ. Αζακάς απευθύνεται προς τη Συνέλευση.

Οι βραβευθέντες μαθητές Λυκείου.
Ο Γιώργος Μπούρας και η Φωτεινή Γιαννακοπούλου απευθύνουν ευχαριστήριο στους
δωρητές και τη συνέλευση.

πολύ. Ευχαριστούμε τον κ. Αυγέρη Αυγερόπουλο για το ρολόι του καμπαναριού και όλους όσους συντέλεσαν στην κατασκευή των έργων που αναφέρθηκαν από τους προηγούμενους ομιλητές. Το θέμα της κεραίας που προκάλεσε την αντίδραση όλων των Μικροχωριτών είναι αποτέλεσμα μη εγκαίρου πληροφόρησης και συνεργασίας μεταξύ Τοπικού Συμβουλίου και Δήμου. Ο Πρόεδρος της Αδελφότητας πιστεύει ότι αν η κεραία είχε εγκατασταθεί στη θέση Φτελιά δεν θα δημιουργούσε κανένα πρόβλημα. Θα ήταν παράλειψη να μην ευχαριστήσω τον κ. Θάνο Τέλη για την πρόθεσή του να δώσει ένα μέτρο από τον κήπο του για διαπλάτυνση του δρόμου που οδηγεί στο κάτω μέρος του χωριού, είπε ο Πρόεδρος και τελείωσε τον λόγο του με την υπενθύμιση ότι, στην πλατεία του χωριού (παλιού οικισμού) θα γίνει συνεστίαση και χορός μετά το τέλος της συγκέντρωσης.

Στη συνέχεια ο κ. Τσατσαράγγος δίνει το λόγο στο Δήμαρχο κ. Γαβρίλη. Ο κ. Δήμαρχος δεν παραδέχτηκε ότι δεν συνεργάζεται με το Τοπικό Συμβούλιο και τόνισε ότι μπορεί το Τοπικό να ζητά οποιαδήποτε από τον Δήμαρχο πληροφορία ή έγγραφο που αφορά το Μικρό Χωριό και γενικότερα το Δήμο. Παραδέχθη όμως ότι το Τοπικό Συμβούλιο δεν ήταν ενημερωμένο για την άδεια εγκατάστασης της κεραίας στον Άγιο Σώστη που χορήγησε ο Δήμος. Συνεχίζοντας μας διαβεβαιώνει ότι δεν ξεχωρίζει σε τίποτα το Μικρό από το Μεγάλο Χωριό στο οποίο μάλιστα γεννήθηκε. Μας πληροφορεί ότι το σημαντικό έργο της αντικατάστασης των αμιαντοσωλήνων του δικτύου ύδρευσης με πλαστικές σωλήνες θα αρχίσει μέσα στο Σεπτέμβριο.

Μετά δίνεται ο λόγος στον Πρόεδρο του Αθλητικού Ομίλου Μικρού Χωριού (Α.Ο.Μ.Χ.) κ. Γιώργο Τζούφρα, ο οποίος μας πληροφορεί ότι ο Α.Ο.Μ.Χ. έχει 6 χρόνια αθλητικής ζωής

και φέτος ήρθε 5ος στη γενική κατάταξη της κατηγορίας του.

Έχει οργανώσει μια λαχειοφόρο αγορά και προτρέπει τους συγκεντρωθέντες να ενισχύσουν τον Όμιλο με την αγορά λαχνών.

Μετά ζήτησε το λόγο ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Καλλιάνης και υπεσχέθη να ζητήσει από το Δημοτικό Συμβούλιο να ανακαλέσει την άδεια εγκατάστασης της κεραίας.

Ο ταμίας της Αδελφότητας κ. Βίγλας αντέδρασε έντονα στο θέμα της κεραίας με πειστικά επιχειρήματα διαβεβαίωσε ότι, κανένα χωριό δεν θα δεχόταν την κεραία αν σε ανάλογη τοποθεσία όπως του Αγίου Σώστη την είχαν εγκαταστήσει.

Μετά τέθηκαν διάφορα ζητήματα που αφορούσαν προσωπικά τρεις χωριανούς μας.

Ο κ. Φλετούρης ρώτη γιατί πληρώνει δημοτικά τέλη πιο πολλά από όσα τετραγωνικά μέτρα έχει. Ο κ. Κουτσούκης είπε χρεώνεται τόσα όσα έχει γράψει στη δήλωσή του. Ο κ. Τάσιος Σπύρος είπε γιατί πληρώνει για 3 παροχές νερού. Ο κ. Κουτσούκης απαντά ότι δήλωσε τρεις κατοικίες στο ίδιο οικόπεδο. Και τέλος η κα Γιαννακοπούλου ρώτησε αν μπορεί να μάθει που και πότε θα επεκταθεί το πολεοδομικό σχέδιο. Ο κ. Κουτσούκης απάντησε ακόμη δεν υπάρχει κάτι το συγκεκριμένο.

Τέλος έγινε η ετήσια βράβευση των καλύτερων μαθητών όπως ορίζει το κληροδότημα της οικογένειας Ζορμπαλά εις μνήμη του θείου τους Ξενοφάντα. Οι μαθητές Φωτεινή Γιαννακοπούλου και Γιώργος Μπούρας ισοβάθμισαν φέτος και έτσι θα μοιραστούν το βραβείο. Η βράβευση έγινε μέσα σε θύελλα χειροκροτημάτων και ο Πρόεδρος κ. Γ. Τσατσαράγγος αναγγέλει το τέλος της συγκέντρωσης που την ονόμασε πολύ ενδιαφέρουσα και πραγματικά Μικροχωρίτικη.

Δωρεά Ηλεκτρονικού Υπολογιστή

• Δωρητής που θέλει να διατηρήσει την ανωνυμία του, δώρησε στην Αδελφότητα Μικροχωριτών Ηλεκτρονικό Υπολογιστή και ένα μικρό φωτοτυπικό μηχάνημα.

Εξέφρασε την επιθυμία του να τον χρησιμοποιούν οι μαθητές του Δημοτ. Σχολείου Μικρού Χωριού στο σχολείο τους υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση των διδασκάλων τους.

Αυτό θα γίνεται όσο υπάρχει και εδρεύει το σχολείο στο Μικρό Χωριό. Μετά θα επιστραφούν στην Αδελφότητα όπου και ανήκουν.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας ευχαριστεί και συγχαίρει τον δωρητή.

Ιστορικός Αη-Σώστης και σύγχρονη τηλεφωνία

Οι κάτοικοι του Μικρού Χωριού συνδέονται με τους κατοίκους της Καρύτσας με μακροχρόνιους δεσμούς φιλίας, αλληλοεκτίμησης αλλά και συγγένειας. Τις σχέσεις αυτές, που έμειναν αλώβητες ακόμα και σε δύσκολα χρόνια της ιστορίας μας προσπάθησε να διαταράξει μια απερίσκεπτη απόφαση αρμοδίων. Σύσσωμο το Μικρό Χωριό υποστηρίζει και θέλει το γειτονικό μας χωριό να έχει κανονική και αποδοτική τηλεφωνική σύνδεση γιατί αυτό είναι όχι μόνο επιβεβλημένο αλλά και αναφαίρετο δικαίωμα κάθε τόπου και ιδιαίτερα της Καρύτσας.

Βέβαια όσο ζωτικό είναι να ικανοποιείται ένα δίκαιο αίτημα ενός χωριού, άλλο τόσο σημαντικό είναι οι αρμόδιοι να σέβονται ταυτόχρονα και την ιστορική, θρησκευτική και περιβαλλοντική ευαισθησία των κατοίκων ενός άλλου, όπως στην περίπτωση της εγκατάστασης κεραιάς στον Αη-Σώστη του Μικρού Χωριού. Είναι γνωστό ότι οι Μικροχωρίτες θεωρούν τον Αη-Σώστη ένα χώρο με ιδιαίτερη περιβαλλοντολογική, λατρευτική και αρχαιολογική αξία. Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δή-

μου Ποταμιάς, αυθαίρετα, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του Τοπικού Συμβουλίου, της Αδελφότητας Μικροχωριτών ή των κατοίκων, ούτε καν την απλή ενημέρωσή τους, συμφώνησε με τον ΟΤΕ για την εγκατάσταση τηλεφωνικής κεραιάς στο μικρό περίγυρο του Αη - Σώστη, στο πιο επίλεκτο κομμάτι του Μικρού Χωριού, σαν να ήθελε να προκαλέσει τη μήνη των κατοίκων, που ήταν βέβαιο ότι θα ακολουθούσε, ύστερα από μια τέτοια αναπάντεχη, βέβηλο και απαράδεκτη ενέργεια.

Άραγε μήπως δεν θα έκαναν το ίδιο και οι κάτοικοι του Μεγάλου Χωριού αν ερήμην τους αποφασίζοταν η εγκατάσταση μιας τεράστιας, ακαλαίσθητης σιδηροτσιμεντο-κατασκευής στον, πάντως πολύ μεγαλύτερο, χώρο του δικού τους ωραιοτάτου Αη-Θανάση ή οι κάτοικοι της Καρύτσας αν έβλεπαν τη βάναυση μεταχείριση και το δραστικό περιορισμό της χρήσης μιας ιερής τους τοποθεσίας;

Εν κατακλείδι, οι κάτοικοι του Μικρού Χωριού, παρά τη δίκαιη αγανάκτησή τους για την αβασάνιστη απόφαση των αρμοδίων να μολύνουν με τις εγκαταστάσεις τους έναν ιερό τους

Μερικά ευρήματα που βρέθηκαν σκόρπια στη περιοχή του Αη - Σώστη

χώρο, αλλά κυρίως για την προσωρινή (κατά δήλωση του ΟΤΕ) τηλεφωνική εξυπηρέτηση των γειτονικών χωριών, δέχθηκε τις δυο ρητές έγγραφες προϋποθέσεις, που έθεσε το Υπουργείο Πολιτισμού προς τον ΟΤΕ για την εγκατάσταση της περί ου κεραίας: 1) Δεν θα γίνουν περαιτέρω επεκτάσεις ή πρόσθετες άλλες εγκαταστάσεις και 2) η χρήση της τηλεφωνικής κεραίας θα είναι μόνο για ένα χρόνο, ήτοι μέχρι το τέλος του 2002. Μετά το πέρας του χρονικού αυτού ορίου καταργείται η χρήση της κεραίας και απομακρύνεται η εγκατάστασή της. (Ακολουθεί το υπ' αρ. πρωτ.

3856/53018 έγγραφο του Υπ. Πολιτισμού).

Σημειώνουμε τις παραπάνω απαράβατες προϋποθέσεις που έθεσε το Υπουργείο Πολιτισμού, θα είμαστε σε εγρήγορση για την τήρησή τους και ευελπιστούμε στη συνέπεια του ΟΤΕ προς αποφυγή περαιτέρω αγώνων.

Τέλος, ολόκληρη η περιοχή είναι έτοιμη να χαιρετήσει μιιά καλύτερη, από την υπάρχουσα τουλάχιστον προβληματική, τηλεφωνική εξυπηρέτηση με την μελλούμενη και πολλά υποσχόμενη δορυφορική σύνδεση.

Αδελφότητα Μικροχωριτών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20
10682 Αθήνα
Τηλέφωνα: 01/8201665 - 8201666
- 8201305

Αθήνα, 9 Οκτωβρίου 2001
Αριθ. Πρωτ.: 3856/53018

ΠΡΟΣ: τον ΟΤΕ Τηλεπ. Περιφ. Στερεάς
Τηλεπ. Διαμ. Ευρυτανίας Καρπενήσι

Κοιν.: 1. Γραφείο κ. Γενικής Γραμματέως
2. ΙΔ' ΕΠΚΑ Κάστρο Λαμίας 35100
3. ΔΗΚΑ

ΘΕΜΑ: Τοποθέτηση κεραίας στη θέση 'Άγιος Σώστης στο Δημοτικό Διαμέρισμα Μικρού Χωριού Ευρυτανίας

Σχετ.: 1. Το υπ' αριθμ. 2845/22.8.2001 έγγραφό μας
2. Τα υπ' αριθμ. 52/2515/4.9.2001, 52/2333/8.8.2001 και 52/2603/12.9.2001 έγγραφά σας

Σε συνέχεια της ανωτέρω αλληλογραφίας και μετά από επανεξέταση της υπόθεσης επιτρέπουμε την παραμονή της κεραίας στη θέση 'Άγιος Σώστης στο Δημοτικό Διαμέρισμα Μικρού Χωριού Ευρυτανίας εφόσον η εγκατάστασή της εκεί εξασφαλίζει την αναγκαία σταθερή τηλεφωνία σε απομακρυσμένα κοινοτικά διαμερίσματα της περιοχής, με τις εξής προϋποθέσεις:

- Η κεραία θα παραμείνει στην εν λόγω θέση έως το τέλος του 2002, χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο εκτιμάτε ότι θα γίνει η έναρξη λειτουργίας του Δορυφόρου του ΟΤΕ, οπότε και θα απομακρυνθεί δεδομένου ότι δεν θα συντρέχει λόγος ύπαρξής της.

- Δεν θα προβείτε σε οποιαδήποτε περαιτέρω διαμόρφωση του χώρου τοποθέτησης της μεταλλικής κεραίας.

- Μετά το πέρας του ανωτέρω χρονικού διαστήματος και μέσα σε εύλογο χρόνο θα αναλάβετε την υποχρέωση απομάκρυνσης της κεραίας από το σημείο τοποθέτησης.

**Ο Γενικός Διευθυντής Αρχαιοτήτων
Λάζαρος Κολώνας**

Ακριβές Αντίγραφο
Ο Προϊστάμενος της Γραμματείας
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΣΤΑΜΟΥ

Μετά από τις σχετικές δημοσιεύσεις στο προηγούμενο τεύχος του περιοδικού μας, για το θέμα της απαράδεκτης κεραιάς του ΟΤΕ στον Άη - Σώστη του Μικρού Χωριού, παραθέτουμε ορισμένα συμπληρωματικά στοιχεία προς ενημέρωση των συγχωριανών και αναγνωστών μας.

Ιστορικό Γεγονότων Κεραιάς

Σας παραθέτουμε γραπτώς όλα τα στοιχεία, που σχετίζονται με την παράνομη τοποθέτηση κεραιάς του ΟΤΕ στον αρχαιολογικό χώρο Άη -Σώστη Μικρού Χωριού Ευρυτανίας.

10/10/2000 (6μ.μ.) Εκοσφεάς

11-13/10 Απουσία μου

15/10 Πληροφορία Εργασιών στον Άγιο Σώστη

16-20/10 Πληροφ. Ερωτήσεις Παπανίκο - Δήμαρχο - Δημότες: όλοι δεν ξέρουμε τίποτα. (Κατασκευή Πυλώνα ΟΤΕ).

23-30/10 Νομαρχία: αναρμόδιοι

Πολοδομία: Υποχρέωση έκδοσης Οικοδομ. Αδείας Ο.Τ.Ε. Ναι έχουμε έγκριση Δασαρχείου, κάναμε αίτηση και στο Δήμο: Αρνήθηκε Χορήγηση Φωτοαντιγράφων (Τώρα δεν μπορώ διάζομαι, ό-ταν ξανάρθεις).

31/10 1ο Τηλεφων. Αρχαιολογ. Υππρ. Λαμίας Ε-νημέρωση

6/11 2ο Τηλεφων. Αρχαιολογ. επαφή με Αρχαιο-φύλακα άφιξη

Αυτοψία στο Χώρο - διαπίστωση παράβασης, ε-τολή για Τηλεφωνικό Σήμα διακοπής εργασιών.

7/11 Τηλεφωνικό Σήμα στην αστυνομία Μεγ. Χωριού

13/11 Έγγραφο Δασαρχείου στο Δήμο για έγκρι-ση (ελήφθη 20/11)

17/11 1ο Έγγραφο Αρχαιολ. Υπ. Απομάκρυνση Κεραιάς

8/12 Απόφαση Δήμου - Έγκριση Εγκατάστασης Κεραιάς (εν αγνοία Τ.Σ.)

12/2/01 2ο Έγγραφο Αρχαιολ. Υππρ. ΔΗΜΟ ΠΟΤΑΜΙΑΣ (δεν κοινοποιήθηκε)

16/2/01 Διαμαρτυρία - Αδελφότητας Μικροχωρι-τών (Αίτημα απομάκρυνσης) απόρριψης από Δημ. Συμβούλιο.

22/2 3ο Έγγραφο Αρχαιολ. Υππρ. (Απομάκρυν-σεις - Κυρώσεις Νόμου).

13/3 9μη Ειδοπ. Αντιδήμαρχου (αύριο ΔΕΗ Ε-πέκταση δημοτ. Φωτισμού μέχρι Άη Σώστη).

14/3 ΔΕΗ: Μέτρηση για κολώνες μέχρι Πυλώνα, για κεραιές και αναμεταδότη Τ.Υ.

21/3/01 Τηλεφων. Αρχαιολ. Υππρ.: κ. Παπακων-σταντίνου κ. Καλαμάτας απόντες: (Πληροφ. Υπο-

βολή Εισηγ. στο Υπ. Πολιτ. (Αρχαιολ. Συμβ.) για χαρακτηρισμό του χώρου) περιμένουμε απόφαση.

22/3 4ο Έγγραφο Αρχαιολ. Υπ.: Δήμο, ΔΕΗ, Υπ. Πολ.

28/3 Ο.Τ.Ε. Μπάκας για χορήγηση Αντιγρ. Απί-σεων - Άρνηση -λογομαχία.

24/7 4 μ.μ. Απόπειρα Ο.Τ.Ε. για εγκατάστα-ση κατόπτρων. Αυθαίρετο Φορτηγό Ανταιν. 2. Τε-χνίτες (Παρεμπόδισής τους από Συμβούλους και Δημότες).

25/7 Ω. 8 π.μ. 2η Απόπειρα ΟΤΕ για εγκατάστα-ση Κατόπτρων, συνοδεία Υπαλλήλων ΟΤΕ Παρε-μπόδιση τους από Συμβούλους και κατοίκων (Δια-φωνίας Λογομαχίας) Άφιξη Κατοίκων Καρίτσας, α-πειλαί, φωναί. Διαπληκτισμοί παρ' ολίγων Επεισό-δια. Άφιξη Ελ. Αστ. (100) Απαγόρευση Εργασιών. Τηλεφων. στην ΙΔ' Εφ. Αρχαιστ.

27/7 Νέο Τηλεφωνικό Σήμα ΙΔ' Εφ. Αρχ. Κοινοπ. ΟΤΕ - Εισαγγελία -Δήμο.

14/8 Απόφαση 3144 7/8/01 Απομάκρυνσης Κε-ραιάς (Πυλώνα) όρια του Αρχαιολ. Χώρου (Παρου-σία ΟΤΕ, Δημάρχου, Προέδρων Μικρού Χωριού και Καρύτσας, ΠαπαΝίκου και πολλών δημοτών.

Εμείς ως δημοτικό διαμέρισμα του Δήμου Ποτα-μιάς δεν αντιδικούμε με τους συνδημότες μας του Δ.Δ. της Καρύτσας. Πιστεύουμε ότι έχουμε υποχρέ-ωση να προστατέψουμε τον αρχαιολογικό χώρο που είναι σίγουρα κτήμα και του Δήμου και του Νομού μας, αλλά και της πατρίδας μας. Επιπλέον πρέπει να πούμε και τούτο. Οι της αρχαιολογικής υπηρεσίας φορείς και υπάλληλοι έχουν χρέος να τηρήσουν τους νόμους και να αρνηθούν τις πιέσεις απ' όπου και να προέρχονται. Οι κάτοικοι της Καρύτσας μπο-ρούν και πρέπει να εξυπηρετηθούν, αν ο ΟΤΕ θέλει πραγματικά να λύσει το υπάρχον πρόβλημα, και νο-μίζουμε πως η θέση Φτελιά είναι η πιο κατάλληλη για την τοποθέτηση κεραιάς σταθερή τηλεφωνίας.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1) Ο Ιερέας: Αζακάς Νικόλαος

2) Ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου: Κου-τσούκης Αθανάσιος

Υ.Γ. Η Εγκατάσταση του ΟΤΕ και οι αποφάσεις Δασαρχείου και Δήμου εν αγνοία του Τοπ. Συμβ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΙΔ. ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ
& ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΔΑΜΙΑ

Λαμία 7 Νοεμβρίου 2000
Αριθ. Πρωτ. 3753

Ταχ. Δ/ση : Κάστορα Λαμίας
Ταχ. Κώδικας : 351 00 Λαμία
TELEX :
TELEFAX : 0231-46106
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο : 0231-29992

ΠΡΟΣ : Ανεπίσημο Στάθμο
Μικρού χωριού
Ευρυτανίας

ΚΟΙΝ : Μικρό Χωριό

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΣΗΜΑ

Παρακαλούμε για τη διακοπή των οικοδομικών εργασιών, οι οποίες εκτελούνται στο πλαίσιο εγκατάστασης κεραιών τηλεπικοινωνιών του ΟΤΕ στη θέση Αγ. Σώστης Μικρού Χωριού Ευρυτανίας, επειδή διενεργούνται εντός αρχαιολογικού χώρου και χωρίς την προβαλλόμενη από την Υπηρεσία μας άδεια.

Σας κάνουμε γνωστό ότι ο Ο.Τ.Ε. Α.Ε. μας υπέβαλε αίτημα για εγκατάσταση βάσης Παθητικού Κατόπτρου στη θέση " Αη - Σώστη " στο Παλαιό Μικρό Χωριό.

Παρακαλούμε το δυνατόν συντομότερα να έχουμε την άποψη του Δημοτικού σας Συμβουλίου για το εν λόγω θέμα.

Σας στέλλουμε συνημμένα σε φωτοαντίγραφο.

1. Αποτάσματα χάρτη της περιοχής, κλίμακα 1:50.000, στο οποίο απεικονίζεται η θέση της εγκατάστασης του Παθητικού Κατόπτρου και

2. Τοπογραφικό διάγραμμα της έκτασης που ζητείται για εγκατάσταση.

Ο Δασάρχης
Ιωάννης Φάκας
Δασολόγος με βαθμό Δ/τη

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΙΔ. ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ
& ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΔΑΜΙΑ

Λαμία 7 Νοεμβρίου 2000
Αριθ. Πρωτ. 3753

Ταχ. Δ/ση : Κάστορα Λαμίας
Ταχ. Κώδικας : 351 00 Λαμία
TELEX :
TELEFAX : 0231-46106
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο : 0231-29992

ΠΡΟΣ : Ανεπίσημο Στάθμο
Μικρού χωριού
Ευρυτανίας

ΚΟΙΝ : Μικρό Χωριό

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΣΗΜΑ

Παρακαλούμε για τη διακοπή των οικοδομικών εργασιών, οι οποίες εκτελούνται στο πλαίσιο εγκατάστασης κεραιών τηλεπικοινωνιών του ΟΤΕ στη θέση Αγ. Σώστης Μικρού Χωριού Ευρυτανίας, επειδή διενεργούνται εντός αρχαιολογικού χώρου και χωρίς την προβαλλόμενη από την Υπηρεσία μας άδεια.

Ο Δασάρχης
Ιωάννης Φάκας
Δασολόγος με βαθμό Δ/τη

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΙΔ. ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ
& ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΔΑΜΙΑ

Λαμία 7 Νοεμβρίου 2000
Αριθ. Πρωτ. 3753

Ταχ. Δ/ση : Κάστορα Λαμίας
Ταχ. Κώδικας : 351 00 Λαμία
TELEX :
TELEFAX : 0231-46106
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο : 0231-29992

ΠΡΟΣ : Ανεπίσημο Στάθμο
Μικρού χωριού
Ευρυτανίας

ΚΟΙΝ : Μικρό Χωριό

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΣΗΜΑ

Παρακαλούμε για τη διακοπή των οικοδομικών εργασιών, οι οποίες εκτελούνται στο πλαίσιο εγκατάστασης κεραιών τηλεπικοινωνιών του ΟΤΕ στη θέση Αγ. Σώστης Μικρού Χωριού Ευρυτανίας, επειδή διενεργούνται εντός αρχαιολογικού χώρου και χωρίς την προβαλλόμενη από την Υπηρεσία μας άδεια.

Σας κάνουμε γνωστό ότι ο Ο.Τ.Ε. Α.Ε. μας υπέβαλε αίτημα για εγκατάσταση βάσης Παθητικού Κατόπτρου στη θέση " Αη - Σώστη " στο Παλαιό Μικρό Χωριό.

Παρακαλούμε το δυνατόν συντομότερα να έχουμε την άποψη του Δημοτικού σας Συμβουλίου για το εν λόγω θέμα.

Σας στέλλουμε συνημμένα σε φωτοαντίγραφο.

1. Αποτάσματα χάρτη της περιοχής, κλίμακα 1:50.000, στο οποίο απεικονίζεται η θέση της εγκατάστασης του Παθητικού Κατόπτρου και

2. Τοπογραφικό διάγραμμα της έκτασης που ζητείται για εγκατάσταση.

Ο Δασάρχης
Ιωάννης Φάκας
Δασολόγος με βαθμό Δ/τη

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΙΔ. ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ
& ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΔΑΜΙΑ

Λαμία 7 Νοεμβρίου 2000
Αριθ. Πρωτ. 3753

Ταχ. Δ/ση : Κάστορα Λαμίας
Ταχ. Κώδικας : 351 00 Λαμία
TELEX :
TELEFAX : 0231-46106
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο : 0231-29992

ΠΡΟΣ : Ανεπίσημο Στάθμο
Μικρού χωριού
Ευρυτανίας

ΚΟΙΝ : Μικρό Χωριό

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΣΗΜΑ

Παρακαλούμε για τη διακοπή των οικοδομικών εργασιών, οι οποίες εκτελούνται στο πλαίσιο εγκατάστασης κεραιών τηλεπικοινωνιών του ΟΤΕ στη θέση Αγ. Σώστης Μικρού Χωριού Ευρυτανίας, επειδή διενεργούνται εντός αρχαιολογικού χώρου και χωρίς την προβαλλόμενη από την Υπηρεσία μας άδεια.

Σας κάνουμε γνωστό ότι ο Ο.Τ.Ε. Α.Ε. μας υπέβαλε αίτημα για εγκατάσταση βάσης Παθητικού Κατόπτρου στη θέση " Αη - Σώστη " στο Παλαιό Μικρό Χωριό.

Παρακαλούμε το δυνατόν συντομότερα να έχουμε την άποψη του Δημοτικού σας Συμβουλίου για το εν λόγω θέμα.

Σας στέλλουμε συνημμένα σε φωτοαντίγραφο.

1. Αποτάσματα χάρτη της περιοχής, κλίμακα 1:50.000, στο οποίο απεικονίζεται η θέση της εγκατάστασης του Παθητικού Κατόπτρου και

2. Τοπογραφικό διάγραμμα της έκτασης που ζητείται για εγκατάσταση.

Ο Δασάρχης
Ιωάννης Φάκας
Δασολόγος με βαθμό Δ/τη

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Από το πρακτικό της 16^{ης} Συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Ποταμιάς Νομού Ευρυτανίας έτους 2000.

Αριθμός Απόφασης : 16-251/2000 ΘΕΜΑ: "Έγκριση για εγκατάσταση παθητικού κατόπτρου του ΟΤΕ στον Άη-Σώστη στο Παλιό Μικρό Χωριό"

Στο Μεγάλο Χωριό και στο Πνευματικό Κέντρο Μεγάλου Χωριού, σήμερα στις οκτώ (8) του μήνα Δεκεμβρίου 2000, ημέρα Παρασκευή και ώρα 6:00' μ.μ. συνήλθε σε συνεδρίαση το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Ποταμιάς, μετά την αριθμ. Πρωτ. 2196/1-8-2000 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Φίλιππου Καλλιάνη, που επιδόθηκε με αποδεικτικό επίδοσης σε κάθε σύμβουλο και στο Δήμαρχο σύμφωνα με το άρθρο 94 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Π.Δ. 410/1995). Επίσης η παραπάνω πρόσκληση επιδόθηκε και στους Προέδρους των Τοπικών Συμβουλίων των Δημοτικών Διαμερισμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 1 και 11 του Ν. 2539/1997.

Αφού διαπιστώθηκε ότι υπήρχε η νόμιμη απαρτία, δεδομένου ότι σε σύνολο δεκατριών (13) δημοτικών συμβούλων βρέθηκαν παρόντες οι δώδεκα (12), παρισταμένον και του Δημάρχου κ. Ιωάννη Γαβρίλη, ήτοι:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ ΔΗΜ. ΣΥΜΒ/ΛΟΙ

- 1) Φίλιππος Καλλιάνης (Πρόεδρος)
- 2) Γεώργιος Γιαννακόπουλος
- 3) Γεώργιος Παπαηρακλής
- 4) Βασίλειος Μπούρας
- 5) Κων/νος Τριχιάς
- 6) Παντελής Φλώρος
- 7) Κων/νος Μαραγουσίας
- 8) Θρασύβουλος Χονδρός
- 9) Ιωάννης Ίβρος
- 10) Κων/νος Μπακασιός
- 11) Κων/νος Αναγνωστάκης
- 12) Παναγιώτης Σερετάκης

ΑΠΟΝΤΕΣ ΔΗΜ. ΣΥΜΒ/ΛΟΙ

- 1) Δημήτριος Τσαλεπής

ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΟΠ. ΣΥΜΒ/ΛΙΩΝ

- 1.-Θρασύβουλος Χονδρός (ΔΔ Μεγ.Χωρι)
- 2.- Νικόλαος Γραβάνης (ΔΔ Ανιζόδας)
- 3.- Ιω. Παναγιωτόπουλος (ΔΔ Καρίτσας)
- 4.-Αθαν. Καραγκιόζης (ΔΔ Μουζίλου)

ΑΠΟΝΤΕΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΟΠ. ΣΥΜΒ/ΛΙΩΝ

- 1.-Γεώρ. Γιολλάσης(ΔΔ Κλαυσιού)
- 2.-Κων. Σταμπολίτης(ΔΔΧελιδόνας)
- 3.-Αθαν. Κουτσούκης (ΔΔ Μικ.Χωρι)
- 4.-Γιαννούλα Γρούμπα (ΔΔ Δερματίου)
- 5.- Διονύσιος Ζήσιμος (ΔΔ Νοστήριου)
- 6.- Γεώργιος Λάππας (Συγκρέλλου)

Κατά την συνεδρίαση παραβρέθηκε και η υπάλληλος του Δήμου Μάρια Παπαριζάμη για την τήρηση των πρακτικών.

Ο πρόεδρος του ΔΣ κ. Φίλιππος Καλλιάνης κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης και είπε ότι μετά την πρόσκληση προέκυψαν κάποια θέματα που πρέπει να συζητηθούν ως κατεπείγοντα στο Δημοτικό Συμβούλιο εκτός ημερήσιας διάταξης αν αυτό γίνει δεκτό από το συμβούλιο.

Αφού τελείωσαν τα θέματα εκτός ημερήσιας διάταξης ο Πρόεδρος εισηγουμένος το έβδομο (7^ο) θέμα της ημερήσιας διάταξης είπε ότι: Με το Αριθμ. Πρωτ. 5348/13-11-2000 έγγραφο του Δασαρχείου Καρπενησίου ζητεί την άποψη του Δημοτικού μας Συμβουλίου για την εγκατάσταση βάσης Παθητικού Κατόπτρου του ΟΤΕ ΑΕστη θέση Άη - Σώστη στο Παλιό Μικρό Χωριό.

- το συμβούλιο κλήθηκε να αποφασίσει σχετικά και αφού άκουσε και έλαβε υπόψη την εισήγηση, μετά από διαλογική συζήτηση που ακολούθησε και η οποία είναι καταγραμμένη επακριβώς στα απομαγνητοφωνημένα πρακτικά, έχοντας υπόψη και τις σχετικές διατάξεις

Αποφασίζει Ομόφωνα

Εγκρίνει την εγκατάσταση βάσης Παθητικού Κατόπτρου του ΟΤΕ ΑΕ στη θέση «Άη - Σώστη» στο Παλιό Μικρό Χωριό, σύμφωνα με το απεικονόμενο τοπογραφικό διάγραμμα της έκτασης και το απόσπασμα χάρτη της περιοχής που ζητείται για εγκατάσταση.

Η απόφαση αυτή πήρε αύξοντα αριθμό 16-251/2000

Αφού εξαντλήθηκαν τα θέματα εκτός ημερήσιας και ημερήσιας διάταξης ο Πρόεδρος κήρυξε την λύση της συνεδρίασης.

Για τα παραπάνω συντάχθηκε το παρόν πρακτικό υπογράφεται όπως ακολουθεί:

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.
ΤΣΥ.

Η Γραμματέας
ΤΥ

Τα Μέλη
Υπογράφει

Ακριβές Απόσπασμα
Ο Πρόεδρος του Δημ. Συμβουλίου

Φίλιππος Καλλιάνης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΙΔ. ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ
& ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΛΑΜΙΑ

Λαμία 9 Απριλίου 2001

Αριθ. Πρωτ. 1364

ΠΡΟΣ : Το Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων
Στερέας Ελλάδας

Ταχ. Δ/ση : Κάστρο Λαμίας
Ταχ. Κώδικας : 351 00 Λαμία
TELEX :
TELEFAX : 0231-46106
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο : 0231-29992

ΚΟΙΝ :

ΘΕΜΑ : Κήρυξη αρχαιολογικού χώρου στη θέση
"Άγιος Σώστης Μικρού Χωριού Ευρυτανίας"

Αποσπλούμε συνημμένα απόσπασμα χάρτη ΓΥΣ κλ. 1:5000 καθώς
επίσης φωτογραφίες του αρχαιολογικού χώρου στη θέση "Άγιος Σώστης
Μικρού Χωριού Ευρυτανίας και σας κάνουμε γνωστά τα εξής:

Κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του προγράμματος εντοπισμού και
τοπογράφησης των αρχαιολογικών χώρων του νομού Ευρυτανίας
ανακαλύφθηκε οχύρωση ελληνιστικών χρόνων στη θέση "Άγιος Σώστης
Μικρού Χωριού (Αδ 43/1988), Χρονικά, 233-234). Μικρής διάρκειας
ανασκαφική έρευνα και καθαρισμός του χώρου αποκάλυψαν τμήματα του
τείχους και της θεμελίωσης μιας πλευράς ενός ορθογώνιου πύργου. Το
τείχος είναι κατασκευασμένο με μεγάλες αδροκομμένες λιθοπλίνθους και
σκανδιναβίας μικρότερους λίθους. Σώζεται σε ύψος δύο δόμων ήτοι 1 μ. και
έχει πλάτος 0,80μ. Μεγάλο μέρος του έχει κατολισθήσει στο γκρεμό, όπως
επίσης άλλο τμήμα του έχει καταστραφεί από τη διάσφιξη αγροτικού δρόμου.
Η θέση της οχύρωσης πάνω σ' ένα απόκρημνο ύψωμα που δεσπόζει
ένος φυσικού περάσματος μεταξύ των ορεινών όγκων της περιοχής,
συνιστάει με τη λειτουργία του ως φρουρίου για την επιτήρηση αυτού του
περάσματος. Ο πρώτος δόμησις προαναταλάει τη χρονολόγηση στον 3^ο αι.
π.Χ. και έλθ προς το τέλος του, κατά τη διάρκεια των πολέμων των Αιτωλών
εναντίον των Μακεδόνων.

Δοκιμαστικές τρύπες στο χώρο γύρω από το σωζόμενο τμήμα της
οχύρωσης απέδειξαν μόνο κινητά ευρήματα 2^{ου} - 1^{ου} αι. π.Χ.

Πρόσφατα ο Δήμος Ποταμιάς μας πληροφορήσε ότι πρόκειται να
προβεί στην αξιολόγηση της περιοχής ενώ παλαιότερη δραστηριότητα στη
θέση χωρίς την άδεια και την επίβλεψη της υπηρεσίας μας είχε διαμενείς
συντεπείς για τα αρχαία, τα οποία κινδυνεύουν να φανοισθούν.

Μετά το ανωτέρω ιστορούμεθα την κήρυξη του χώρου ως
αρχαιολογικού προκειμένου να διασωθούν τα λείψανα της αρχαίας
οχύρωσης.

Η Προστατινή της Εφορείας

Μαρία - Φωτεινή Παπακωνσταντίνου
Αρχαιολόγος
με Βαθμό Α'

Στα-Μαρό Χωριό

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΙΔ. ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ
& ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΛΑΜΙΑ

Λαμία, 25 Ιουλίου 2001

Αριθ. Πρωτ.: 3022

Προς: Απολυμένο Τμήμα Μεγάλου Χωριού
Ευρυτανίας

ΔΗΜΑΡΧΟ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
Δ.Ε.Η. ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΩΝ

Θέμα: Τηλεφωνικό μήνι

Σε συνέχεια του αρ. 3753/7-11-2000 τηλεφωνικού μήνιματός μας, παρακαλούμε
για τη θέσπιση των εργασιών, οι οποίες εκτελούνται στο πλαίσιο εργασιότητας
κεντρίας τηλεφωνημάτων του ΟΤΕ στη θέση Αγ. Σώστης Μικρού Χωριού
Ευρυτανίας, σχετικά διενεργούνται εντός αρχαιολογικού χώρου και χωρίς την άδεια
της Υπηρεσίας μας.

Η Προστατινή της Εφορείας
Μαρία - Φωτεινή Παπακωνσταντίνου
Αρχαιολόγος με Βαθμό Δεύτερης

ΠΡΑΞΗ υπ' αριθμ. 10/22-6-2001

ΘΕΜΑ 28ο: Απομάκρυνση Παθητικών Κατόητων του ΟΤΕ από αρχαιολογικό χώρο.

Το Συμβούλιο αφού έλαβε υπόψη:

Α.Τη με αριθμ. 1120/22-3-2001 γραπτή αίτηση της ΙΔ.Εφορείας Προϊστορικών και
Κλασικών Αρχαιοτήτων.

Β.Την προφορική ανάπτυξη αυτής από την και Σπουδαία Αρχαιολόγο του ΥΠΠΟ.

Γ.Τις κατά τη σύλληψη κρήνες ως επιβεβλημένες διενεργήσεις, το γεγονός ότι ο ΟΤΕ
προέβη στην εγκατάσταση Κατόητων, εντός των ορίων υπό κήρυξη αρχαιολογικού χώρου
στον Αγ. Σώστη Δ.Δ.Μικρού Χωριού του Δήμου Ποταμιάς Ευρυτανίας, χωρίς προηγούμενες
να ζητήσει την άδεια της ΙΔ.ΕΠΙΚΑ και το γεγονός ότι η Εφορεία αυτή ζήτησε από τον ΟΤΕ να
απομακρύνει την οχλούσα κατασκευή, που παρασφραγεί το τοπίο και να τη μεταφέρει εκτός
του χώρου αυτού, ο δε ΟΤΕ δεν έχει προβεί μέχρι σήμερα σε καμία ενέργεια για την
απομάκρυνσή του.

Δ.Τις διατάξεις του ΚΝ 5351/1932.

Γνωμοδοτεί σύμφωνα υπέρ της έγκρισης
Της απομάκρυνσης του Παθητικού Κατόητου του ΟΤΕ ΑΕ από τον αρχαιολογικό χώρο του
Άγιου Σώστη Δ.Δ. Μικρού Χωριού του Δήμου Ποταμιάς Ευρυτανίας, του οποίου ήδη
προέβη η κήρυξη, και όπου απελευθέρωση οικοδομικό λείψανα οχύρωσης ελληνιστικών
χρόνων (ΑΔ 1988), επειδή η παραμονή της κρηάς στο χώρο, βλάπτει ορισμένα και εμμέσως
τα αρχαία και παρασφραγεί το αρχαιολογικό τοπίο και όπως ήδη διαφαίνεται, θα αποτελέσει
την απαρχή για την εγκατάσταση μιας σειράς αναλόγων κατασκευών στον ίδιο χώρο. Το
κάτοητο θα μεταφερθεί σε άλλη επιλεγμένη θέση, εκτός του αρχαιολογικού χώρου, σύμφωνα
με υποδείξεις αρμοδίου υπαλλήλου της ΙΔ.ΕΠΙΚΑ.

Απόστολος Ιωάν. Κουβαλάς
Πρόεδρος Π.Ε.Κ.

10/22-6-2001

17-7-2001

(Handwritten signature)

ΙΔ. ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
Τ.Χ. 35100 - ΛΑΜΙΑ
Αριθ. πρωτ.: 3114
Ημερομηνία: 31/7/2001

Αθήνα, 17-7-2001

Αριθ. Πρωτ. 387

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΟΠΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ: Σουλτάνα 6
Ταχ. Κώδικας: 10683 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες: Χ. Σκαλίδου
Τηλέφωνο: 8201500

Προς
την ΙΔ. Εφορεία Προϊστορικών
Και Κλασικών Αρχαιοτήτων
Κοιν.:

ΘΕΜΑ: Απομάκρυνση παθητικών κατόητων του ΟΤΕ
από αρχικό χώρο.

Σας διαβιβάζουμε το υπ' αριθμ. 387 απόσπασμα της αρ. 10/22-6-2001
Πράξης του Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων Στερέας Ελλάδας, που αφορά στο θέμα,
συνδεδεμένο από όλο το φάκελλο της υπόθεσης και παρακαλούμε για τις δικές σας
ενέργειες.

Πρόεδρος του Συμβουλίου
Χ. Σκαλίδου

Σημ.: Ο φάκελλος της υπόθεσης.

(Handwritten notes and signature)
Σταμάτης/α Σουφλίου
31/7/01
α2 προς Αθήνα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΙΔ' ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ
& ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΛΑΜΙΑ

Ταχ. Δ/ση: Κάστρο Λαμίας
Ταχ. Κώδικας: 35100 Λαμία
TELEFAX: 0231/46106

Πληροφορίες: Β. Γεωργίου
Τηλέφωνο: 0231/29992

Λαμία, 22 Φεβρουαρίου 2001
Αριθ. Πρωτ.: 712

ΠΡΟΣ: ΟΤΕ Τηλεπικοινωνιακό Διαμέρισμα
Ευρυτανίας 36100 Καρπενήσι
ΚΟΙΝ: 1. ΟΤΕ ΑΕ Τηλεπικοινωνιακή
Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος -Λαμία
2. Αστυνομικό Σταθμό Μεγάλου Χωριού
3. Δήμο Ποταμιάς, Ευρυτανίας

ΘΕΜΑ: Κεραία ΟΤΕ στον 'Αγιο Σώστη Μικρού Χωριού

ΣΧΕΤΙΚΑ: 1. Το με αρ. πρ. 3753/7.11.2000 τηλεφωνικό σήμα μας
2. Το με αρ. πρ. 3944/17.11.2000 έγγραφό μας

Μετά την νέα αυτοψία, την οποία διενήργησε η Υπηρεσία μας στον αρχαιολογικό χώρο του Αγίου Σώστη στο Μικρό Χωριό Ευρυτανίας, διαπιστώσαμε ότι παρά τις συστάσεις μας με τα ανωτέρω σχετικά έγγραφα μας δεν έχετε προβεί στην απομάκρυνση της κεραίας τηλεπικοινωνιακών.

Επειδή συμφώνως προς το άρθρο 49 του κ.Ν. 5351/1932 "Περί Αρχαιοτήτων" τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματικό πρόστιμο ο επιχειρών δραστηριότητες, οι οποίες παραμορφώνουν το αρχαιολογικό τοπίο, παρακαλούμε για τις άμεσες ενέργειές σας προκειμένου να απελευθερωθεί ο χώρος από την οχλούσα κατασκευή.

**Η Προϊσταμένη της Εφορείας
Μαρία-Φωτεινή Παπακωνσταντίνου
Αρχαιολόγος με βαθμό Α'**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΙΔ' ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ
& ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΛΑΜΙΑ

Ταχ. Δ/ση : Κάστρο Λαμίας
Ταχ. Κώδικας : 351 00 Λαμία
TELEX :
TELEFAX : 0231-46106
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο : 0231-29992

ΘΕΜΑ : Αρχαιολογικός χώρος στη θέση
'Αγιος Σώστης' Μικρού Χωριού

ΣΧΕΤ: 488/17-2-2001 έγγραφός μας

[Handwritten signature] ΕΠΕΙΓΟΝ

Λαμία 22 Μαρτίου 2001

Αριθ. Πρωτ. 111G

ΠΡΟΣ : Το Δήμο Ποταμιάς
Ν. Ευρυτανίας

ΚΟΙΝΗ
1) ΥΠΟΠΟΙΛΙΤΑ ΔΕΛΦΑ
Τμήμα Αρχαίων Χώρων
2) Δήμο Ποταμιάς
3) Αστυνομική Δ/ση Ευρυτανίας
Καρπενήσι
4) Αστυνομικό Σταθμό
Μεγάλου Χωριού
5) Δήμοσση Επιχείρηση
Μελετηρού (ΔΕΗ)
Όθωνος 36 - Λαμία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΟΤΑΜΙΑΣ

Ταχ. Δ/ση: Μεγάλο Χωριό
Τ.Κ. : 361 00
Τηλ/φο: (0237) 41 234
FAX: (0237) 41 561

Μεγάλο Χωριό 21 Μαρτίου 2001
Αριθμ. Πρωτ.
529

ΠΡΟΣ: Το Υπουργείο Πολιτισμού
Τμήμα Αρχαιολογικών χώρων
Μπουμπουλίνας 20 - 22
Τ.Κ. 106 82
ΚΟΙΝ.: 1) ΙΔ' Εφορεία Προϊστορικών
και Κλασικών Αρχαιοτήτων
ΚΑΣΤΡΟ ΛΑΜΙΑΣ 351 00
2) κ. Κων/νο Μπέκκα
Προϊστάμενο Τηλεπ. Διαμ.
Ευρυτανίας (Ο.Τ.Ε.)
ΚΑΡΠΙΕΝΗΣΙ 361 00

**ΘΕΜΑ: «Χαρακτηρισμός χώρου
ως αρχαιολογικού»**

Μετά την τελευταία επίσκεψη της επιτροπής στο Δ/μο μας και συγκεκριμένα στη θέση 'Αγιος Σώστης' Δημοτικού Διαμερίσματος Μικρού Χωριού, από την ΙΔ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων που εδρεύει στο Κάστρο Λαμίας Νομού Φθιώτιδας, ετέθη θέμα υπέρμετρης αρχαιολογικού χώρου στην προαναφερμένη θέση.

Λόγω του ότι δεν προκύπτει για το Δ/μο αρχαιολογικός χώρος και επειδή ο Δ/μος προτίθεται να προβεί σε αξιοποίηση της περιοχής, ζητούμε την απόφαση της υπηρεσίας σας, του χαρακτηρισμού ως αρχαιολογικού χώρου για να είμαστε και μεις γνώστες αν πραγματικά υπάρχει, καθώς επίσης και τα όριά του.

Αναμένουμε την απάντησή σας εντός δεκαπέντε (15) ημερών διότι ο χρόνος επείγει να προβούμε στις εργασίες που προβλέπονται.

Οι Δημοτικές αρχές και η κεραία στον 'Αγιο Σώστη

Δημοσιεύουμε τις επιστολές της Αδελφότητας που εστάλησαν στο Δήμαρχο Ποταμιάς κ. Γαβρίλη της 24/9/01 και στον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Καλλιάνη της 29/10/01.

Με την πρώτη επιστολή μας ζητούσαμε να μάθουμε αν και τι ενέργειες έγιναν και αν υπήρχαν εξελίξεις στο θέμα της εγκατάστασης κεραίας στο χώρο του Αη-Σώστη. Η δεύτερη επιστολή εκφράζει τη διαμαρτυρία μας για την απαράδεκτη σιωπή του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ποταμιάς.

Ακολουθεί απάντηση της Αδελφότητας στη σελ. 18.

24/9/2001

Κύριο
Γιάννη Γαβρίλη
Δήμαρχο Ποταμιάς
Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας

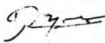
Αγαπητέ κύριε Δήμαρχε,

Κατά τη σύζήτηση που έγινε στην έκτακτη Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας στο Μικρό Χωριό (17/8/2001), στην οποία παρευρεθήκατε εσείς μαζί με μέλη του Δ.Σ., κατανοώντας το καθολικό αίτημα των Μικροχωριτών περί μετακίνησης της τηλεφωνικής κεραίας του ΟΤΕ πέραν του αρχαιολογικού - ιστορικού χώρου του Αη Σώστη, υποσχθήκατε ότι θα προβαίνατε στις δέουσες ενέργειες προς διεύθυνση του θέματος.

Επειδή ως τώρα ο ΟΤΕ δεν έχει μετακινήσει την κεραία από τον παραπάνω χώρο παρακαλούμε να μας ενημερώσετε για την έκβαση των υποσχήμενων προσπαθειών σας, ικανοποιώντας έτσι την γενικότερη επιθυμία που εξεφράστη στην παραπάνω συνέλευση.

Με την ευκαιρία αυτή και για ενημέρωσή των μελών του Δ.Σ. θέτουμε υπόψη σας δυο κείμενα που αναφέρονται στην αρχαιολογική και ιστορική σημασία της περιοχής του Αη-Σώστη.

Με τιμή
Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

Αθανάσιος Ι. Κεράνης

Συνημμένα: 2

Αθήνα 29 Οκτωβρίου 2001

Κο Φύλακο Καλλιάνη
Πρόεδρο Δημοτικού Συμβουλίου
Δήμου Ποταμιάς
Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας

Αγαπητέ Κε Πρόεδρε,

Εκτιμούμε τη χειρονομία σας να συμπεράξετε η Αδελφότητα Μικροχωριτών στην επείγουσα δουριά των 200.000 δραχ. προς τους συλλόγους των χωριών του Δήμου Ποταμιάς.

Όπως γνωρίζετε σύσταση η Αδελφότητα Μικροχωριτών και οι κάτοικοι του Μικρού Χωριού είναι δυσαρεστημένοι από το Δημοτικό Συμβούλιο, τον κ. Δήμαρχο και τους προσκομιάς για τον τρόπο που χειριθήκατε το αίτημα τηλεφωνικής εγκατάστασης του ΟΤΕ, με αποτέλεσμα την καταπίεση και βεβήλωση ενός μέρους και ισχυρισμό μας χυδαιότατο, του Αη-Σώστη, αγνοώντας κατ' εξακολούθηση τα δίκαια αιτήματά μας και τη δικαιολογημένη αγανάκτησή μας. Λυπούμαστε επίσης διότι παρά την υπόσχεσή σας προς την Γενική Συνέλευση των Μικροχωριτών (17-8-2001 στο Μικρό Χωριό) ότι το Δημοτικό Συμβούλιο θα προβεί σε νέα απόφαση προς ικανοποίηση των φραγμάτων, ουσίαν εκφράζετε αλλά ούτε καν ικανοποιείτε στις εκπαιλεμμένες τηλεφωνικές ή στην έγγραφη έκκλησή μας για ενημέρωση ως προς την έκβαση της υπόσχεσής σας.

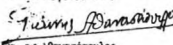
Διαμαρτυρούμε για την απαράδεκτη αυτή στάση σας είμαστε υποχρεωμένοι να αποκοινοποιήσουμε τη συμβολική προσφορά σας.

Με τιμή
Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Αθανάσιος Ι. Κεράνης

Ο Γενικός Γραμματέας

Γ. Αθανασιάδης

Αξιότιμοι
Κ. Πρόεδρε και μέλη του Δ.Σ.

Ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση αισθάνθηκα μόλις ο Ταχυδρόμος μου έδωσε το φάκελλο με την σφραγίδα της Αδελφότητας Μικροχωριτών!!!

Ανοίγοντας όμως και διαβάζοντας την επιστολή σας δυστυχώς όλα τα πρώτα συναισθήματά μου αντικαταστάθηκαν από απορία, λύπη και απογοήτευση.

Αγαπητοί κύριοι,

Δεν είναι του χαρακτήρα μου να κάνω υποδείξεις και πόσο μάλλον να λογοκρίνω γραπτά. Μετά όμως από την επιστολή που έλαβα είμαι υποχρεωμένος να επισημάνω τις ανακρίβειες και άδικες κατηγορίες για το πρόσωπό μου, χωρίς να έχετε διασταυρώσει και ενημερωθεί από υπεύθυνα άτομα, γι' αυτά που μου καταλογίζετε.

Αγαπητοί μου. Από την πρώτη ημέρα που ανέλαβα τα καθήκοντα του Προέδρου του ΔΣ προσπάθησα και συνεχίζω με όλες τις δυνάμεις μου να ανταποκριθώ στις προσδοκίες και τα οράματα των Δημοτών μας που με εμπιστεύτηκαν, και όχι μόνο.

Το πνεύμα που με διέπει και η εκτίμησή μου στα πρόσωπα που εκπροσωπούν τους Συλλόγους της “Ποταμιάς” φάνηκε από τις πρώτες κινήσεις μου όταν με πρωτοβουλία δική μου προσκάλεσα όλα τα ΔΣ στην αίθουσα Μεγαλοχωριτών για γνωριμία, ανταλλαγή απόψεων και σύμφιξη σχέσεων, αναδεικνύοντας έτσι την αναγκαιότητα αυτών των συγκεντρώσεων (ακολούθησαν και άλλες) μετά βέβαια από τα θετικά σχόλια όλων των παρευρισκομένων προεδρείων και ιδιαίτερα από τα δικά σας κ. Πρόεδρε.

Η παρουσία μου στο Δήμο θα πρέπει να γνωρίζετε ειδικά εσείς έχει ένα και μοναδικό σκοπό να μου δίνεται η ευκαιρία να προσφέρω μέσα από αυτόν τον φορέα τις υπηρεσίες μου χωρίς ιδιοτέλεια, υστεροβουλία και υστεροφημία.

Τελειώνοντας θέλω να σας επισημάνω την αναγνώριση του μεγάλου, σημαντικού, κοινωνικού και πολιτιστικού έργου που έχουν να παρουσιάσουν οι Σύλλογοι του Δήμου μας. Αυτό δεν έμεινε μόνο σαν επισήμανση αλλά το έκανα πράξη αποποιούμενος την οικονομική αποζημίωση του Προέδρου και εισηγούμενος στο ΔΣ την ενίσχυση των Συλλόγων με το αντίστοιχο ποσό για τις δραστηριότητές τους (έγινε ομόφωνα αποδεκτό).

Αγαπητοί μου κλείνοντας απογοητευμένος από αυτήν την εξέλιξη και την στάση σας παρακαλώ όπως ανακαλέσετε τα όσα αναληθή αναφέρονται στην επιστολή σας ήτοι:

α) ότι δεν εισήγηθηκα το θέμα της τηλεφωνικής εγκατάστασης του ΟΤΕ στον Αη Σώστη όπως σας είχα υποσχεθεί.

Απ.: Σας αποστέλλω συνημμένα την εισήγησή μου στο ΔΣ της 20/8/01.

β) ότι δεσμεύθηκα στην ΓΣ της 17/8/01 ότι θα αλλάξει η απόφαση (δεν είμαι δικτάτωρ να αποφασίζω μόνος μου).

Απ.: Συγκεκριμένα δεσμεύτηκα ότι θα εισηγηθώ το θέμα για ανάκληση της πρώτης απόφασης όπως και έκανα.

γ) ότι δεν απάντησα σε επανειλημμένες τηλεφωνικές σας κλήσεις.

Απ.: Αυτές δεν υπήρξαν ποτέ από κανένα μέλος του Δ.Σ.

δ) ότι μου έγινε έγγραφη έκκλησή σας για ενημέρωση ως προς την έκβαση της υπόσχεσής μου.

Απ.: Δεν εστάλει ποτέ τέτοια επιστολή μέχρι σήμερα.

Καταθέτοντας όλα τα ως άνω αλήθεια αναρωτιέμαι ποιο σκοπό εξυπηρετούν οι αναλήθειες αυτές; και γιατί τόσο ανώδυνα εγράφησαν;

Επίσης αναρωτιέμαι όλα τα μπράβο και τα συγχαρητήρια τι έγιναν; τα διαγράφουμε με μια μονοκοντυλιά;

Επειδή δημιουργήθηκε ένα θέμα το οποίο έγινε αιτία να αποστασιοποιηθώ από τις θέσεις του Δημάρχου; (σ' αυτό γίνατε μάρτυρες όσοι παρευρεθήκατε το καλοκαίρι στη ΓΣ) ή μήπως προσπαθείτε να ανακαλύψετε εξιλαστήρια θύματα και να φορτώσετε όλα τα κακώς κείμενα καλύπτοντας έτσι κάποιες άστοχες και αψυχολόγητες κινήσεις σας.

Όσο για την αποποίηση της οικονομικής μου προσφοράς παρακαλώ όπως ενημερώσετε τα μέλη σας γι' αυτή σας την απόφαση μετά τις δικές μου ενστάσεις για το κατηγορητήριο.

Παράκληση όπως δημοσιευτεί στο περιοδικό “Μικροχωρικά Γράμματα” για ενημέρωση και λύση παρεξηγήσεων.

**Μετά τιμής
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ. ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΚΑΛΜΙΑΝΗΣ**

(Απόσπασμα)

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 7η, 20 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2001

Θέμα 3ο: Τοποθέτηση κεραίας του ΟΤΕ στον Αϊ Σώστη Μικρού Χωριού.

Πρόεδρος: Όπως γνωρίζετε όλοι είχαμε πάρει μια απόφαση κατόπιν εισήγησης του δασαρχείου και αίτησης του ΟΤΕ για ένα χώρο στον Αϊ Σώστη να τοποθετηθεί ένα κάτοπτρο για να εξυπηρετήσει το ΔΔ Καρίτσας. Δυστυχώς όμως στην πορεία είχαμε κάποιες εξελίξεις που έχει φέρει αντιμετώπια 2 ΔΔ και στη μέση το Δήμο. Υπάρχει αυτή τη στιγμή από την αρχαιολογική υπηρεσία ένα έγγραφο το οποίο αναφέρει ότι ο συγκεκριμένος χώρος είναι αρχαιολογικός, πράγμα που απαγορεύει την τοποθέτηση και οποιαδήποτε εργασία. Το ένα είναι αυτό. Δεύτερο, υπάρχει και από το Τοπικό Συμβούλιο το οποίο δεν ξέρω το λόγο, ίσως ήταν παράλειψή μας, μπορώ να πω και παράλειψή μου, δεν είχε ενημερωθεί και δεν είχε έρθει από εκεί το έγγραφο το συγκεκριμένο, πήραμε απόφαση εμείς. Έχει αντιδράσει και το Τοπικό Συμβούλιο για το συγκεκριμένο θέμα. Το φέρνω το θέμα στο Δημοτικό Συμβούλιο να αποφασίσει προκειμένου να εξυπηρετηθεί και το ΔΔ Καρίτσας να μπορεί να έχει το κάτοπτρο για τη σταθερή τηλεφωνία γιατί δεν είναι κινητή τηλεφωνία όπως αναφέρει στο έγγραφο ο σύλλογος, και να μπορέσει και το Μικρό Χωριό το χώρο το συγκεκριμένο να τον προστατεύσει ο οποίος είναι και αρχαιολογικός και μιλάνε και για θέμα αισθητικής. Όπως καταλαβαίνετε πρέπει εμείς να αποφασίσουμε και προτείνω στο Δημοτικό Συμβούλιο να δώσουμε απάντηση στον ΟΤΕ ότι η κεραία θα τοποθετηθεί σε άλλο συγκεκριμένο χώρο που θα μας υποδείξει, γιατί ακόμα δεν έχει πάρει απάντηση ο Δήμαρχος που να οριοθετεί η αρχαιολογική υπηρεσία το χώρο και μετά από αυτή ακριβώς την τοποθέτηση που θα μας έχει η αρχαιολογική υπηρεσία, αναφέρει τι πρέπει να κάνουμε, να κάνουμε την πρότασή μας σε συνεργασία με το Τοπικό Συμβούλιο και να υποδείξουμε το χώρο. Πάντως η συγκεκριμένη κεραία πρέπει να απομακρυνθεί. Εμένα η πρότασή μου είναι αυτή.

Διευκρίνιση της Αδελφότητας Μικροχωριτών:

1. Ως προς την επιστολή που λάβαμε από τον κ. Καλλιάνη:

- Εκτιμούμε τα ευγενικά του αισθήματα, τα οποία αναμφίβολα είναι αμοιβαία. Είμαστε υπέρμαχοι των καλών σχέσεων και της αγαστής συνεργασίας που διέπει και θα πρέπει να διέπει όλους τους πολίτες ενός Δήμου. Πρωταρχικό όμως καθήκον για ένα Τοπικό Διαμέρισμα ή Σύλλογο είναι πάντα η υπεράσπιση των θεμάτων του τόπου του και τίποτα δεν μετράει περισσότερο από την ειλικρίνεια, κατανόηση και ανταπόκριση των Τοπικών Αρχόντων στα θέματα που τον απασχολούν.

- Ως προς το συγκεκριμένο θέμα της κεραίας του ΟΤΕ στον Αη-Σώστη του χωριού μας, δηλώνουμε ότι μέχρι σήμερα, 12 Δεκεμβρίου, που το περιοδικό τυπώνεται, δεν έχουμε λάβει γνώση κατ' ουδένά τρόπο από το Δήμο Ποταμιάς για το αν το Δημοτικό Συμβούλιο πήρε κάποια σχετική απόφαση και ποια είναι αυτή, ώστε να μπορέσουμε να σταθμίσουμε τους ισχυρισμούς του κυρίου Καλλιάνη στα σημεία α και β της επιστολής του. Ακόμη και η θετική εισήγηση του κ. Καλλιάνη προς το Δ.Σ. μας γνωστοποιήθηκε με την από 7-11-01 επιστολή του, που είναι απάντηση στην από 29-10-01 δική μας.

- Από τις γραμμές της επιστολής μας αυτής φαίνεται καθαρά ότι η δυσανεμία μας που εκφράστηκε προς τον κ. Καλλιάνη στην από 29-10-01 επιστολή μας, αφορούσε την παράλειψη ενημέρωσής μας, τόσο από τον ίδιο, όσο κι από τον κ. Δήμαρχο στην από 24-9-01 επιστολή της Αδελφότητας, που κατατέθηκε αυτοπροσώπως από τον Πρόεδρο της κ. Αθ. Κεράνη στη Γραμματεία του Δήμου Ποταμιάς και ο οποίος βγαίνοντας συνήντησε τον κ. Δήμαρχο και τον ενημέρωσε σχετικά με την δοθείσα επιστολή. Όπως είναι φυσικό η Αδελφότητα και κάθε πολίτης θεωρούν το Δήμο ως ενιαία αρχή με υπεύθυνο εκπρόσωπο τον κ. Δήμαρχο.

- Είναι όμως αλήθεια ότι, παρά τις προσπάθειές μας, δεν καταφέραμε να επικοινωνήσουμε τηλεφωνικά με κανέναν από τους Δημοτικούς Παράγοντες και βέβαια ούτε με τον κ. Καλλιάνη.

- Τέλος, ως προς μας επιτραπεί να μην συμφωνήσουμε με το έντονο ύφος της ανωτέρω

επιστολής του και να δηλώσουμε ότι μοναδικός σκοπός μας είναι η προάσπιση των συμφερόντων του χωριού μας. Ωστόσο, όπως είμαστε πάντα πρόθυμοι για επιβράβευση των δημοτικών δραστηριοτήτων, θα είμαστε επικριτικοί για όσες ενέργειες νομίζουμε ότι προσβάλλουν τα δίκαια του χωριού μας.

2. Ως προς το ζήτημα της κεραίας:

- Πληροφορούμαστε με απογοήτευση και θλίψη ότι η περιβόητη κεραία του ΟΤΕ στον Αη-Σώστη δεν έχει τα προσδοκώμενα αποτελέσματα για την περιοχή που επρόκειτο να εξυπηρετήσει. Ακόμη, ότι οι αρμόδιοι προς διόρθωση του πρώτου κακού προχωρούν και σε δεύτερο, ήτοι: α) ανύψωσαν την κεραία κατά 8 μέτρα παραπάνω, β) κόβουν έλατα στην περιοχή του Αη-Σώστη, ώστε να επιτευχθεί η επιθυμητή λήψη της κεραίας, γ) κόβουν κορφές ελάτων στον Νοκόλο ακόμα και στο Νέο Μικρό Χωριό έκοψαν δέντρο, κοντά στο εκεί Τηλεφωνικό Κέντρο του ΟΤΕ. Αυτό αποτελεί την μεγαλύτερη απόδειξη της προχειρότητας του έργου καθώς και της αποδεδειγμένης πλέον ακαταλληλότητας του χώρου για το σκοπό που επιλέχθηκε. Έτσι εύλογα ανακύπτει το ερώτημα γιατί κοντά στα παραπάνω να γίνει και η βεβήλωση ενός ιερού και ιστορικού χώρου του Μικρού Χωριού και γενικότερα της Ευρυτανίας.

- Μετά τα παραπάνω είναι προφανές ότι δεν θα μείνουμε θεατές στο συνεχιζόμενο αυτό ανοσιούργημα, όταν μάλιστα οι αρμόδιοι απαγορεύουν ακόμη και την κοπή ενός ελάτου στον κήπο του σπιτιού μας, ενώ οι ίδιοι, χωρίς φειδώ και με μεγάλη ευκολία προβαίνουν σε κοπή ελάτων, χωρίς να λαβαίνουν καν υπόψη την ευαισθησία των κατοίκων ή έστω να ενημερώνουν το ενδιαφερόμενο Δημοτικό Διαμέρισμα.

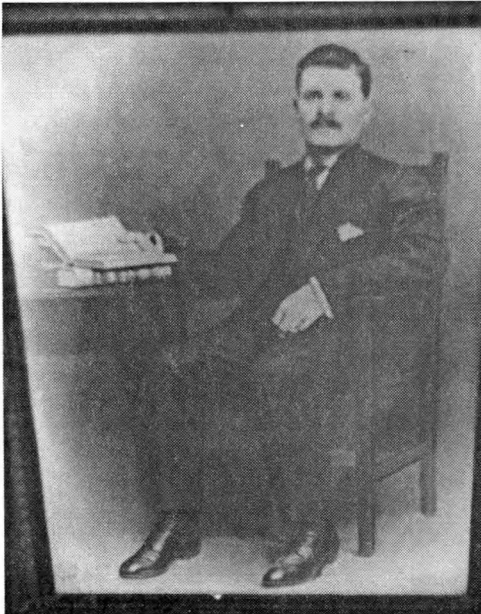

Το Κεφαλόβρυσο

Μικροχωρίτες Μετανάστες στην Αμερική

‘Όπως Ξαναγράψαμε στο προηγούμενο τεύχος του περιοδικού μας, τα αρχεία του Ellis Island περιλαμβάνουν μετανάστες που έφθασαν στην Νέα Υόρκη από το 1892 ως το 1954. Από το 1892 ως το 1924 η μεταναστευτική ροή ήταν πολύ μεγάλη και έφθαναν εκεί χιλιάδες μετανάστες κάθε μέρα απ’ όλο τον κόσμο. Στη δεκαετία του 1920 εξαγγέλθηκαν μέτρα περιορισμού της μετανάστευσης με αποτέλεσμα να αρχίσει να ελαττώνεται η κίνηση στο Ellis Island ώσπου το 1954 το μεταναστευτικό γραφείο έκλεισε. Βέβαια το μεγαλύτερο ρεύμα των ευρυτάνων μεταναστών ήταν στη δεκαετία του ‘50. ‘Όμως τότε η μετανάστευση γινόταν με προσκλήσεις, πράσινη κάρτα κ.λπ. και τα νεώτερα αυτά αρχεία τηρούνται σε άλλα γραφεία.

Στα Αρχεία του Ellis Island, μπορέσαμε να εντοπίσουμε ως παλαιότερο μικροχωρίτη μετανάστη τον Δημήτριο Φλέγγα, που έφτασε στο λιμάνι της Νέας Υόρκης το 1907. ‘Όμως είναι γνωστό ότι πριν απ’ αυτόν πήγαν στην Αμερική αρκετοί συγχωριανοί μας. Οι περισσότεροι απ’ αυτούς έφταναν στον Παναμά και συνήθως με πλοία που έπαιρναν από άλλες χώρες και όχι από την Ελλάδα. Για παράδειγμα ο Σπύρος Φλέγγας πήγε στην Αμερική από την Κίνα στη δεκαετία του 1890.

Τον ίδιο καιρό έφτασε εκεί και ο Συναίσιος Κατσαούνης (αδελφός της Λάμπρας Κατσαούνη-Παπαδημητρίου) από την Κωνσταντινούπολη και λίγο αργότερα ο Μιλτιάδης Παπαδημητρίου (παππούς μου), που έφυγε επίσης από την Πόλη το 1903 και ασφαλώς πολλοί άλλοι.

Αξίζει να ιστορήσουμε εδώ το περιπετειώδες ξεκίνημα του Σπύρου Φλέγγα, όπως μας το διηγήθηκε η κόρη του Ναυσικά Παπαδάκη:

Ο Σπύρος Φλέγγας ίσως να είναι ο πρώτος μικροχωρίτης, αν όχι και ευρυτάνας μετανάστης στην Αμερική. Σε ηλικία 11 χρονών ξεκίνησε από το χωριό για τη Ρουμανία όπου βρισκόταν ο θείος του Δημήτρης Κατσαούνης. Έφτασε εκεί πολύ ταλαιπωρημένος από πολύωρες πεζοπορίες, πεινασμένος και βέβαια άφραγκος. Δυστυχώς ο θείος του δεν του πρόσφερε την καλύτερη μεταχείριση και έτσι κουρασμένος και απογοητευμένος αποφάσισε να μαρκάρει ως μούτσος σε ένα καράβι. Το πλοίο αυτό έκανε ταξίδια στην περιοχή της Κίνας. Δούλεψε σ’ αυτό κάνα δυο χρόνια. ‘Υστερα μπήκε σε ένα άλλο βαπόρι που δεν ήξερε καν τον προορισμό του.

Το καράβι αυτό τον έβγαλε στον Παναμά. Χωρίς λεφτά, χωρίς να ξέρει καθόλου τη γλώσσα της νέας γης αναζητούσε τρόπο να φθάσει στο Σαν Φρανσίσκο της Καλιφόρνιας. Κατάφερε να βρει το σταθμό και να μπει στο λεωφορείο για το Σαν Φρανσίσκο. Δεν είχε όμως λεφτά για να βγάλει εισιτήριο. Ευτυχώς ο οδηγός τον λυπήθηκε, δεν τον κατέβασε από το λεωφορείο και έτσι κατάφερε να φθάσει στον προορισμό του.

Το Σαν Φρανσίσκο ήταν γι’ αυτόν μια άγνωστη, μεγάλη πόλη. Μόνος, ανάμεσα σε ξένους που δεν μπορούσε να μιλήσει τη γλώσσα τους, αβέβαιος για το μέλλον, πεινασμένος, διψασμένος και ταλαιπωρημένος περιπλανιόταν στους ατέλειωτους δρόμους του Σαν Φρανσίσκο. Κάποια στιγμή διέκρινε ένα ελληνικό όνομα στην επιγραφή ενός μανάβικου. Τα μάτια του άστραψαν από χαρά. ‘Έτρεξε προς τα κει. Πράγματι ο ιδιοκτήτης ήταν έλληνας, τον δέχθηκε με καλοσύνη και του πρόσφερε δουλειά και κατάλυμα.

Εργαζόταν ακούραστα αμέτρητες ώρες. Σιγά-σιγά έμαθε να οδηγεί και ένα μικρό φορτηγό και έτσι έπαιρνε το βράδυ όσα κηπευτικά απόμεναν

στο μαγαζί μετά την πούληση της μέρας και περιδιάβαινε τις Πορτογαλέζικες συνοικίες του Σαν Φρανσίσκο και τα πουλούσε. Το αφεντικό του τον βοήθησε να πάει στο νυχτερινό σχολείο και να μάθει τη γλώσσα και αργότερα να βγάλει τα απαιτούμενα χαρτιά και να νομιμοποιηθεί. Κατάφερε και να μαζέψει κάποιες οικονομίες και όταν ο υπερήλικας ιδιοκτήτης της φρουταρίας αποφάσισε να πουλήσει το μαγαζί ο Σπύρος Φλέγκας κατάφερε να το αγοράσει. Αργότερα, κάλεσε εκεί και τα αδέρφια του Χρήστο, Νίκο και Δημήτρη και όλοι μαζί δούλεψαν στο μαγαζί αυτό που έγινε το

γνωστό οπωροπωλείο Spiros and Brothers Flegas, το οποίο σώζεται μέχρι και σήμερα, όπως λένε οι πληροφορίες.

Χωρίς στον ήλιο μοίρα, όπως θα λέγαμε σήμερα, ο Σπύρος Φλέγκας κατάφερε να γίνει ένας επιτυχημένος επιχειρηματίας. Ένα παράδειγμα τόλμης και αποφασιστικότητας, υπομονής και επιμονής, σκληρής δουλειάς και πίστης για ένα καλλίτερο αύριο. Το Μικρό Χωριό μπορεί να είναι περήφανο γιατί γέννησε πολλούς άξιους άνδρες σαν το Σπύρο Φλέγκα.

Αμιλία Κουτσούκη

Η ιστοσελίδα των Αρχείων του Ellis Island εμπλουτίστηκε με ένα ακόμη στοιχείο. Εμφανίζει τη χειρόγραφη αρχική κατάσταση επιβατών των πλοίων, που ο καπετάνιος ήταν υποχρεωμένος να συμπληρώνει κατά τη διαδρομή του πλοίου και να την παραδίδει στις Αμερικανικές Μεταναστευτικές Αρχές της Νέας Υόρκης πριν από την αποβίβαση των επιβατών του πλοίου του.

Σύμφωνα με αυτή την αρχική λεπτομερή και περιγραφική κατάσταση των επιβατών του πλοίου "Αλική" βρίσκουμε ότι συνταξίδευαν για Αμερική ο Χρήστος Μαστρογεωργόπουλος και ο Σταύρος Πανταζής το 1908. Ξεκίνησαν από την Πάτρα και έφτασαν στη Νέα Υόρκη στις 28 Μαΐου.

- Ο Σταύρος Πανταζής είναι 24ος και ο Χρήστος Μαστρογεωργόπουλος 25ος στη σελίδα 157 της Κατάστασης Επιβατών.

- Και οι δύο ταξίδευαν με κανονικό εισιτήριο, το οποίο είχαν πληρώσει με δικά τους λεφτά.

- Ο Σταύρος ήταν 18 χρονών και ο Χρήστος ήταν 19.

- Ο Σταύρος δεν είχε καθόλου λεφτά μαζί του, ενώ ο Χρήστος είχε 50 δολάρια.

- Δήλωσαν και οι δύο ότι πήγαιναν στην Αμερική για πρώτη φορά.

- Και οι δύο είπαν ότι στην Αμερική θα έμεναν στο σπίτι του αδελφού του Σταύρου, το Νίκο Πανταζή, που ζούσε στη Βοστώνη, 32 Kneeland str.

- Στην Αμερική πήγαιναν για να εργασθούν και δεν ήξεραν πόσο καιρό θα έμεναν εκεί.

Επίσης και οι δύο δήλωσαν ότι:

- Δεν είχαν μπει ποτέ φυλακή.

- Δεν ήταν οπαδοί της πολυγαμίας.

- Δεν ήταν αναρχικοί.

- Δεν είχαν καμία εργασιακή ή άλλη σχέση με Αμερική.

- Η κατάσταση της υγείας τους, φυσική και ψυχική, ήταν καλή.

- Δεν είχαν κανενός είδους αναπηρία.

- Ο Σταύρος είχε ύψος 5 πόδια και 7 ίντσες και ο Χρήστος 5 πόδια και 1 ίντσα.

- Ήταν και οι δύο μελαχρινόι.

- Είχαν και οι δύο μαύρα μάτια και μαλλιά.

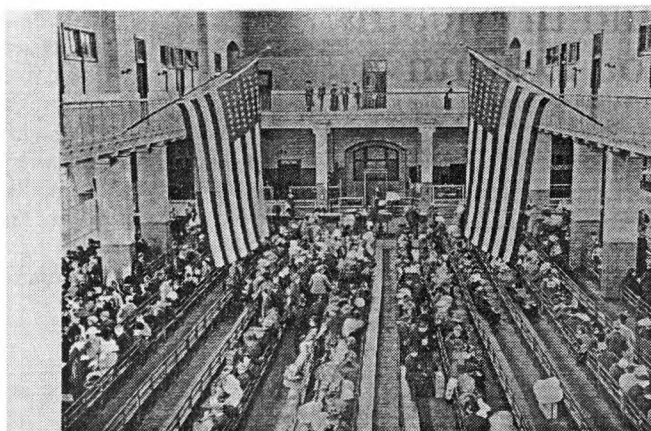
- Δεν είχαν κανένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό γνώρισμα.

- Δήλωναν και οι δύο ως τόπο καταγωγής το Καρπενήσι.

STATES IMMIGRATION OFFICE AT PORT OF ARRIVAL
 61
 May 28 1908

NAME	AGE	SEX	COLOR	HAIR	EYES	RELIGION	EDUCATION	PROFESSION	STATUS	REMARKS
Stavros Pantazis	24	M	Black	Black	Black	Orthodox	High School	Immigrant	Admitted	
Christos Mastrogheorgopoulos	25	M	Black	Black	Black	Orthodox	High School	Immigrant	Admitted	

Αρχειακές φωτογραφίες από το Ellis Island

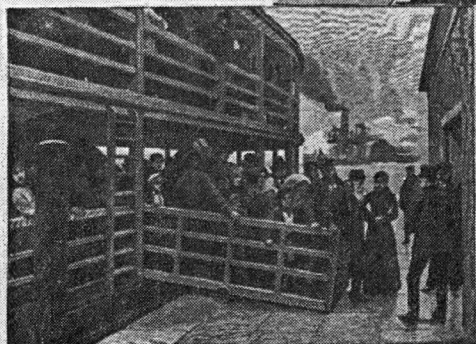

Μετανάστες περιμένουν
στη σειρά για την καταγραφή
των στοιχείων τους (1912)

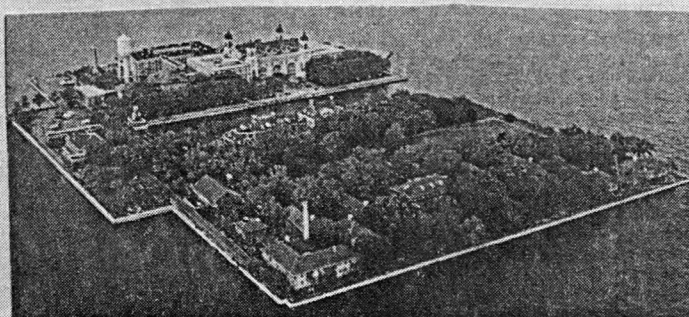
Μετανάστες καθώς
βγαίνουν απ' το
Πλοίο (κάτω)

Καταγραφή στοιχείων μεταναστών

Το Νησί της Ελλάς
(Ellis Island) δεξιά.

Το χρονικό μιας "χαμένης" Εικόνας

Είναι μια παλιά ιστορία, σαν παραμύθι. Ένα φτωχόπαιδο απ' τ' Άγραφα φεύγει απ' το χωριό του. Αναζητεί ένα καλύτερο μέλλον. Να χορτάσει τουλάχιστον το ψωμί. Ακολουθεί ένα караβάνι. Τελικός προορισμός η Πόλις. Εκεί καταλήγουν όσοι θέλουν να προκόψουν.

Βρισκόμαστε στο δεύτερο ήμισυ του ΙΣΤ' αιώνας (1550-1600). Το παιδί με τα τρύπια γουρνοτσάρουχα δουλεύει ασταμάτητα. Όλο και ανεβαίνει. Γίνεται "σειτζής" προμηθευτής δηλονότι των σουλτανικών στρατευμάτων. Πλούτος επί πλούτου. Το όνομά του; Σκαρλάτος, που στα ιταλικά σημαίνει κοκκινωπός.

Αρχίζει τις δωρεές. Στον Πανάγιο Τάφο, στο Μοναστήρι της Τατάρνας, στα μοναστήρια των Αγράφων. Παντού.

Έχει αποκτήσει τρεις κόρες. Τις σπουδάξει, πράγμα σπάνιο για την εποχή του. Δάσκαλός τους είναι ο πολύς Ιωάννης Καρσοφύλλης, ο εξ Αγράφων, ο συμπατριώτης.

Σοφώτερη είναι η Λωξάντρα. Την παντρεύει με τον Νικόλαο Μαυροκορδάτο, έμπορο απ' τη Χίο. Απ' αυτόν γεννάται ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος. Γίνεται μέγας διερμηνεύς και εξ απορρήτων, μυστικοσύμβουλος δηλαδή του Σουλτάνου.

Θυμάται πάντοτε την εκ μητρός καταγωγή του. Διατρείει σχέσεις με το μοναστήρι της Τατάρνας. Αλληλογραφεί με τον ηγούμενό της αρχιεπίσκοπο Φαναρίου και Νεοχωρίου Ανανία.

Το ίδιο και τα παιδιά του και τα εγγόνια του.

Κάποιος απ' αυτούς, άγνωστο ποιος ακριβώς, δωρίζει στο μοναστήρι της Τατάρνας μια τεράστια αγροτική έκταση κάπου κοντά στην Χαλκηδόνα, στην μικρασιατική πλευρά.

Αυτή η έκταση έπρεπε να καλλιεργηθεί. Μοναδική η ευκαιρία. Καρπενησιώτες, χωρικοί απ' τα Πολιτοχώρια της Ποταμιάς, Αγραφιώτες, συρρέουν. Ο τόπος είναι εύφορος. Θα χορτάσουν το ψωμί. Ολίγον κατ' ολίγον ιδρύονται δύο χωριά. Το Μπουγιούκ Μπακάλκιοι και το Κιουτσούκ Μπακάλκιοι. Το Μεγάλο και το Μικρό Μπαλακοχώρι. Υπάρχουν μέχρι και σήμερα.

Έφτιαξαν ωραία χωριά με εκκλησίες και αγιάσματα.

Ναι, αλλά γιατί μπακαλοχώρια;

Απλούστατα. Ο Σκαρλάτος χοντρομπακάλης ήταν. Χρειάζονταν χέρια για τις επιχειρήσεις του. Και οι μετανάστες έφθαναν απ' τα δυσπρόσιτα όρη των κακοβιώτων Αγράφων.

Έφερναν και τις οικογένειές τους. Αυτές έμεναν στα δύο χωριά και καλλιεργούσαν τα χωράφια. Οι άνδρες δούλευαν στα μπακάλικα της Πόλης. Γι' αυτό και ονομάστηκαν "χωριά των μπακάλικων", Μπακάλκιοι.

Τα χρόνια περνούν. Οι μπακάλικες αυξάνονται. Οργανώνονται εις "εσνάφιον" σε συντεχνία δηλαδή. Όμως το "εσνάφιον" θέλει και προστατή άγιο. Η επιλογή δεν είναι εύκολη. Νεομάρτυρες Καρπενησιώτες και Αγραφιώτες, υπάρχουν. Ο Άγιος Μιχαήλ ο εκ Γρανίτσης, ο Άγιος Δαμιανός ο εκ Μυριχόβου, ο Άγιος Κυπριανός ο εκ Κλειτσού, ο Άγιος Ρωμανός ο εξ Ανδρανόβης.

Υπάρχει και ένας δικός τους παντοπώλης. Ο Αγ. Νικόλαος ο εκ Καρπενησιού. Αλλά ποιος τολμά; Οι περισσότεροι μαρτύρησαν στην Πόλι. Θα ήταν πρόκλησις για τον δυνάστη. Επιλέγουν λοιπόν ένα που εμαρτύρησε λίγο μακρύτερα. Στο Φανάρι της Θεσσαλίας. Ήταν πατριώτης τους ο άγιος. Απ' την Μπεζήλα των Αγράφων. Ήταν και γνωστός εις όλους λόγω των θαυματουργιών του. Όπου πήγαινε η Τίμια Κάρα του έφευγεν η πανούκλα. Η πανώλης ήτο επιδημία που αφάνιζε επαρχίες ολόκληρες. Μόνη καταφυγή ήταν οι άγιοι. Κι ένας τέτοιος ήταν ο άγιος Σεραφεΐμ. Γι' αυτό και ιδιαίτερος ετιμάται σ' όλη την περιοχή του Καρπενησιού και των Αγράφων. Και μέχρι σήμερα. Το βαπτιστικόν όνομα Σεραφεΐμ είναι απ' τα συνηθέστερα.

Να χτίσουν λοιπόν εκκλησία μέσα στο ρουθούνι του Σουλτάνου προς τιμή νεομάρτυρος ήταν πράγμα άκρως επικίνδυνον. Μια εικόνα ήταν εύκολο να αγιογραφηθεί και να διαλάβη της προσοχής των κρατούντων. Αγιογραφείται η εικόνα και τοποθετείται στον ναό των Εισοδίων της Θεοτόκου στο Πέραν. Γιατί εκεί; Γιατί εκεί δεν υπάρχουν σχεδόν Τούρκοι. Είναι νέα πόλις με κατοίκους κυρί-

ως Ρωμηούς. Υπάρχουν και Εβραίοι, Αρμένιδες, Φραγκολεβαντίνοι. Όμως ο κύριος όγκος των κατοίκων είναι Ρωμηοί.

Εκεί, λοιπόν, στο Πέραν συνήγοντο οι μπακάληδες της πόλεως κάθε 4 Δεκεμβρίου, στη μνήμη του Αγίου και πανηγύριζαν με Θεία Λειτουργία και αρτοκλασία. Κατόπιν, στην παρακείμενη αίθουσα συζητούσαν για τα προβλήματα τους, τα βάσανά τους, τις οικογένειες που ζούσαν στη μακρυνή πατρίδα.

Αυτό συνεχίστηκε για πολλά πολλά χρόνια. Μέχρι που ήλθαν οι πόλεμοι του 12-13, η καταστροφή του '22. Τότε όλα διαλύθηκαν. Πάνε τα "εσνάφια", πάνε οι μπακάληδες, πάνε οι εορτασμοί.

Οι λίγοι που απέμειναν δεν είχαν πια όρεξη για πανηγύρια. Όλο δε και διέρρεαν. Άλλος για την πατρίδα, άλλος για Αθήνα, άλλος για Θεσσαλονίκη. Οι περισσότεροι για αμερική.

Τελειωτικό χτύπημα τα Σεπτεμβριανά του '55, οι απελάσεις του '64. Η Ρωμηοσύνη της Πόλης, αργοπεθαίνει. Οι Ευρυτάνες εξαφανίζονται. Οι αναμνήσεις ξεθωριάζουν. Η Εικόνα ξεχνιέται.

Μερικοί νοσταλγοί του παρελθόντος την αναζήτησαν. Έψαξαν, ρώτησαν πλην εις μάτην. Η Εικόνα χάθηκε. Τι κρίμα...

Σε μια απ' τις πολλές μου επισκέψεις στην Πόλι έψαξα κι εγώ. Γύρισα όλη την Εκκλησία. Ρώτησα τον εφημέριο. "Δεν υπάρχει τέ-

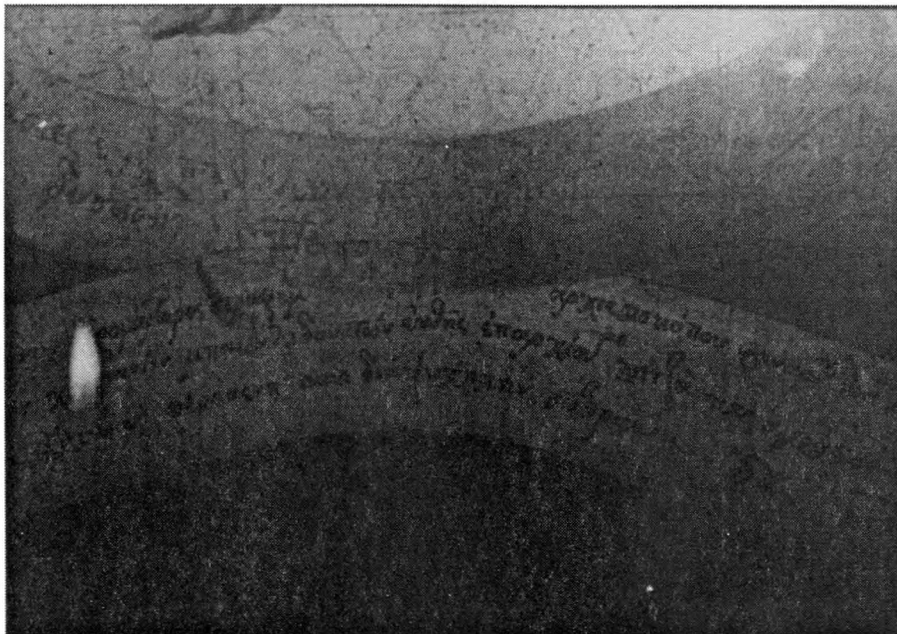
τοια εικόνα" μου απήντησε. Ήταν γέρων και ασθενής. Δεν έπρεπε να τον πιστέψω. Τον πίστεψα όμως. Εξ άλλου αφού και άλλοι έψαξαν, και δεν την βρήκαν, γιατί να μη τον πιστέψω;

Το έγραψα κι όλες στο βιβλίο "Μια γοργόνα στον Κεράτιο". Η Εικόνα δυστυχώς χάθηκε. Ίσως στα Σεπτεμβριανά. Τότε που όλα έγιναν άνω-κάτω. Τότε που εικόνες κήκαν, καταπατήθηκαν, βεβηλώθηκαν.

Εφέτος ξαναβρέθηκα στην Πόλι. 31 Ιουλίου. Κατεβαίνω με μια μικρή συντροφιά την οδό Ανεξαρτησίας, την περίφημη Μεγάλη Οδό του Πέραν. Είναι πρωί. Σκοπός μας είναι να φάμε προφιτερόλ στου Ιντζί και μετά να φθάσουμε στον Πύργο του Γαλατά κι' απ' εκεί όπου μας βγάλει η άκρη. Όμως ήταν πολύ νωρίς και το γλυκό δεν είχε ετοιμασθή. Θα περιμένουμε για καμιά ώρα ή θα φύγουμε; Ήρθαμε που ήρθαμε, θα περιμένουμε. Ήταν εκ Θεού αυτή η καθυστέρηση.

Φάγαμε το γλυκό. Ξεκινάμε. Περνώντας το Εμίρ Νεβρούζ σοκάκι, ρίχνω μια ματιά δεξιά. Ξέρω ότι στο βάθος, στο αδιέξοδο είναι ο ναός των Εισοδίων. Βλέπω την καγκελόπορτα του αυλόγυρου ανοιχτή. Καλό σημάδι. Πάμε να προσκυνήσουμε; Και δεν πάμε; Ευκαιρία είναι.

Ο αραβορθόδοξος νεωκόρος που δεν μιλάει γυρ ελληνικά είναι νευριασμένος. Έχει τσα-

κωθή με τον παπά. Μας ανοίγει μουρμουρίζοντας. Μέσα ήταν μισοσκοτεινά. Απ' τα παράθυρα του νοτίου κλίτους έμπαινε λίγο φως. Μόλις μπαίνω η ματιά μου καρφώνεται στη μορφή ενός ιεράρχου. Μια μεγάλη εικόνα. Πλησιάζουμε. Ποιός να είναι αυτός. Διακρίνω ότι πατάει μια μορφή. Μια δυσειδή γυναικεία μορφή. Λες; Μπα! αποκλείεται. Κάνω νοήματα στον νεωκόρο να ανάψη κανένα πολυέλαιο, τίποτα αυτός. Μάλλον ήθελε μπαξίς. Δεν ενέδωσα. Κατάλαβα και πως να άναβε, λίγο θα βοηθούσε. Μια πελώρια κολώνα μπροστά στην εικόνα εμπόδιζε το ηλεκτρικό φως να φθάση έως αυτήν. Επιστρατεύουμε κεριά. Διαβάζω. Ναι είναι ο άγιος Σεραφεΐμ. Η συγκίνησής μου είναι μεγάλη.

“Παιδιά, λέγω στην συνοδία, ο άγιος μας απεκαλύφθη. Το θέλησεν ο ίδιος. Άλλως δεν εξηγείται το πως έπεσα επάνω στην εικόνα του”.

Η μορφή του Αγίου είναι ήρεμος και σεβασμία. Πλούσια γενειάδα και μακρυά μαλλιά πλαισιώνουν το σοβαρό πρόσωπό του. Φέρει πλήρη αρχιερατική στολή μετά μίτρας και κάθηται σε θρόνο αρχιερατικό. Με την δεξιά του κρατεί πατερίτσα και με την αριστερά το Ιερόν Ευαγγέλιο. Άνωθεν η Παναγία Τριάς επευλογεί τον Ιερομάρτυρα. Εκατέρωθεν του προσώπου του δύο άγγελοι απονέμουν σέβας. Πατάει επάνω στην πανούκλα. Αυτή

μη υποφέρουσα την θαυματουργική του Αγίου δύναμι κραυγάζει: “Ο Σεραφεΐμ πατάσει εμέ, πανώλην την βροτολογίον, φεύ μοι, φευ, πως ορώμαι υπτία, γυμνή, δυσειδής, κτεινομένη”. Είναι η συνήθης επιγραφή εις τας Εικόνας του Αγίου. Βροτολογιός πανώλης: Η πανούκλα που εξολοθρεύει τους ανθρώπους.

Κύκλω απεικονίζονται σκηνές από το μαρτύριό του και κάτω η αφιερωτική επιγραφή. Την παραθέτω εδώ διορθωμένη γραμματικώς και συντακτικώς γιατί έχει πολλές ανορθογραφίες και ασυναξίες:

“Ανιστορήθη η σεβασμία και θαυματόβρυτος εικών του αγίου ενδόξου ιερομάρτυρος Σεραφεΐμ, Αρχιεπισκόπου Φαναρίου και Νεοχωρίου του θαυματουργού και λοιμοδιώκτου διά συνδρομής και δαπάνης εντιμοτάτων ευσεβών και ορθοδόξων Χριστιανών μπακάλιδων των εκ της Επαρχίας Λιτζά και Αγράφων και πάντων των συνδραμόντων και βοηθησάντων εν τη Ιερά Εικόνη ταύτη διά χάριτος και ευλαβείας φερομένη και διά ψυχικήν σωτηριάν. Έτος 1812 μηνί Μαρτίω ιδ’”.

Σημειώνω εδώ ότι οι αφιερώσαντες μπακάληδες δεν χρησιμοποιούν τα ονόματα καταγωγής τους, Καρπενησιώτες δηλαδή και Αγραφιώτες, αλλά το όνομα της επισκοπής των. Η επισκοπή Λιτζά και Αγράφων είχε πρωτεύουσα το Καρπενήσι που το παλαιότερο σλαβικό όνομά του ήταν Λιτζά. Ανήκε η επισκοπή στην Μητρόπολη Λαρίσης. Επίσκοπος τότε ήταν ο πολύς Δοσίθεος ο εκ Σοφάδων της Θεσσαλίας.

Ο όρος “Ευρυτανία” ήταν άγνωστος τότε. Επινόηθη αργότερα επί Όθωνος όταν η μικρά Ελλάς διηρέθη εις Επαρχίας και Νομούς. Τότε ανέσυραν απ' την λήθη αρχαία ονόματα τόπων και πόλεων. Άλλοτε επιτυχώς, άλλοτε όχι.

Οι κάτοικοι ονομάζονταν Καρπενησιώτες και Αγραφιώτες. Καρπενησιώτες ήταν οι κατοκούντες εις τον “καζάν” του Καρπενησιού που έφθανε μέχρι και το Απόκοouro, Αγραφιώτες δε, οι κατοκούντες σ' όλον τον ορεινόν όγκο της οροσειράς των Αγράφων, το “αρματολίκιον” δηλαδή που έφθανε μέχρι τα καμποχώρια της Θεσσαλίας.

Οι όροι αυτοί ήταν επομένως ευρύτεροι γεωγραφικώς απ' ό,τι η σημερινή Ευρυτανία.

Φωτογραφήσαμε την Ιεράν Εικόνα κατά το δυνατόν και με τα μέσα που διαθέταμε. Από τις δημοσιευόμενες εδώ φωτογραφίες λαμβάνει ο αναγνώστης μιαν ιδέα.

Η Εικόνα βρέθηκε. Είναι εκεί και περιμέ-

νει τους απογόνους των ευσεβών μπακάληδων. Περιμένει να την τιμήσουν. Με θεία Λειτουργία, με αρτοκλασία.

Εκείνοι για να φθάσουν στην Πόλι ήθελαν τριάντα χάνια. Τριάντα με σαράντα ημέρες οδοιπορίας. Και δεν πήγαιναν μόνον για μια φορά. Επέστρεφαν. Ήρχοντο εις γάμου κοινωνίαν. Έκαναν παιδιά και ξανάφευγαν, και ξανάρχονταν. Για να ξανακάνουν παιδιά. Ή για να πεθάνουν στη γη των πατέρων τους. Πολλοί έμεναν για πάντα ε-

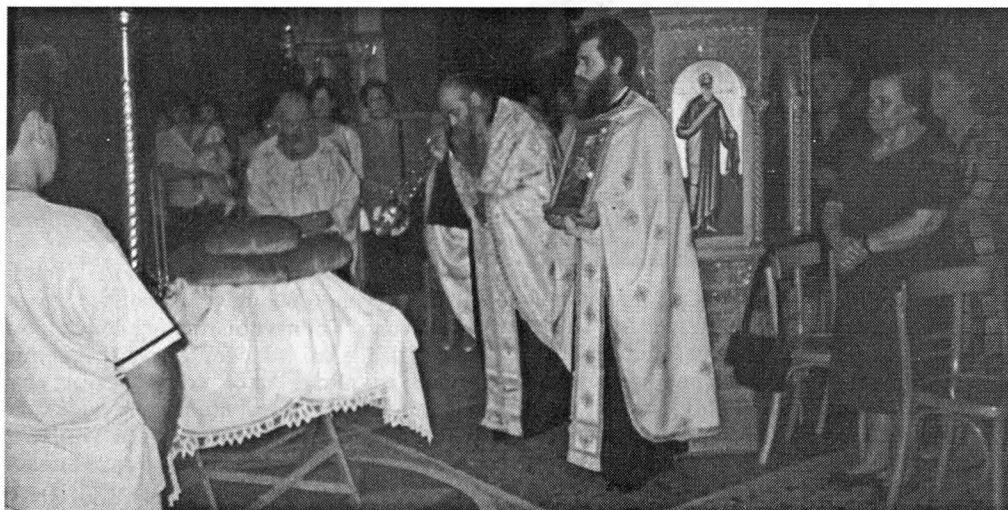
κεί. Και πρόκοβαν. Και τα παιδιά τους. Και τα εγγόνια τους.

Μια ημέρα με το λεωφορείο ή μια ώρα με το αεροπλάνο είναι τίποτε μπροστά στο τότε...

Είναι μια ελάχιστη προσφορά για κείνους που έφερναν τον πολιτισμό, τα ασημένια κουταλάκια του γλυκού, τους μύλους του καφέ...

Είναι και μια ευλογία απ' τον άγιο νεομάρτυρα Σεραφεΐμ, τον Αρχιεπίσκοπο Φαναρίου και Νεοχωρίου, τον θαυματουργό.

Εορτή της Αγίας Κυριακής, 6-7 Ιουλίου

Αρτοκλασία την ημέρα της Αγ. Κυριακής

Η έξοδος για την περιφορά της Εικόνας

Του Δημητρίου Σπ.Δερματά

(Συνέχεια του προηγούμενου)

Μια μέρα που ο Μήτσος έφυγε εκτάκτως για την επαρχία για παραγγελίες ήρθε η Εσθήρ στο μαγαζί αναζητώντας τον γιατί είχε κάποιο πρόβλημα με την υγεία της. Ήταν λοιπόν γνωστή σε μας η κοπέλα και εκμυστηρεύθηκε στο Χαράλαμπο το σκοπό για τον οποίο ήθελε το Μήτσο. Εκείνη την ώρα ήτανε στο μαγαζί και ο εστιατοράς Στουρνάρας. Με το επιβλητικό παρουσιαστικό του σκαρφίστηκε λοιπόν ο Χαράλαμπος το παιχνίδι που θάπαιζε στην κοπέλα και της λέει “Κατά ευτυχή σύμπτωση δεσποινίς Εσθερίνα βρίσκεται μαζί μας ο κύριος ο οποίος είναι εξαιρετικός γιατρός και θα ήτανε ευχαριστημένος να σε εξυπηρετήσουμε”.

Η κοπέλα κοιτάζοντας το Στουρνάρα που με το παπιγιόν του το ολοκαίνουργιο κουστούμι του και το επιβλητικό του παρουσιαστικό της ενέπνευσε εμπιστοσύνη και αφέθηκε στα χέρια του και την υποτιθέμενη επιστήμη του. Ο Στουρνάρας δεν ήθελε πολύ να μπει στο κόλπο και αφού του υπέδειξε ο Χαράλαμπος ως τόπο εξετάσεως το πατάρι. Συνόδεψε την Εσθήρ εκεί και την υποβάλλε σε πολλές και διάφορες ερωτήσεις. Τώρα τι γνωμάτευση έβγαλε δεν μας είπε. Εμένα με έπιασε αβάσταχτο γέλιο και κατέβηκα στο υπόγειο και ξέσπασα. ‘Όταν τελείωσε η εξέταση κατέβηκαν ο Στουρνάρας με την κοπέλα, η οποία και έφυγε ευχαριστημένη.

Τότε ο Χαράλαμπος άρχισε να λέει στο Στουρνάρα ο οποίος διατηρούσε ακόμα το επιστημονικό του ύφος “Ρε γαιδούρ τι τόκαμες το κορίτσι τόσην ώρα κει απάν”. Και από τότε του έμεινε του Στουρνάρα το όνομα ο γιατρός Γαιδούρας.

Με αυτά κυλούσε ο καιρός ευάριστα. Πολιτικά στο μαγαζί και ο Αραπογιάννης και ο Παπαδόπουλος ήτανε δημοκράτες και δεν δημοσιογραφούνταν αντιθέσεις για καυγάδες. Ακόμα και οι περισσότεροι επισκέπτες ήτανε της αυτής ιδεολογίας.

Εγώ ακόμα δεν καταλάβαινε πολλά πράγματα. Εκείνο που μου έκανε εντύπωση αυτή την εποχή ήταν το μεγάλο αγροτικό συλλαλητήριο που έγινε στη Θεσσαλονίκη που ήρθαν όλοι οι αγρότες από τα χωριά του κάμπου με τα βαριά κάρρα που τα έσερναν τα βομβάλια και γέμισαν οι δρόμοι και πλατείες από αυτά και οι φωνές των αγροτών εναντίον της κυβέρνησης του Βενιζέλου που κυ-

βερνούσε τότε. Από αυτά και για άλλα σκάνδαλα. Με τα νοθευμένα κινίνα, με τους απατεώνες φίλους του Βενιζέλου τύπου Μαρή κ.λπ. Αναγκάστηκε η κυβέρνηση να παραιτηθεί και προκηρύχθηκαν εκλογές.

Θυμάμαι τον ερχομό του Λευτέρη του Βενιζέλου στη Θεσσαλονίκη ατμοπλοϊκώς για τον πρώτο προεκλογικό λόγο. Την υποδοχή που του επιφύλαξαν οι οπαδοί του στην πλατεία Αριστοτέλους. Μαζί με αυτούς με πήρε και μένα ο Αραπογιάννης και έτυχε να είμαστε κοντά στην είσοδο του ξενοδοχείου “Μεντιτεράνιαν” απ’ όπου πέρασε η πομπή που τον συνόδευε πολύ κοντά μας και είδαμε το χλωμό του πρόσωπο και την ασκητική του φυσιογνωμία. Ανέβηκε λοιπόν στο ξενοδοχείο. Ο κόσμος από την πύλη μετακινήθηκε και στριμώχθηκε στην πλατεία Αριστοτέλους απ’ όπου φαινόταν καλά το μπαλκόνι που βγήκε και άρχισε το λόγο του.

Μεγάλος λαοπλάνος και δημαγωγός και αφού είπε πολλά αναφέρθηκε και στο όνομα του αντιπάλου του Παναγή Τσαλδάρη, τον οποίο αναφέροντάς τον άρχισε να χασμομιείται θέλοντας να πει ότι ο Τσαλδάρης είναι κοιμισμένος και ότι αυτός είναι ο εξυπνος.

Νομίζω ότι παρ’ όλα αυτά τις εκλογές τις έχασε. Αυτά τα δύο κόμματα όπως και σήμερα με το ΠΑΣΟΚ και τη Ν. Δημοκρατία εναλλάσσονταν στην εξουσία και τρώγονταν σαν τα σκυλιά και ακόμα χειρότερα από σήμερα. Έρχεται το ένα κόμμα έδιωχνε τους περισσότερους δημοσίους υπαλλήλους και διόριζε τους δικούς του. Αποστράτευε αξιωματικούς, αυτοί κάναν κινήματα επαναστάσεις, να διώξουν με τη βία την κυβέρνηση και δεν σταμάταγε η φασαρία.

Καθώς άκουγα υπήρχαν και άλλα κόμματα. Του Παπαναστάση, ο οποίος χαρακτηριζόνταν για την τιμωριότητά του. Του πατριώτη μας του Καφαντάρη ο οποίος ήταν πρώτα με τον Βενιζέλο και μετά έφτιαξε δικό του κόμμα. Επίσης οι Στρατιωτικοί αν δεν κάναν κινήματα για βίαιη ανατροπή των κυβερνήσεων έφτιαχχαν κόμματα. Τέτοιοι ήταν οι Κονδύλης, Μεταξάς, Γονατάς και άλλοι.

Το κόμμα που εκπροσωπούσε τους εργάτες και φώναζε για περισσότερη δικαιοσύνη στην κατα-

νομή του πλούτου ήταν το κομμουνιστικό κόμμα. Είχε για πρότυπο το νεοιδρυθέν κράτος των Σοβιέτ γι' αυτό και το κυνηγούσαν όλοι. 'Όταν έγινε η επανάσταση στη Ρωσία εναντίον του Τσάρου και των Δεσποτάδων. Που καταδυνάστευαν και τυραννούσαν το ρωσικό λαό ριχθήκαν όλοι οι δυτικοί να ματαιώσουν την επανάσταση με επεμβάσεις και εκστρατευτικά σώματα και οικονομικές πιέσεις. Επιστρατεύσαμε και εμείς με στρατιωτικό τμήμα υπό την αρχηγία του Μαύρου Καβαλάρη στρατηγού Πλαστήρα. Καθώς άκουσα του εξουδετέρωσε αμέσως ο ρωσικός λαός, αλλά τους το χάρισε λόγω του ότι είχανε πάντα φιλικές σχέσεις με τους Ρώσους. Γι' αυτό και τους έστειλε πάλι στα σπίτια άβλαπτους.

Εγώ στη δουλειά μου τα πήγαινα μια χαρά. Από τον τρίτο ακόμα μήνα είχα μάθει όλα τα προϊόντα της εταιρίας με τα ονόματά τους. Δεκάδες τύπους ενέσεων. Επίσης ποικιλία χρωμάτων σε κάθε χρώμα από 10 και πλέον ποιότητες, χημικά προϊόντα, οξέα βιτριόλη σε υγρή κατάσταση και στερεά (στυψίωμα) σουκάτ, σόδες κ.λπ. Αυτά όλα έρχονταν ατμοπλοϊκώς στο τελωνείο. Εκεί τα παραλάμβανε ο εκτελωνιστής μας, τα φόρτωναν στα κάρα και τα φέρναν στο πρατήριο. Εκεί ήταν χαμάληδες, με τα ειδικά κατασκευασμένα από ψάθα που φόραγαν στη πλάτη (χαμαλίκες) ξεφόρτωσα τα κάρα και βάζαμε το κάθε πράγμα στη θέση του. Βοηθούσα και γω στη τοποθέτηση, άνοιγα τα κιβώτια με τα φάρμακα, ενέσεις μπουκάλια οξυζενέ, ορούς φυσιολογικούς και γλυκόζη. Χρώματα διάφορα σε κουτιά του κιλού και πεντάκιλα. Τα τοποθετούσα στα ράφια το καθένα στη θέση του. Από κει έπαιρνα και εκτελούσα τις παραγγελίες κιβώτια που έφτιαχνε ειδικός κιβωτοποιός. Στη Θεσσαλονίκη αν δεν έρχονταν μόνοι τους οι πελάτες στο μαγαζί να πάρουν τα πράγματά τους τα πήγαινα εγώ. Η Θεσσαλονίκη αν και μεγάλη πόλη είναι όμως και εύκολη γιατί όπως εκτείνεται σε μάκρος με δύο παράλληλες γραμμές τραμ δεν είναι δύσκολο να προσανατολιστεί κανείς. 'Έτσι και γω την έμαθα σχεδόν γρήγορα και κυκλοφορούσα άνετα.

'Όταν συμπλήρωσα χρόνο μπορούσα να τη χαρογογραφίσω που λένε. 'Έτσι λοιπόν είχαν τα πράγματα στο τέλος του πρώτου χρόνου που έπιασα δουλειά.

Αλλά για κακή μας τύχη τόσο εμένα όσο και του Αραπόγιαννου στην Αθήνα χρεωκόπησε το μαγαζί νεοτερισιμών ενός ανιψιού του Οικονομίδη στον οποίο ανήκε σχεδόν το εργοστάσιο. Αυτόν τον διορίσανε στη θέση του Χαράλαμπου. Δηλαδή διευθυντή του πρατηρίου Θεσσαλονίκης.

Ο Χαράλαμπος μετατέθηκε στο κεντρικό στον Πειραιά και τον βάλανε εισπράκτορα στη διανομή του πάγου. Τον κάνανε δηλαδή από δήμαρχο κλητήρα. Για μένα δεν ήταν μόνο του στερήθηκα τη συντροφιά και την προστασία του Αραπογιάννη αλλά με κυριέψε και ο πανικός με τη σκέψη ότι εφόσον έφυγε ο άνθρωπος που μ' έβαλε στη δουλειά επόμενο ήταν να διώξουν και μένα.

Μένοντας ακόμα στο δωμάτιο που φτιάξαμε με το Χαράλαμπο το πατάρι με όλα τα σχετικά έπιπλα. Με έτρωγε η αγωνία ώστε θα με πετάξουν και από κει και από τη δουλειά. 'Αρχισαν να περνούν οι μέρες και οι βδομάδες χωρίς να συμβαίνει τίποτα. Εγώ συνέχιζα τη δουλειά μου δείχνοντας μεγαλύτερο ζήλο τότε, προσπαθώντας ν' ακούω και να κατατοπίζω αυτόν τον καινούργιο διευθυντή που φαινόταν σχολαστικός μεν και λεπτολόγος για το καθετί. Αλλά και ένας πολύ στενοχωρημένος άνθρωπος στη θέση που βρέθηκε καθώς μάθαμε μετά.

Να χάσει το μαγαζί του, τη δουλειά του και το χειρότερο να χωρίσει από τη γυναίκα του και την κόρη του. Γι' αυτό το λιγότερο που θα σκεπτόταν ήταν ν' ασχοληθεί με μένα, που έτσι κι αλλιώς είχα και κάπως ειδικευθεί και έφερνα βόλτα τη δουλειά. Αλλά η φαντασία η δική μου δημιουργούσε όλους αυτούς τους κινδύνους. Μείναμε κανά εξάμηνο ακόμα στο μαγαζί στην οδό Κομνηνών. Εγώ παρέμεινα ακόμα στο δωμάτιο του μαγαζιού. Πολλές φορές μαγειρεύα εκεί. 'Άλλες φορές έτρωγα μέσα στην αγορά με τα φρεσκοτάτα και αγνά φαγητά που τρώγαν οι άνθρωποι της αγοράς, χασάπηδες, μανάβηδες, ψαράδες, που δεν τρώγαν σκάρτα πράγματα.

Αλλά οι δουλειές του πρατηρίου μεγάλωναν. Κάθε τόσο πλούτιζαν με καινούργια εμπορεύματα και άλλες ποιότητες χρωμάτων.

Ο συναγωνισμός με τους μεγαλεμπόρους εισαγωγείς τόσο στα φάρμακα όσο και στα χρώματα μεγάλωνε. Στα μεν χρώματα η εταιρία Κολοκοτρώνη Τσοχατζόπουλου και Γκέρτσου, οι οποίοι είχαν στην αρχή ένα μαγαζάκι στην οδό Κατούνη αλλά μετά το μεγάλωσαν.

Είχαν την αντιπροσωπεία του μεγάλου εργοστασίου IG Φραγκφούρτης γερμανικών χρωμάτων. Φέρναν πυκνά χρώματα τα οποία αραιώναν και αντιγράφανε τις δικές μας ποιότητες και μας συναγωνίζονταν δυνατά. Αργότερα αυτοί μετά τον πόλεμο και με τις παγωμένες πιστώσεις από τα χρήματα που προορίζονταν για τις επανορθώσεις δηλαδή τις ζημιές που κάναν οι κατακτηταί στη χώρα μας τα καμμένα σπίτια του κοσμάκη, τα δώσανε σ' αυτούς που συνεργάζονταν με τους

εχθρούς και σε άλλους σαν αυτούς. Και έγιναν οι μικρομαγαζάτορες και οι απατεώνες με μεγάλα εργοστάσια σαν την Αδέλκο Βιοχρώμ κ.λπ. Αλλά ας αφήσουμε την μεταπολεμική κατάσταση για αργότερα και ας έρθουμε ξανά στη διήγησή μας στην εποχή του 1931-1932. Τότε λοιπόν για να συναγωνισθεί η εταιρεία τους αντιπάλους και δεδομένου ότι επεκτείνεται η παραγωγή και σε άλλα είδη.

Αποφασίσθηκε και μεταφέρανε το μαγαζί κοντά στην καθ' αυτού αγορά χοντρικής πωλήσεως. Δηλαδή κοντά στην πλατεία Εμπορίου. Στην αρχή

της οδού Τσιμισκή αριθμ. 2 και σε μεγαλύτερο χώρο. Γι' αυτό σε μένα έπεσε πάρα πολύ δουλειά. Να κατεβάσω τα εμπορεύματα από τα ράφια, να τα τοποθετήσω σε κιβώτια, να προσέχω και να επιτηρώ όλους τους εργάτες και χαμάληδες να μην γίνονται κλεψιές και ζημιές και αφού τα μεταφέραμε στο καινούργιο το μαγαζί, άδειασμα από τα κιβώτια. Πάλι παραλαβή με καταστάσεις και τοποθέτηση στα ράφια. Το καινούργιο μαγαζί είπαμε ήταν στο μεγάλο δρόμο Τσιμισκή 2, στο τετραόροφο κτίριο το μέγαρο Νίκης.

συνεχίζεται

Οι άγρουπνοι φρουροί του χωριού μας

Στους άγρουπνους φρουρούς του χωριού μας προστέθηκαν ακόμη άλλοι δύο. Ο ένας είναι ο Αγ. Γεώργιος. Το περίτεχνο αυτό πέτρινο εκκλησάκι βρίσκεται αριστερά, στα μέσα περίπου του δρόμου από το κοινοτικό κατάστημα ως το εκκλησάκι της Αγ. Αικατερίνης. Στην μαρμάρινη κτητορική πλάκα διαβάζουμε:

Εις Μνήμην Γονέων

Κωνσταντίνου και Γιαννούλας, Γεωργίου και Βασιλικής και
Τέκνων, Αγγελής και Ελένη Παπαπαναγιώτου

* * *

Το παλιό εκκλησάκι της Αγ. Αικατερίνης ακριβώς, απέναντι από το καινούργιο, ανακαινίσθηκε και απέκτησε στέγη, χάρις στις φιλότιμες προσπάθειες και προσωπική εργασία του εφημέριου μας π. Νικολάου Αζακά.

M.K.

Τα ανακαινισμένα σκαλοπάτια της πλατείας, δωρεά - Δαπάνη Γεωργίου & Σίας Παπαθανασίου.

Αναμνήσεις από την κατοχή και την Αντίσταση

Στη μνήμη του συζύγου μου Παναγιώτη Κεράνη

συνέχεια από το προηγούμενο

Ακριβώς δεν ξέρω πόσο έμεινε στο χωριό, ο κόσμος του χωριού ήταν ευγενικός και καλός μαζί τους. Ήσαν ελεύθεροι μέσα στο χωριό όλη την ημέρα και άρχισε να ζωγραφίζει με κάρβουνο και μολύβι. Κάποια μέρα ορισμένους τους ειδοποίησαν να μαζέψουν τα προσωπικά τους πράγματα γιατί θα τους μεταφέρουν, πράγματι τους πήγαν στο λιμάνι, τους έβαλαν σε μια πολύ παλαιά κορβέτα, έτσι λεγόταν το είδος του πλοίου, τους στοιβαξαν καμιά εκατοστή στο αμπάρι, μόνο που δεν τους είχαν χειροπέδες και άρχισε ο Γολγοθάς του ταξιδιού, είχε πολλή φουρτούνα και όπως ήταν στοιβαγμένοι, με το σκαμπανέβασμα έπεφτε ο ένας πάνω στον άλλο μέσα στους εμετούς, να τρίζει όλο το πλοίο, να ακούγεται το ξέπλυμα του καταστρώματος από τα κύματα, χωρίς να ξέρουν που τους πάνε, ειδικά τις τελευταίες ώρες φαίνεται από το Κάβο Ντόρο σχημάτιζαν βουνό τα κύματα, τέλος φθάσανε στο Λαύριο, τους αποβίβασαν σε κατάσταση που δεν ελεγχότανε και από αυτό το επεισόδιο δεν ήθελε να πηγαίνει με πλοίο γιατί του έφερναν τις τραγικές στιγμές που πέρασε, που έλεγε από στιγμή σε στιγμή θα πάνε στο βυθό. Από το Λαύριο με μικρά σκάφη τους πέρασαν στη Μακρόνησο, τους συνέταξαν κατά σειρά και ένας λοχαγός που ήταν εκεί ρώτησε όσοι ξέρουν να φτιάχνουν καμίνια να βγουν μπροστά, βγήκαν μερικοί, βγήκε ο Παναγιώτης, τον ρώτησε εσύ ξέρεις; Του απάντησε ναι. Και άρχισε η δουλειά αφού πέρασαν τα συρματοπλέγματα που είχαν τις σκηνές.

Είχαν περάσει 2-3 ημέρες και ήτανε με άλλους δύο σε ένα καμίνι που είχαν αρχίσει να κτίζουν, ήταν μεσημέρι, οι άλλοι δύο ξεκουράζονταν κι ο Παναγιώτης τοποθετούσε πέτρες που τις μετέφεραν άλλοι. Κάποια στιγμή βλέπει τον ίσκιο του ηλικιού από ψηλά στο βάθος που ήταν, και το Λοχαγό ξαφνιασμένο, του είπε: ρε Κεράνη έβαζα το κεφάλι μου στοίχημα όταν είδα τα χέρια σου στη γραμμή που φαίνονταν πως δεν είχε καμιά σχέση μ' αυτή τη δουλειά και τώρα σε βρίσκω να δουλεύεις. Του εξήγησε από το βάθος που ήταν, ότι μικρός στο χωριό του πήγαινε και έβλεπε πως τα φτιάχνανε. Όλα τα κτίρια ήσαν φτιαγμένα από τα χέρια τους, άλλοι

κουβαλούσαν πέτρες, άλλοι αφάνες για να κάψουν τα καμίνια.

Δεν θα αναφέρω τις συνθήκες ζωής, τα γράφει στο βιβλίο του ο Δημήτρης Δερματάς. Μου διηγήθηκε πως όταν είδε το Δημήτρη, πραγματικά ήταν για να πεθάνει με το στομάχι του. Πηγαίνοντας να πλύνουν μετά το φαγητό στη θάλασσα τα πιάτα τους γιατί δεν υπήρχε γλυκό νερό, πρόσεξε να μαζεύονται μικρά ψαράκια. Από ένα σύρμα που βρήκε το γύρισε, το έκανε αγκίστρι με δόλωμα, έπιασε 2-3 ψαράκια, τα έπηνε στη θράκα που ήταν τα καζάνια και του τα έδινε. Εκεί πάλι για καλή του τύχη συνάντησε τον Ηλιού που έκανε τα καλαμπούρια του, τους έδινε μια νότα ζωής.

Μια μέρα ένοιωσε πόνους στη μέση του και σπυράκια, βγήκε στο γιατρό. Μόλις τον είδε του είπε 10 ασπιρίνες, του είπε, γιατρέ δεν το κάνω για κοπάνα, πονάω πολύ, το ξέρω γι' αυτό θα πάρεις και τις 10 μαζί. Τις πήρε, έφτασε 40 πυρετός, άρχισε να πέφτει ο πυρετός και να ξεπερνιούνται τα σπυριά, ήταν η θεραπεία τότε του έρπη ζωστήρα που είχε. Έβγαλε και στην Αμερική στο Σαν Φρατζίσκο, τότε πήρε σειρά από φάρμακα, είπε ο γιατρός συνήθως νευρικοί τύποι τον βγάζουν.

Περνούσε ο καιρός και ίσως από τις κακουχίες, κακή διατροφή, παρουσιάζει σε βαριά μορφή αιμορροΐδες να αιμορραγούν πολύ. Τον έβαλαν στο χειρουργείο και τους τις έκοψαν, οι πόνοι αυτοί δεν λέγονταν, δάγκωνε το κρεβάτι και μετά όταν πήγαινε στην τουαλέτα. Γιατρεύτηκε καλά, αλλά του είπαν στα 20-25 χρόνια θα ξαναγίνουν. Πράγματι είμαστε στο Σαν Φρατζίσκο και άρχισε να έχει πρόβλημα αλλά δεν πήγαινε στο γιατρό. Κάποια μέρα που πήγε για μπάνιο ήμουνα στην τηλεόραση, μάλλον ήταν Σάββατο, και δεν δούλευα, περιμένω να βγει, περνούσε η ώρα, πήγα και του φώναξα, ακόμη τι κάνεις τόση ώρα, μου λέει: που είσαι βρε γυναίκα πνίγομαι στο αίμα, αλλά έχυνη συνέχεια πάνω του σχεδόν ζεστό νερό. Τρομαγμένη λέω στα παιδιά, πάρτε το νοσοκομείο να δούμε πως θα σταματήσει. Το πρώτο που μας είπαν ήταν να σταματήσουμε το ζεστό νερό, να σκουπίζεται με κάποια κομμάτια παλιές φανελας μαλακιάς βαμβακερής, αφού πρώτα τα σιδερώνουμε σε δυνατό σίδερο να

απολυμαίνονται και τη Δευτέρα να πάει να τον δει γιατρός για φάρμακα. Πήγε, του δώσανε κάτι χάπια, θεραπεύτηκε τελείως, αφού μέχρι το θάνατό του δεν παρουσιάστηκαν.

Τα χρόνια περνούσαν δύσκολα. Στη Μακρόνησο υπηρετούσε τη θητεία του αλλά είχαν καλύτερες οι συνθήκες. Το καλοκαίρι του 1951 είχε στείλει η εξαδέλφη του Φωτεινή με τον άνδρα της πρόσκληση στην αδελφή του Ισμήνη να πάει στην Αμερική και την καλούσαν να φέρει χαρτί από την αστυνομία Μεγάλου Χωριού για να τα καταθέσει να φύγει. Είχε στείλει ένα γράμμα ο Νίκος ο αδελφός του στον Παναγιώτη στη Μακρόνησο και του έγραφε ότι δεν της δίνουν το χαρτί εξαίτιας του, τα γράμματα πριν τα δώσουν περνούσαν από λογοκρισία από τον κάθε λοχαγό του τμήματος. Τον καλεί και τον ρώτησε εάν έχει αδελφή και πόσο χρονών είναι, του εξήγησε ότι είναι το 1933 γεννημένη. Του είπε, δηλαδή στην κατοχή ήταν 8-9 χρονών. Ούμωσε για την αδικία που γινόταν και του είπε: Κεράνη, τι μπορώ να κάνω για σένα στην υπόθεση αυτή; Του απάντησε, θα σκεφτώ και θα σου πω, βασάνισε όλη τη νύχτα το μυαλό του και το πρωί του ζήτησε 48 ώρες άδεια να πάει στο Μικρό Χωριό. Του λέει: Κεράνη θα προλάβεις να γυρίσεις στο χρόνο, εγώ δεν μπορώ να σου δώσω περισσότερη άδεια, αλλά πρόσεξε θα έχεις κακά ξεμπερδέματα εσύ και εγώ. Κάθισε, σκέφτηκε τις ώρες που φεύγει το λεωφορείο για το Καρπενήσι για να μην έχει χαμένες ώρες και πράγματα έτσι έγινε. Τον ρώτησε για λεπτά, του έδωσε γιατί δεν είχε και ξεκίνησε για το χωριό αφού βγήκε από το караβάκι Μακρονήσου Λαύριο, και από κει το λεωφορείο για Αθήνα. Ο αδελφός του δεν είχε ιδέα τι γινόταν. Έφτασε στο Μικρό Χωριό, πήγε στο μπακάλικο του Κώστα Πριόβολου που ήταν και πρόεδρος. Μόλις τον είδε ξαφνιάστηκε, από τη Μακρόνησο στο χωριό και κάπως νευρικός του λέει: Κώστα κοίταξε, ήρθα εδώ για την Ισμήνη, γιατί μωρέ δεν της δίνουν το χαρτί; Εγώ πληρώνω, αυτή τι φταίει; Να τσακιστείς να πας στη χωροφυλακή, να υπογράψουν να φύγει. Άρχισε να του λέει, Πάνο θα θέλουν κανένα κατσίκι, δεν με ενδιαφέρει τι θέλουν, είναι δικό σου ζήτημα, καταλαβαίνεις για να έρθω εδω εγώ, ο χρόνος δεν με παίρνει πρέπει να γυρίσω αμέσως και έφυγε. Σε λίγο καιρό, τον ξαναφώναξε ο λοχαγός του και του είπε: Κεράνη έχεις ένα γράμμα από τον αδελφό σου, φεύγει η αδελφή σου για την Αμερική και θέλει να σε αποχαιρετήσει. Τον ευχαρίστησε, έγραψε στον αδελφό του ημέρα συνάντησης, του ζήτησε να φέρει τα λεπτά που είχε πάρει για το ταξίδι του

χωριού και έτσι έγινε. Αφού έλαβε άλλο γράμμα με μέρα και ώρα που θα έφταναν στο Λαύριο, πήρε το караβάκι, πράγματι είδε την Ισμήνη, από μικρή που είχε αφήσει το 1945, μια πολύ ωραία κοπελίτσα ψηλότερη από αυτόν, ντυμένη ωραία και έτσι συναντήθηκαν τ' αδελφια για πρώτη φορά από τόσα χρόνια. Μην ξέροντας οι άλλοι φαντάροι, τον πείραζαν, βρε Κεράνη που την βρήκες τόσο όμορφη, γιατί η Ισμήνη δεν τον άφηνε από την αγκαλιά της, τόσα χρόνια της έλειπε και έπαιρνε μόνη της το δρόμο της ξενιτιάς, αν και πήγαινε στην εξαδέλφη και νονά της Φωτεινή που της έδωσε αυτό το όνομα που δεν υπήρχε στην οικογένεια. Ο χρόνος περνούσε με καλύτερη μεταχείριση, ποτέ δεν ξεχνούσε το λοχαγό του, απολύθηκε από το στρατό τις αρχές Μαρτίου 1954 και έτσι τελείωσαν τα 12 χρόνια ταλαιπωρία και μάλιστα τα καλύτερα χρόνια της νιότης του. Θα σταματήσω στην αφήγησή μου, το μόνο που θα συμπληρώσω είναι ότι όταν παντρευτήκαμε τον Φεβρουάριο του 1958, μετά μια εβδομάδα ήρθε κάποιος κύριος με πολιτικά και ρώτησε αν μένει στη διεύθυνση αυτή, ήταν αστυνομικός και του άφησε ένα χαρτί να περάσει από το Γ' Αστυνομικό Τμήμα για υποθέσή του. Το βράδυ που γύρισε από το περίπτερο που το δούλευε μόνος του από τις 6 το πρωί έως 9 το βράδυ, μου είπε: γυναίκα γίνεται τακτικά αυτό, το μόνο έφυγα από το Β' και τώρα έχουν μεταφέρει το φάκελό μου σε τμήμα της περιφέρειας αυτής. Ήταν και η δουλειά του περιπτερά που περνούσε ο καθένας και του μιλούσε από αριστερός μέχρι δεξίος γιατί τον αγαπούσαν όλοι, πάντα με το χαμόγελο και να κάνει ό,τι μπορεί να εξυπηρετήσει. Διάβαζε όταν δεν είχε δουλειά όλες τις εφημερίδες που έβγαιναν την εποχή εκείνη που ήταν εποχή να τις παίρνουν ο κόσμος διπλωμένες να μην φαίνεται τι είναι και έτσι τους είχαμε για πολλά χρόνια και έρχονται να τον καλούν, χωρίς κανείς να υπολογίζει τον ψυχικό πόλεμο και τις συνέπειές του.

Ήταν χαρακτήρας που πάντα προσπαθούσε κάτι καινούργιο και όταν περνούσε στο μυαλό του κάτι το αποφάσιζε. Σαν παράδειγμα στην Ικαρία για πρώτη φορά άρχισε την ζωγραφική με μολύβι και κάρβουνο, στη Μακρόνησο έφτιαξε από γύψο τον εαυτό του και ένα καϊκι που το σκάλισε από τελείως ακατέργαστο ξύλο και του έβαλε πανιά με την κλίση την ανάλογη, τόσο λεπτή που τον ρώτησα πως έγινε, με πολλή δουλειά και υπομονή, μου απάντησε. Στην Αμερική άρχισε την ζωγραφική με πινέλο στο μουσαμά με λάδι και τέλος στο Μικρό Χωριό τη βρύση, τα βουνά, με πέτρες και τη βαρέλα τροχό

ατελείωτες ώρες που να βγαίνει σύννεφο ή σκόνη για να δώσει το σχήμα των στεφανιών και του ξύλου. Όταν πήγαμε στο Καρπενήσι στο μαρμαράδικο να τα παραγγείλει του είπε ο άνθρωπος τι θα τα κάνεις χριστιανέ μου, τρελός είσαι να κάνεις αυτά που λες, φτιάχτα μάλιστα όσο γίνεται με τις λοξές κόφες και τα άλλα είναι δική μου δουλειά. Κάθονταν στην αυλή κάτω από την κερασιά που έβγαине σύννεφο η σκόνη και δίπλα η Αθηνά Μπακατσιά. Όταν την έβλεπε στην αυλή της της φώναζε, μην πολυβγαίνεις ώσπου να τελειώσω Αθηνά γιατί έχεις και εσύ πολλή σκόνη, του έλεγε μη νοιάζεσαι Πάνο μου για μένα, εσύ μην πάθουν τίποτε τα πνευμόνια σου.

Κάποια μέρα σταμάτησε μια κοπέλα που είχε σχέση με την τέχνη και τον ρώτησε σε ποια κατηγορία είναι, γιατί βλέπει δεν είναι γλυπτική, της απάντησε και εγώ δεν ξέρω, έτσι το σκέφτηκα και το φτιάχνω.

Τελευταία τον κούρασε πολύ, γιατί και όλη η δουλειά και σκέψη περνούσε από τον ίδιο, σκωνόνταν το πρωί αν και ο ύπνος του ήταν λίγος, πολλές φορές τον έβρισκα 4-5 το πρωί να έχει φτιάξει τον καφέ του με μια σταχτοθήκη γεμάτη αποτίγαρα να κάθεται στο τραπέζι με μια κόλα χαρτί, να σχεδιάζει και να γράφει. Ποτέ δεν με ξυπνούσε γιατί ήξερε, κουραζόμουνα και εγώ δίπλα του, πάντα τον βοηθούσε σε ότι μπορούσα γιατί τον έβλεπα πόσο αδύνατος ήταν από όλες τις πλευρές, αλλά και να τον σταματήσει κανείς δεν μπορούσε στις αποφάσεις του και έτσι βοηθούσα χωρίς φωνές. Έπαιρνε ένα σκέτο καφέ στο χέρι, του έφτιαχνα φέτα ψωμί

με βούτυρο και με μέλι του χωριού, και μου έλεγε θα γυρίσω να την φάω πράγμα που δεν το έκανε και ούτε ήθελε να του πάω στη δουλειά, αλλά μόνο καφέδες μου ζητούσε και πάντα φρόντιζα να είμαι κοντά του να του δίνω ότι χρειαζόταν.

Ο καιρός περνούσε, συνέχεια περνούσαν τόποι και περαστικοί, ο καθένας έλεγε το κοντό του και το μακρύ του και του αποσπούσαν τη σκέψη από τη δουλειά. Κάποια μέρα μου λέει, κουράστηκα γυναίκα θα τα παρατήσω να φύγω. Κάτσαμε και κουβεντιάσαμε, του είπα Παναγιώτη μου δεν είναι σπίτι σου να το παρατήσεις, είναι δημόσιος χώρος και δεν έχεις το δικαίωμα να μην τελειώσεις γιατί δεν μπορεί κανείς να φτιάξει αυτό που εσύ έχεις στο μυαλό σου. Και έτσι συνέχισε, αν και όπως μου είχαν πει δεν έφτιαξε αυτό που είχε στο μυαλό του.

Στάθηκα δίπλα του με όλες μου τις δυνάμεις γιατί τον αγάπησα πολύ, και του άξιζε.

Μου έδωσε σιγουριά στην ορφάνια μου, πήρα το όνομά του, την αγάπη του, κάναμε οικογένεια με καλές αρχές. Ήταν άνθρωπος με ευρύ μυαλό και πολλή ανθρωπιά. Έμαθα πάρα πολλά με την αστείρευτη πηγή γνώσεων που διέθετε. Το μόνο, αδίκησε τον ίδιο του τον εαυτό με τη μεγάλη ευαισθησία που είχε.

Ας είναι ελαφρύ το κόμα της Αττικής γης που προτίμησε να τον σκεπάσει, αιωνία του η μνήμη. Δεν είναι εύκολο να μην τον φέρνω στη σκέψη μου ύστερα από 42 χρόνια αγαπημένης ζωής μαζί του.

**Η σύντροφος της ζωής του
‘Όλγα Κεράνη-Λεβέντη**

Ευχαρίστως πληροφορούμαστε ότι η Κοσμική Ταβέρνα του συγχωριανού μας Βασίλη Μανωλάκου άρχισε να λειτουργεί. Για τους Μικροχωρίτες που παραβρέθηκαν στη Γενική Συνέλευση της 27ης Μαΐου, ο χώρος είναι γνωστός. Τώρα ξέρομε που θα είναι η επόμενη συνεστιάση της Αδελφότητάς μας. Παραθέτομε το κατωτέρω ευχαριστήριο γράμμα:

Αδελφότητα Μικροχωριτών “Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος”

Αθήνα, 12/6/01

*Κον Βασίλη Μανωλάκο
Αλόπης 65
Πετράλωνα - Αθήνα*

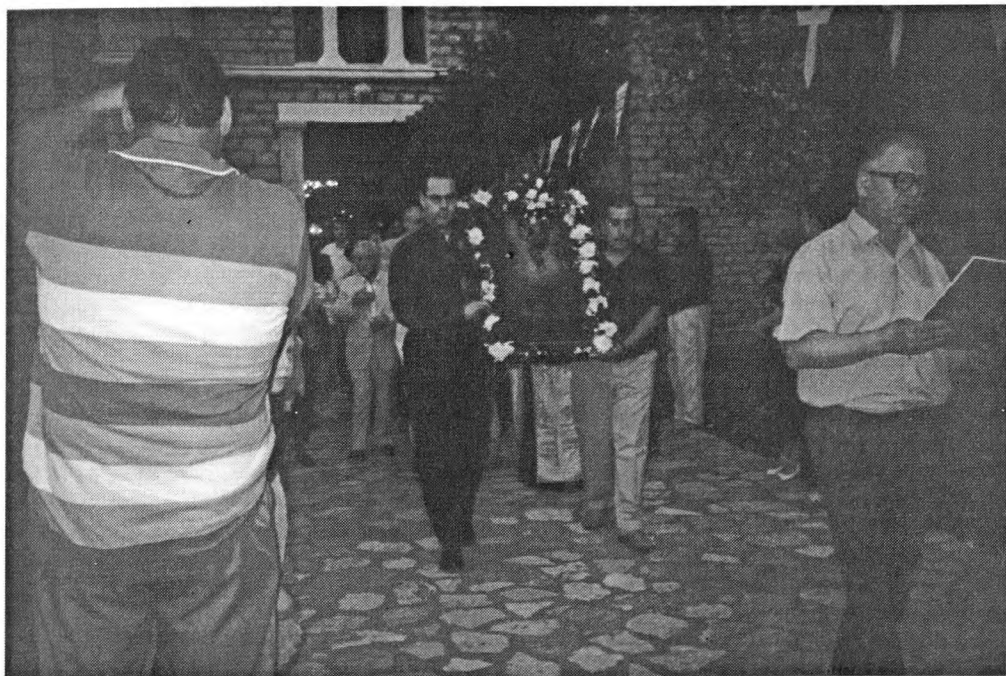
Αγαπητέ μας Βασίλη

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας που συνεστήθη στις 12 Ιουνίου του 2001 εκφράζοντας την θέληση της Γενικής Συνέλευσης των Μικροχωριτών που συνήλθε στις 27 Μαΐου του 2001 στο ωραίο νεοανακαινισθέν κτίριό σας, ευχαριστεί εσένα και την οικογένειά σου για την πρόθυμη φιλοξενία που δείξατε στα μέλη μας κατά την διάρκεια της Συνέλευσής μας.

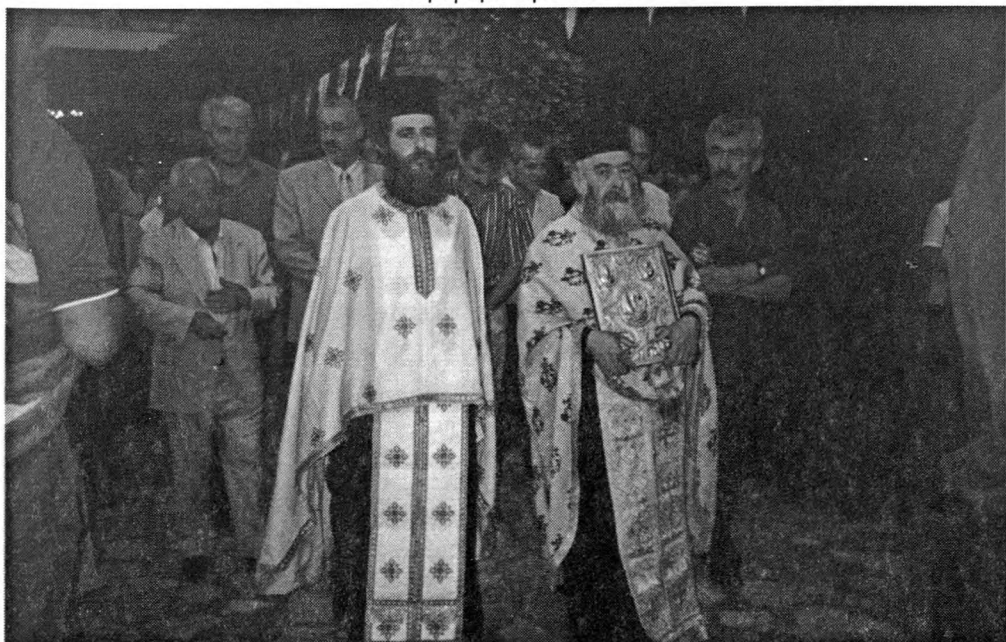
Επίσης ευχόμαστε ολόψυχα καλές δουλειές και υγεία σ' όλους σας.

Με τιμή το Διοικητικό Συμβούλιο

Της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος, 6-7 Αυγούστου

Η περιφορά της Εικόνας

(Συνέχεια προηγούμενου)

Δεν ετοδήσαμεν να κατατιμήσωμεν τας πενιχράς άλλως τε δυνάμεις μας εις μικρά τμήματα προστατευτικά διότι ήτο βεβαία η εξόντωσις των υπό του εκθρού. Διαδρομάς μεγαλύτερων εφηρμόσθησαν, αλλά ουκ εις την επιθυμητήν κλίμακα.

Ο Διοικητής της ΑΣΔΜΑ Αντιστράτηγος διψών φαίνεται δια μακράς συζητήσεις επί των συμβαινόντων και φέρων δυσκολίας εις την κύρωσιν των λαμβανομένων μέτρων με έφερεν εις πολύ δύσκολον θέσιν.

Μη ανεκόμενος την κατάστασιν αυτήν του εζήτησα να κάμη την κατάλληλον εγγραφήν εις το φύλλον Πορείας δια να φύγω δια το Μέτωπον, όπου είχεν αρχίση η επίθεσις.

Δεν συγκάτενευεν. Κατέφυγα εις την Στρατιάν, όπου μου συνέστησαν να μη τον λαμβάνω υπ' όψιν.

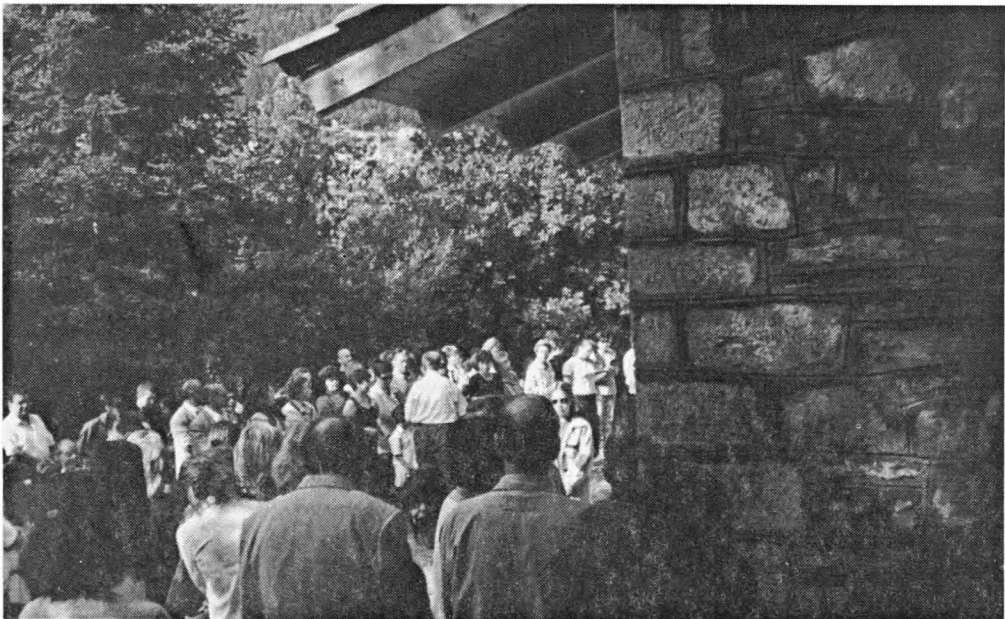
Εξεδίδοντο όθεν τα έγγραφα με το όνομά του και την υπογραφήν μου. Πάσαν δε επαφήν μαζί του την ανέλαβεν ο επιτελής του Τρίτου Γραφείου Ανδρέας Κατσαράκης λοχαγός.

† Του στρατηγού Δημ. Π. Πολύζου

Αυτός δε ήτο και ο μόνος που με εβοήθησεν εις το έργον μου. Πραγματικός άξιος αξιωματικός. Φανατικός αντίθετος εις τα πολιτικά εδίστασεν κατ' αρχάς γρήγορα όμως υπερίσχυσεν η αγνή Ελληνικότης του.

Εκ των άλλων επιτελών: ο ένας ήλθεν άπαξ να μου ειπή ότι καίτοι τέσσαρα χρόνια αρχαιότερός μου δεν δυσανασχετή και δέχεται να υπηρετήση εις το Πρώτον Γραφείον, δεν τον ξαναείδα όμως. Είς άλλος, επίσης αρχαιότερός μου, προσήλθεν άπαξ εις το γραφείον πάνοπλος με χαρτοφυλακας και τουπέ να μου ειπή ότι από μικρός εδιάβαζε Ναπολέοντα και ότι μόνον εις επιτελείον μπορεί να υπηρετήση... ήτο πρόδηλλον ότι ήτο ψυχασθενής. Με πληροφόρησαν ότι κανείς των δεν πήγεν εις το Μέτωπον.

Και όμως έφθασαν εις ανωτέρους βαθμούς, όταν κάμνουν χαρακτηρισμούς πολλοί ανώτεροι κάνουν τον "καλόν" και έτσι προχωρούν υψηλά οι άχρηστοι αλλά και επικίνδυνοι. Αυτά γράφονται μόνον προς παραδειγματισμόν.

Το 15Αύγουστο στην Παναγιά

Σημαντικές χρονολογίες του Μικρού Χωριού

Γράφει ο Συνεργάτης χωρίς όνομα

Το 2000, 2001 και 2002 ως επέτειοι σημαντικών γεγονότων στην ιστορία του χωριού μας

Στο τεύχος Ιουνίου 1993-Μαρτίου 1994, ως “Συνεργάτης χωρίς όνομα” ξεκίνησα μια στήλη στο περιοδικό μας για να επισημάνω τις χρονολογίες και τα γεγονότα που σημάδεψαν τη ζωή του Μικρού Χωριού. Ξεκίνησα με τις χρονολογίες εκείνες στη ζωή του χωριού, που έληγαν σε 3 και σε 4. Σε τούτο το τεύχος θα ξεχωρίσω με τον ίδιο τρόπο πηγαινόντας όμως προς τα πίσω τις χρονολογίες που λήγουν σε 0, σε 1 και σε 2, ώστε την επόμενη φορά να πάρω πάλι την ανηφόρα με μεγαλύτερους αριθμούς.

Αυτό που μου κέντρισε πάλι το ενδιαφέρον είναι ένα μεγάλο γεγονός που μεσολάβησε και θεωρώ καταλυτικό για την ιστορία του Μικρού Χωριού. Και αυτό δεν είναι άλλο από την κατάργηση του Μικρού Χωριού ως κοινότητας και την ένταξή του στον νεοδημοιουργηθέντα Δήμο Ποταμιάς. Έτσι το Μικρό Χωριό με τη δική του ιστορία και τη δική του πολιτισμική ταυτότητα έγινε πλέον μια μονάδα ανάμεσα σε άλλες δέκα κοινότητες, που συγκροτούν τον καινούργιο Δήμο Ποταμιάς. Αυτό έγινε με ένα νόμο, τον γνωστό ως νόμο “Καποδίστρια”. Η σχέση του νόμου με τον Καποδίστρια είναι ακριβώς η αυθαίρετη επιβολή του παρά τις λεγόμενες “συναινετικές” και “δημοκρατικές” διαδικασίες. Και να σκεφθεί κανείς ότι κι ο Καποδίστριας δεν θα ερχόταν στην Ελλάδα ως κυβερνήτης αν οι πρόγονοί μας δεν είχαν αγωνισθεί και δεν είχαν χύσει το αίμα τους στον Αγώνα της Ανεξαρτησίας του 1821.

1821. Μια και το ‘φερε η κουβέντα για το 1821, να η πρώτη χρονολογία, σημαντική και για το χωριό μας. Αναφερθήκαμε την πρώτη φορά για τη συμβολή του στον Αγώνα εκείνο. Αξίζει να μνημονεύσουμε τους Μικροχωρίτες που αγωνίσθηκαν ως απλοί στρατιώτες ή καπετάνιοι στις διάφορες μάχες. Επαναλαμβάνουμε τα ονόματά τους που τα ‘χουμε ξαναδημοσιεύσει: 1. Βινιανίτης ή

Μοχρίτζας Γεώργιος, 2. Βινιανίτης ή Ζωγράφος Δημήτριος, 3. Γκέκας Δημήτριος, 4. Ζαχαρόπουλος Γεώργιος, 5. Ζορμπαλάς ή Ζορμπαλόπουλος Δημήτριος, 6. Ζορμπαλάς ή Ζορμπαλόπουλος Ιωάννης (σώζεται η προτομή του στο χωριό), 7. Κομπορόζος ή Κολτσιόδας Δημήτριος, 8. Κυριτζής ή Κυριτσόπουλος Νικόλαος, 9. Μανίκας Αναγνώστης, 10. Μητζόπουλος Ιωάννης, 11. Μητζόπουλος Νικόλαος, 12. Μητζόπουλος Χαράλαμπος, 13. Πιστιόλης Ιωάννης, 14. Πιστιόλης Κώστας, 15. Σιδηρόπουλος ή Σιδέρης Ιωάννης.

1851. Το 1851 γεννιέται ο Ξενοφών Α. Σιδερίδης, μεγάλος βυζαντινολόγος και αντεπιστέλλον μέλος της Ακαδημίας Αθηνών, που σταδιοδρόμησε στην Κωνσταντινούπολη και ενίσχυε με σημαντικά ποσά τους Μικροχωρίτες να φκιαξούν τη νέα εκκλησιά της Μεταμόρφωσης αλλά και τους άλλους ευρυτανικούς συλλόγους στην Πόλη.

1900-1. Το 1900 ανατέλει ο 20ος αιώνας και στο Μικρό Χωριό ανεγείρονται δύο μεγάλες εκκλησίες. Η μια είναι ο Αη Θανάσης, δαπάνη Αθαν. Κ. Κυράνη και η άλλη ο Αη Γιάννης, δαπάνη Ι. Κουμπούρα και των εν τη αλλοδαπή Χαρ. Πολύζου και Ι. Κομπορόζου.

1912. Το 1912 ξεκινούν οι Βαλκανικοί πόλεμοι. Λαβαίνουν μέρος περί τους 30 Μικροχωρίτες, Ανάμεσά τους και ο μετέπειτα στρατηγός Δημ. Δ. Πολύζος, που στρατεύτηκε τότε ως 2ετής της Σχολής Ευελπίδων. Μερικοί απ’ αυτούς ήλθαν ως εθελοντές από την Κωνσταντινούπολη, όπου εργάζονταν, όπως ήσαν οι Γιαννακόπουλος Σπύρος, Δερματάς Νικόλαος, Δερματάς Σπύρος, Ζορμπαλάς Δημήτριος, Κομπορόζος Σταύρος, Κουτσοούκης Σπύρος, Κωστόπουλος Ευάγγελος, Μανίκας Νικόλαος, Παναγιωτόπουλος Κωνσταντίνος, Μουχρίτσας Σταύρος και άλλοι. Πολλοί απ’ αυτούς έμειναν στην Ελλάδα και πολέμησαν στον Α’ Παγκόσμιο Πόλεμο, που ξέσπασε τον Ιούνιο του 1914.

1912. Το 1912 με το ιστορικό ΒΔ της 31/8/1912 ιδρύεται η Κοινότητα Μικρού Χωριού,

που ως τότε υπαγόταν στον Δήμο Καρπενησίου. Πρώτος πρόεδρος της εκλέγεται ο Ανδρέας Σιδέρης, γόνος της μεγάλης οικογένειας των Σιδεραίων.

1920. Το 1920-22 πολλοί Μικροχωρίτες πολιορκούν στη Μικρά Ασία. Μεταξύ αυτών ο Δημ. Δ. Πολύζος, ως ταγματάρχης, ο δάσκαλος Γεώργιος Παπαδής, ως υπολοχαγός, ο Παν. Παπαδής, ως εύζωνας στη φρουρά του βασιλιά Κωνσταντίνου κ.α. Εκεί τραυματίστηκαν οι Μικροχωρίτες: Ζορμπαλάς Ι. Κων., υπολοχαγός, Κεράνης Α. Ιωάννης, Παπαδής Ε. Γεώργιος και ο Πλάκας Ε. Αθανάσιος. Δυστυχώς εκεί άφησαν την τελευταία τους πνοή ο Μουχρίτσας Διονύσιος (Σαγγάριο ποταμό), ο Παπακωνσταντίνου Αριστ. (Κάλε Γκρότο), ο Σιδηροκωστόπουλος Δημ. (Τουλού Μπανάρ). Επιστρέφοντας τραυματίας από κει ο δάσκαλος Γ. Παπαδής συνεχίζει τη διδασκαλία του στο Δημοτικό Σχολείο Μικρού Χωριού, που το είχε εγκαταλείψει λόγω επιστράτευσης, με την κήρυξη του Α' Παγκόσμιου πολέμου.

1922. Το 1922 ιδρύεται ο "Κτηματικός Σύλλογος του Μικρού Χωριού". Ήταν ένας προοδευτικός σύλλογος που σκοπό είχε να βάλει τάξη σε ορισμένα πράγματα του χωριού, όπως διανομή του νερού για πότισμα, έγκαιρος καθαρισμός αυλακιών, ορισμός περιόδου για "απολυσίνες" αγροφύλακες, κ.α.

1930. Ο Σύλλογος αυτός μαζί με τον "Φιλοπρόοδο Σύλλογο Νεολαίας Μικρού Χωριού" (1928) θα λειτουργήσουν το 1930 τη βιβλιοθήκη του χωριού, που στεγάσθηκε στον Β' όροφο του ιστορικού Ξενώνα (χάνι), ο οποίος βρισκόταν στο χώρο που βρίσκεται σήμερα ο νέος Ξενώνας.

1931. Δέκα χρόνια αργότερα ξεκίνησε το νέο Σχολείο, το κτίριο όπου σήμερα στεγάζεται η Πνευματική Γωνιά.

1942. Μετά άλλα δέκα χρόνια και διαρκούντος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, πριν καλά προλάβει ν' ανοίξει το σχολείο κι ο δάσκαλος συλλαμβάνεται όμηρος μαζί με άλλους είκοσι Μικροχωρίτες, τον Οκτώβριο του 1942. Φυλακίζονται από τους Ιταλούς στις φυλακές Λαμίας. Μαζί τους ο Παπαθανάσης κι ο νεώτερος όλων Γιάννης Α. Κομπορόζος. Μερικοί θα μεταφερθούν στις φυλακές Αθηνών και θα περάσουν από δίκη. Τελικά όλοι θα επιστρέψουν μετά από ένα χρόνο πε-

ρίπου, εκτός από τον νεαρό, 20ετή Γιάννη Κομπορόζο, που θα εκτελεσθεί στα Καστέλια στις 9 Δεκεμβρίου 1942. Στις 18 Δεκεμβρίου του ίδιου έτους, ο Άρης Βελουχιώτης θα δώσει ικιηφόρα μάχη εναντίον των Ιταλών στη θέση "Τσίρη" του Μικρού Χωριού. Είναι η πρώτη ανοιχτή μάχη μετά την αντίνταξη της γέφυρας του Γοργοποτάμου (25 Νοεμβρίου 1942). Σκοτώνονται αρκετοί Ιταλοί κι ένας αντάρτης, ο 18χρονος Κλέαρχος. Στον τόπο που έπεσε υπάρχει σήμερα το μνημείο του. Την μάχη έδωσαν 4 ομάδες ανταρτών με αρχηγούς τους νεαρούς ευέλπιδες Δ. Δημητρίου (Νικηφόρος), Σ. Μπέκιο (Λάμπρος), ο δάσκαλος Ν. Καρκάνης (Νικηφόρος) και ο Μπελής. Στη μάχη αυτή αναφέρεται το αυτοσχέδιο τότε τραγούδι της Ναυσικάς Φλέγγα - Παπαδάκη, που πρωτοτραγουδήσε με τον Ναπολέοντα Πολύζο:

*Βαρεαστενάζουν τα βουνά
Κι ο ήλιος σκοτεινιάζει,
Το δόλιο το Μικρό Χωριό
Και πάλι ανταριάζει.*

*Βαρεαστενάζουν τα βουνά,
Πέφτουν νιουφέκια ανάρια,
Ο Άρης κάνει πόλεμο,
Μ' αντάρτες παλικάρια.*

Το ίδιο ιστορικό γεγονός θα υμνήσει λίγο αργότερα κι ο λόγιος Γιώργος Βαλέτας με τους δικούς του συμβολικούς στίχους, που παραπέμπουν στον Αγώνα του 1821:

*Αντρούστο στο Μικρό Χωριό
Έλαμψε της Γραβιάς το χάνι
Τον Άρη έχεις στο πλευρό
Στ' άλλο το Μακρυγιάννη.*

Στα 1983 ο Γ. Βαλέτας, στα αποκαλυπτήρια του μνημείου των 13 εθνομαρτύρων, που στήθηκε στην τοποθεσία εκτέλεσής τους, με την εμπνευσμένη ομιλία του έκανε πολλούς να δακρύνουν.

Την ίδια μέρα, μετά τη μάχη, οι Ιταλοί εξοργισμένοι μπήκαν στο χωριό και συνέλαβαν πολλούς γεροντότερους άνδρες και γυναίκες γιατί οι νέοι είχαν καταφύγει στα γύρω βουνά. Απ' αυτούς κράτησαν τελικά τον Νίκο Γ. Κυρίτση και τον Χρήστο Φλέγγα. Στις 24 Δεκεμβρίου 1942 τους εκτέλεσαν μαζί με άλλους 9 Μεγαλοχωρίτες στη θέση Άνω Λόγγοβες (όπου το μνημείο σήμερα) αφού πρώτα τους έβαλαν να σκάψουν τους τάφους τους. Μεταξύ αυτών ο δάσκαλος Ι. Καρπου-

φύλλης, που πρόλαβε να σηκώσει γενναία το χέρι του και να φωνάξει: “Ζήτω η Ελλάς”, ο γιατρός Μέρμιγκας κ.ά. Την ίδια ώρα άλλοι Ιταλοί έκαιγαν στο σπίτι του γιατρού Πιστιόλη τον Παπαδημήτρη Βαστάκη και τον ενωμοτάρχη Χαρίλαο Κατοσίμα. Μέρα μεγάλης θλίψης και πένθους όχι μόνο για τους συγγενείς και τους χωριανούς αλλά για ολόκληρη την περιοχή. Το Μικρό και το Μεγάλο Χωριό ζουν στιγμές άφατης θλίψης και δράματος. Το αίμα των παιδιών τους που χύθηκε άφθονο στην υπόθεση της εθνικής μας αντίστασης. Τα δυο χωριά μένουν ορφανά και ακέφαλα. Οι άνθρωποι, που ως τώρα τους εκπροσωπούσαν, δάσκαλοι, παπάδες, πρόεδροι, είτε έχουν εκτελεσθεί είτε βρίσκονται ακόμη στις φυλακές. Παρ’ όλα αυτά η συμβολή τους στην Εθνική Αντίσταση συνεχίσθηκε αμείωτη. Στο Μεγάλο Χωριό εγκαθίσταται και λειτουργεί Νοσοκομείο ενώ στο Μικρό Χωριό λειτουργεί για αρκετό διάστημα το τυπογραφείο της Αντίστασης, απ’ όπου βγήκαν πολλά περιοδικά και εφημερίδες της ΕΠΟΝ και του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ.

1950. Η τριετία 1950-53 είναι περίοδος ανοικοδόμησης από την κατοχή και τον εμφύλιο πόλεμο. Η περίοδος αναδημιουργίας φθάνει στο ζενίθ.

1961. Στην περίοδο 1961-62 λειτουργεί για πρώτη φορά αμαξωτός δρόμος προς την

Καρύτσα, μια και η διάνοιξη απ’ το Κλειδί εθεωρείτο αδύνατη. Για να πάει το αυτοκίνητο στην κάτω Καρύτσα χρειάσθηκε η μπουλντόζα να ανασκάψει όλη την περιοχή του Αη-Σώστη, με συνέπεια την αλλοίωση του τοπίου και ενδεχομένως καταστροφή πιθανών αρχαιολογικών ευρημάτων.

1971. Το 1971-72 βρίσκει τους Μικροχωρίτες να προσπαθούν να ανοικοδομήσουν το νέο χωριό. Ωραιότατα διώροφα πέτρινα σπίτια αρχίζουν να εμφανίζονται και πάλι. Μεγάλοι δρόμοι ανάμεσά τους, όλα βάσει σχεδίου για ένα καινούργιο χωριό που προμηνύεται πανέμορφο.

1982. Το 1980-82 γίνεται από την Αδελφότητα Μικροχωριτών η πλακόστρωση της πλατείας, χάρις στη γενναιοδωρη προσφορά των αδελφών Μάνθου και Μάχου Σ. Κομπορόζου. Τότε πείθεται ο νέος Νομάρχης, Μ. Καλκανδής και τσιμεντοστρώνει το δρόμο προς το Καμπαναριό και από το παλιό γκαράζ και κάτω προς την παλιά γέφυρα. Αργότερα θα ασφαλτοστρωθεί.

1991. Δολοφονείται άγρια σε τοποθεσία του νέου χωριού ο 80χρονος συγχωριανός μας Δημήτρης Σιαφάκας. Ένα ανεξήγητο έγκλημα σε ειρηνική περίοδο, ασυνήθιστο για την περιοχή, που δικαιολογημένα ξάφνιασε και συγκλόνησε όλους τους κατοίκους της περιοχής.

ΜΕΣ ΣΤΗ ΜΠΟΡΑ ΜΕΣ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ

*Τα χέρια σκάβουνε βαθιά
Το δάκρο τους να βρούνε
Τα χέρια στήνουν σκαλωσιά
Ως σ’ ουρανού την εκκλησιά
Κι αντίδωρο ζητούν.*

*Μες στη μπόρα, μες στον ήλιο
Με αλόρθη την καρδιά*

*Θα παρξόνουμε βασιλείο
Για να ζήσεις εργατιά.*

*Τα χέρια πιάνουν το σφυρί
Και πέτρα ανθός ραγίζει
Και περιμένουν την αιγή
Που όλο φτάνει κι όλο αφγεί
Κι η εργατιά ραγίζει.*

*Πυθαγόρα - Γιώργου Κατσαρού, 1965
εκτέλ.: Στέλιος Καζαντζίδης-Μαρινέλλα*

Ευρυτανία - Προοπτικές Ανάπτυξης

Στις 13-15 Ιουλίου 2001 έγινε στο Καρπενήσι το 1ο Παγκόσμιο Συνέδριο Ευρυτάνων με τίτλο: "Ευρυτανία - Προοπτικές Ανάπτυξης". Στο Συνέδριο συμμετείχαν οι μικροχωρίτες πανεπιστημιακοί καθηγητές Μένιος Κουτσούκης, Σπύρος Κυρίτσης καθώς και ο λυκειάρχης Γιώργος Τσατσαράγκος με ενδιαφέρουσες εισηγήσεις. Συμμετείχαν επίσης πολλοί ευρυτάνες και μη επιστήμονες, εκπρόσωποι της τοπικής και νομαρχιακής αυτοδιοίκησης των νομών της Ρούμελης, ευρυτάνες της διασποράς καθώς και εκπρόσωποι της εκκλησίας και των πολιτικών κομμάτων. Το Συνέδριο κατά κοινή ομολογία είχε μεγάλη επιτυχία.

Το Συνέδριο διοργάνωσε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ευρυτανίας. Τα πρακτικά του Συνεδρίου θα δημοσιευθούν σε τόμο, ο οποίος προετοιμάζεται.

1ο Παγκόσμιο Συνέδριο Ευρυτάνων Ευρυτανία - Προοπτικές ανάπτυξης Καρπενήσι 13-14 και 15 Ιουλίου 2001 Συνεδριακό Κέντρο Δήμο Καρπενησίου

Θεματολογία Συνεδρίου

Α' ΕΝΟΤΗΤΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

1. Τα Βουνά ως πλαίσιο του Πολιτισμού και της Ιστορίας των Ευρυτάνων. (Εισηγητής: Μάρκος Γκιόλιας, Ιστορικός - Δρ Πανεπιστημίου).

2. Τα σημαντικότερα ιστορικά γεγονότα διά μέσου των αιώνων. (Εισηγητής: Γεώργιος Τσατσαράγκος, Εκπαιδευτικός - Λυκειάρχης -Νομαρχιακός Σύμβουλος).

3. Προϊστορικές και κλασσικές αρχαιότητες. (Εισηγήτρια: Μαρία Παναγιωτοπούλου, Φιλολογος - Προϊσταμένη ΓΑΚ).

4. Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά μνημεία. (Εισηγήτρια: Σταυρούλα Σδρόλια, Δρ Βυζαντινής Αρχαιολογίας).

5. Ευρυτανική παράδοση - ταυτότητα ζωής. (Εισηγητής: Γεώργιος Αθανασιάς, Εκπαιδευτικός - Νομαρχιακός Σύμβουλος).

Β' ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΠΟΔΗΜΟΙ ΕΥΡΥΤΑΝΕΣ

1. Ο Ελληνισμός στον Παγκόσμιο Χώρο (Εισηγητής: Γρηγόρης Νιώτης, Υφυπουργός Εξωτερικών).

2. Φορολογικές υποχρεώσεις, τελωνειακές διευκολύνσεις και απαλλαγές για τους απόδημους Έλληνες. (Εισηγητής: Απόστολος Φωτιάδης, Υφυπουργός Οικονομικών).

3. Ευρυτανική μετανάστευση. (Εισηγητές: Κλεομένης Κουτσούκης, Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου - Γεώργιος Σταυράκης, Καθηγητής Αγγλικής - Κοινωνιολόγος).

4. Ομογενειακές Κοινότητες και Παιδείας Ελληνοπαίδων Εξωτερικού (Εισηγήτρια: Στέλλα Πριόβολου, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών, Ειδική Γραμματέας Παιδείας Ομογενών και Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης Υπουργείου Παιδείας).

Γ' ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ - ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

1. Πληθυσμιακή εξέλιξη - Πυραμίδα ηλικιών. (Εισηγητής: Ιωάννης Ζούμπος, Οικονομολόγος - Νομικός).

2. Εκπαίδευση - Απασχόληση - Ανεργία. (Εισηγητής: Ιωάννης Υφαντόπουλος, Καθηγητής Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών).

3. Γεωγραφία-Κλίμα. (Εισηγητής: Αθανάσιος Μπούρας, Καθηγητής ΤΕΙ, πρώην Νομάρχης).

4. Φυσικό περιβάλλον. (Εισηγητής: Γεώργιος Καραγεώργος, Δασολόγος - Διευθυντής Δα-

σών Ευρυτανίας).

5. Οι πλουτοπαραγωγικές πηγές και η οικολογική τους διαχείριση. (Εισηγητής: Σπυρίδων Κυρίτσης, πρώην Πρύτανης Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών).

Δ' ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

1. Υποδομές και Οικονομικό Περιβάλλον. (Εισηγητής: Θεόδωρος Βλάχος, Τεχν. Μηχανολ. Μηχανικός, πρώην Προϊστάμενος Διεύθυνσης Προγραμματισμού Ν.Α. Ευρυτανίας).

2. Πρωτογενής τομέας. (Εισηγητής: Αθανάσιος Γιαννακόπουλος, Καθηγητής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης).

3. Δευτερογενής τομέας. (Εισηγητής: Γεώργιος Παφίλης, Οικονομολόγος, πρώην στέλεχος της "Ευρυτανία" ΑΕ, στέλεχος της διαχειριστικής αρχής Στερεάς Ελλάδας).

4. Τουρισμός και υπηρεσίες. (Εισηγητές: - Νικόλαος Παπαθανασίου, Πολιτικός Επιστήμων, πρώην στέλεχος της "Ευρυτανία" ΑΕ, στέλεχος του ΑΣΕΠ. - Εκπρόσωπος Ένωσης Ξενοδόχων και Ξενώνων Νομού Ευρυτανίας).

Οργανωτική Επιτροπή 1ου Παγκοσμίου Συνεδρίου Ευρυτάνων

1. Κωνσταντίνος Κοντογεώργος, Νομάρχης Ευρυτανίας
2. Αλκιβιάδης Παπασπύρου, Βοηθός Νομάρχη
3. Δημήτρης Καρατσίκης, Πρόεδρος ΤΕΔΚ Νομού Ευρυτανίας
4. Βασίλης Καραμπάς, Δήμαρχος Καρπενησίου
5. Δημήτρης Καλύβας, Πρόεδρος Ομοσπονδίας Ευρυτανικών Συλλόγων
6. Παναγιώτης Βλάχος, Πρόεδρος Συνδέσμου "Ευγένιος ο Αιτωλός"
7. Ευάγγελος Οικονόμου, Πρόεδρος "Εταιρείας Ευρυτάνων Επιστημόνων"
8. Γεώργιος Αθανασιάς, Νομαρχιακός Σύμβουλος
9. Ειρήνη Σακελλάρη, Διευθύντρια Γενικής Γραμματείας Αποδήμου Ελληνισμού

1ο Παγκόσμιο Συνέδριο Ευρυτάνων

Γράφει: ο Γιώργος Κ. Σταυράκης

Ένα 3ήμερο γόνιμο και μεστό Συνέδριο στο Καρπενήσι το οποίο, είμαι βέβαιος, θα αποτελέσει αφετηρία για νέα βήματα προόδου και πολιτιστικής αναβάθμισης της όμορφης Ευρυτανίας.

Ας μην ξεχνούμε ότι όλα τα μεγάλα ξεκινούν από ιδέες και το λόγο. Είναι κοινωνιολογικά γνωστό ότι η σύνταξη μεγάλων και ομοιογενών κοινωνικών ομάδων ανανεώνει τη σχέση των ανθρώπων, χαράζει νέους δρόμους και αντιλήψεις για τη ζωή. Μερικοί ίσως θεωρούν τα Συνέδρια είναι κάποιοι πανηγυρισμοί και πολλά λόγια. Τα πράγματα όμως δεν είναι ακριβώς έτσι. Μέσα από τα Συνέδρια θεμελιώνονται οι σκέψεις και οι προτάσεις, πέφτει ο σπόρος για κίνητρα σε όλους σχεδόν τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας και είναι επιστημονικά τεκμηριωμένο ότι αποδίδουν σε βάθος χρόνου και μάλιστα πολύ.

Στο Καρπενήσι, μας γοήτευσαν όλοι οι ομιλητές, τόσο από την επιστημονική τους συγκρότηση, όσο και από τα πολύ ενδιαφέροντα θέματα των εισηγήσεων που έκαναν.

Χαρήκαμε την παρουσία, και το λόγο, πολλών επώνυμων Ευρυτάνων από όλους τους χώρους, την Εκκλησία, την Πολιτεία, την Τοπική Αυτοδιοίκηση, την Εκπαίδευση.

Ολόκληρη σχεδόν η Ρούμελη ήταν εκεί με εκπροσώπους της πολιτικής και της τοπικής αυτοδιοίκησης που απήυθηναν χαιρετισμό στην εναρκτήριο βραδιά του Συνεδρίου όπου φάνηκε ο παλμός και το μεράκι να προχωρήσει ο τόπος και η κοινωνία μας μπροστά.

Παρόντες ήταν επίσης εκπρόσωποι των Ευρυτάνων της Αμερικής, Καναδά και Αυστραλίας, οι οποίοι μας μίλησαν με συγκινητικό τρόπο ότι εκεί στη διασπορά που ζούμε, αισθάνονται δύο φορές Έλληνες και Ευρυτάνες.

Ανάμεσά τους διακρίναμε τον καθηγητή κ.

Ανδρέα Καμπιζιώνη, τον κ. Νικόπουλο από το “ΒΕΛΟΥΧΙ” στις ΗΠΑ, τον κ. Ντανά από την Αυστραλία, τον κ. και την κα Δημ. και Ελένη Παλιούρα, από τις ΗΠΑ και πολλούς άλλους.

‘Επαινος και συγχαρητήρια αξίζουν στη Νομαρχία Ευρυτανίας, το Νομάρχη κ. Κώστα Κοντογεώργο και σε όλα τα μέλη της Οργανωτικής Επιτροπής, για την άψογη διοργάνωση και διεκπεραίωση του Συνεδρίου από κάθε άποψη.

Επίσης συνέβαλλαν πολύ στην πρωτοφανή επιτυχία ο Δήμος Καρπενησίου και ο Δήμαρχος κ. Καραμπάς, ο Πρόεδρος ΤΕΔΚ Νομού Ευρυτανίας, γιατρός κ. Καρατσίκης και πολλοί άλλοι πολιτιστικοί φορείς της Ευρυτανίας.

Αίσθηση και θαυμασμό προκάλεσε το Νέο Συνεδριακό Κέντρο Καρπενησίου το οποίο φιλοξένησε τις εργασίες του Συνεδρίου.

Πράγματι το Καρπενήσι μπορεί να υπερηφανεύεται για ένα σύγχρονο, και άρτιο από κάθε πλευρά, Συνεδριακό Κέντρο.

Στη λίστα της τιμητικής επιτροπής διακρίναμε ονόματα διακεκριμένων Ρουμελιωτών οι οποίοι μέχρι τώρα προσέφεραν και προσφέ-

ρουν έργο στην Ευρυτανία, ο καθένας από το δικό του χώρο, είτε από την Εκκλησία, την πολιτική, τις επιστήμες και τα γράμματα.

Οι θεματικές ενότητες του Συνεδρίου κάλυψαν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων και ήταν χωρισμένες ως εξής: α) Ιστορία και πολιτισμός, εισηγήσεις πέντε. β) Απόδημοι Ευρυτάνες, εισηγήσεις τέσσερες. γ) Ανθρώπινο δυναμικό και φυσικοί πόροι, εισηγήσεις πέντε και δ) Οικονομικοί πόροι, εισηγήσεις τέσσερες.

Από τα χωριά του Δήμου της Ποταμιάς το Συνέδριο παρακολούθησαν ο γιατρός και δραστήριος Πρόεδρος του Συνδέσμου κ. Τάσος Κοντομέρκος, ο Δήμαρχος Ποταμιάς κ. Ι. Γαβρίλης, ο πρεσβύτερος Κων. Λαμπαδάρης, ο Πρόεδρος του ΔΣ του Δήμου Ποταμιάς κ. Φιλ. Καλλιάνης, ο γράφων το παρόν, ως εισηγητής, ο Κώστας Μπακατσιάς. Εισηγήσεις παρουσίασαν οι Πανεπιστημιακοί κ.κ. Σπύρος Κυρίτσης, Κλεομένης Κουτσούκης και ο Λυκειάρχης κ. Γεωργ. Τσατσαράγκος. Παρόν ήταν ο Πρόεδρος του Μικρού Χωριού κ. Κουτσούκης και άλλοι.

Συνεχίζεται

Τα σημαντικότερα ιστορικά γεγονότα της Ευρυτανίας διά μέσου των αιώνων

Γιώργος Τσατσαράγκος

Εισήγηση στο Συνέδριο “Ευρυτανία - Προοπτικές Ανάπτυξης”

Η Ευρυτανία μας, η ορεινή και δυσπρόσιτη αυτή γωνιά της Ελλάδας, έχει σημαντική ιστορική παρουσία και συμβολή στο ιστορικό γίγνεσθαι αυτού του τόπου, μια ιστορική πορεία που ακόμα δεν έχει καταγραφεί με επάρκεια, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες που έγιναν από ερευνητές και ιστοριοδίφες, Ευρυτάνες και μη, προσπάθειες βασισμένες στον “πατριωτισμό των Ελλήνων”!... Και αυτό γιατί οι αρμόδιες αρχαιολογικές υπηρεσίες “έλαμψαν με την απουσία τους”. Δεν ανακάλυψαν ακόμα την Ευρυτανία, ή απλά την ανακάλυψαν μόνο ως τόπο αναψυχής.

Κι όμως η ιστορία της Ευρυτανίας χάνεται στην αχλύ των μύθων και των θρύλων. Το όνομά της σύμφωνα με την πιο πιθανή εκδοχή το οφείλει στον επώνυμο βασιλιά της, το μυθικό ήρωα Εύρυτο, που είχε πρωτεύουσα την ευρυτανική Οιχαλία, πόλη που ίδρυσε ο βασιλιάς των Δρυόπων Μελανέας, πιθανώς στην

τοποθεσία “Ανάνια” του απόκρημνου βουνού Κόμπολο απέναντι από τους Δομιανούς σύμφωνα με πληροφορία του Στράβωνα.

Την Ευρυτανία κατοίκησαν τέσσερα φύλα. Οι Ευρυτάνες, οι Απεράντιοι, οι Αγραίοι και οι Δόλοπες. Τα τέσσερα αυτά φύλα είχαν την ίδια θρησκεία, την ίδια δυσκολονόητη γλώσσα, τα ίδια ήθη και έθιμα, επομένως την ίδια κουλτούρα. Ίσως είναι χρήσιμο να προσθέσουμε ότι οι Ευρυτάνες φημίζονταν για την πολεμική τους ικανότητα και συγκαταλέγονταν μεταξύ των πιο ρωμαλέων Ελλήνων όπως και οι γείτονές τους Αιτωλοί, φυλή στην οποία ανήκουν σύμφωνα με την άποψη αρκετών ερευνητών, κάτι που ασφαλώς στηρίζεται σε πληροφορίες που αντλούμε από αξιόπιστες ιστορικές πηγές.(1)

Η παρουσία των Ευρυτανικών φύλων στο ιστορικό προσκήνιο αριθμεί πάνω από τρεις χιλιάδες διακόσια (3200) χρόνια, κάτι που

αναμφισβήτητα προκύπτει και από σημαντικά αρχαιολογικά ευρήματα, όπως επιγραφές, τάφοι και κτερίσματα, αγαλματίδια, προχριστιανικά κάστρα, υπολείμματα κυκλώπειων τειχών (Αγ. Σώστης Μικρού Χωριού, όπου πιθανόν να ήταν το Μαντείο του Οδυσσέα). Δυστυχώς πολλά από αυτά (νομίσματα, κτερίσματα, αγαλματίδια) έγιναν εύκολη βόρα των αρχαιοκαπήλων, αφού και η ευρυτανική γη, όπως δυστυχώς και οι περισσότεροι αρχαιολογικοί χώροι της Ελλάδας, είναι “ξέφραγο αμπέλι”, εύκολη λεία των επαγγελματιών του είδους... Βέβαια πολλά πολύτιμα ευρήματα υπήρξαν θύματα της άγνοιας των ντόπιων κατοίκων της Ευρυτανίας, κάτι που με τη σειρά του δυσκόλεψε ή και εμπόδισε την ανάδυση της τοπικής ιστορίας.

Με τα όσα παραθέσαμε πιο πάνω γίνεται φανερό πόσο δύσκολο είναι να αναπυχθεί το θέμα μας “Τα σημαντικότερα ιστορικά γεγονότα της Ευρυτανίας διά μέσου των αιώνων”. Κι αυτό όχι γιατί είναι δύσκολη η επιλογή των πιο σημαντικών, αλλά γιατί ίσως τα πιο σημαντικά είναι παντελώς άγνωστα και τελικά το πιο σημαντικό θα είναι η ανακάλυψή τους και η επιστημονική τεκμηρίωσή τους.

Κατά την προσωπική μας και επομένως υποκειμενική μας εκτίμηση, τα πιο σημαντικά γεγονότα της τοπικής ιστορίας είναι τα εξής:

I. Η Ευρυτανία ως μέλος της Αιτωλικής Συμπολιτείας - Απόκρουση Γαλατών

II. Τα προνόμια της Ευρυτανίας από την εποχή του Βυζαντίου και κατά την Τουρκοκρατία.

III. Η Ευρυτανία πριν από την Επανάσταση του '21 και ο ρόλος της στη διάρκεια του εθnikoαπελευθερωτικού αγώνα.

IV. Η Ευρυτανία και ο ρόλος της στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο -Ευρυτανία και Εθνική Αντίσταση.

Επειδή το θέμα αυτό φαίνεται -και ασφαλώς είναι- εκτεταμένο, θα αναφερθούμε στα παραπάνω αδρά και συνοπτικά, αποφεύγοντας λεπτομερείς αναφορές, έτσι ώστε η εισήγησή μας να μην ξεπεράσει τα καθορισμένα χρονικά πλαίσια.

I. Ευρυτανία - Αιτωλική Συμπολιτεία - Απόκρουση Γαλατών.

Θα πρέπει στο σημείο αυτό να προσδιορίσουμε το γεωγραφικό χώρο στον οποίο έδρασαν τα τέσσερα ευρυτανικά φύλα, που εισαγωγικά αναφέραμε, κάτι που είναι εξόχως δύσκολο και ίσως παρακινδυνευμένο, αλλά

όμως αναγκαίο. Στα βόρεια έδρασαν οι Απεραντίοι και οι Δόλοπες σε περιοχή που εκτείνονταν μέχρι τον κάμπο της Καρδίτσας, στα νότια μέχρι τις βόρειες όχθες της λίμνης Τριχωνίδας και στα Ανατολικά μέχρι τις πλαγιές του Βελουχιού από την πλευρά της Φθιώτιδας οι Ευρυτάνες και ΒΑ οι Δόλοπες. Οι Αγραίοι έδρασαν δυτικά στη φυσική οριοθέτηση του Αχελώου. Σπεύδουμε να τονίσουμε πως τα όρια αυτά ήταν ρευστά και ανάλογα προς τις επεκτατικές δυνατότητες είτε των Ευρυτανικών φύλων είτε των γειτόνων τους.

Η Ευρυτανία, η Δολοπία, η Αγραία και η Απεραντία άλλοτε ήταν ανεξάρτητα κρατίδια, άλλες δε αναγκάζονταν να δημιουργούν φιλικές ή εχθρικές σχέσεις προς τη μία ή την άλλη από τις “μεγάλες δυνάμεις” της εποχής εκείνης (Αιτωλούς - Αθηναίους -Θηβαίους - Μακεδόνες - Ρωμαίους). Τον 4ο αι. π.Χ. τα ευρυτανικά φύλα μαζί με τους Οφιονείς και τους Αποδοτούς ίδρυσαν την Επίκτητη Αιτωλία, που υπήρξε μία μεγάλη δύναμη της Αιτωλικής Συμπολιτείας, που θα αποτελέσει το ισχυρότερο ανεξάρτητο κράτος στον Ελλαδικό χώρο μέχρι το 146 π.Χ. που υπέκυψε στους Ρωμαίους.

Στα αξιοσημείωτα στρατιωτικά επιτεύγματα της Αιτωλικής Συμπολιτείας σημαντική θέση παίρνει η απόκρουση των Γαλατών το 279 π.Χ. Οι Γαλάτες με αρχηγό το Βρέννο, αφού προξένησαν φοβερές καταστροφές στη Μακεδονία κατέβηκαν στην κεντρική Ελλάδα με κύριο στόχο τη λεηλασία του Μαντείου των Δελφών. Αιτωλοί και Βοιωτοί κατά κύριο λόγο, αλλά και Φωκείς, Λοκροί, Αθηναίοι και Μεγαρείς συμπαρατάχτηκαν στις Θερμοπύλες όπου και απέκρουσαν τους επιδρομείς, αφού μάλιστα τους προξένησαν μεγάλες απώλειες. Για να διασπάσει τους Έλληνες ο Βρέννος έστειλε στρατιωτική δύναμη μέσα από αφύλακτες διαβάσεις της Οίτης στην Αιτωλία, όπου οι “βάρβαροι” κατέλαβαν και λεηλάτησαν τη μικρή πόλη Κάλλιο! Πως συνδέεται όμως η επιδρομή των Γαλατών με την Ευρυτανία;

Στο ερώτημα αυτό η απάντηση δεν είναι εύκολη γιατί δεν υπάρχει η απόλυτα επιστημονική τεκμηρίωση. Ένα τοπωνύμιο τα ΚΟΚΚΑΛΙΑ, και μια διεκδικούμενη μικρή πόλη το Κάλλιο, που καταστράφηκε από τους Γαλάτες αποτελούν τα βασικά σημεία αναφοράς. Είναι τα Κοκκάλια του Κρικέλλου ο τόπος συντριβής της Γαλατικής δύναμης που εισέβαλε

στην Αιτωλία και κατέστρεψε το Κάλλιο; Είναι το Κάλλιο το σημερινό Κλαψί, όπως μετονομάστηκε μετά στη σφαγή κάθε αρσενικού κατοίκου;

Ο ιστορικός ερευνητής, ο συντοπίτης και φίλος Δημήτριος Φαλλής στη μονογραφία του τα “Κοκκάλια Ευρυτανίας” τάσσεται αναφανδόν υπέρ αυτής της άποψης. Αρχαιολογικά ευρήματα, ιστορικές μαρτυρίες και παράδοση συνηγορούν. Η παραπέρα έρευνα του θέματος είναι νομίζουμε αναγκαία, ώστε να υπάρξει επιστημονική και αναμφισβήτητη απάντηση στα παραπάνω ερωτήματα.

II. Τα προνόμια της Ευρυτανίας κατά τη Βυζαντινή Περίοδο και την Τουρκοκρατία

A. Βυζαντινή Περίοδος

Ήδη από τον 8ο μ.Χ. αιώνα η περιοχή είχε οργανωθεί σε κοινότητες που κατά πάσα πιθανότητα, αν όχι βεβαιότητα, είχαν αποκτήσει τα προνόμια της αυτονομίας - αυτοδιοίκησης και φορολογικής απαλλαγής. Άλλωστε το κοινοτικό σύστημα είναι ο βασικός τρόπος οργάνωσης των αγροτικών κοινωνιών. Αυτό σημαίνει απλά ότι η κάθε κοινότητα έχει α) σχετική αυτονομία, β) σχετική οικονομική αυτάρκεια και γ) αποτελείται από τα νοικοκυριά, δηλ. εκτεταμένες μορφές οικογένειας και διοικείται από τους προεστούς που είναι και οι μεσάζοντες ανάμεσα στις κοινότητες και την κεντρική εξουσία. Αν και οι πληροφορίες είναι ελάχιστες, εικάζεται ότι το κοινοτικό σύστημα είχε την εφαρμογή του και στον Ευρυτανικό αγροτοκτηνοτροφικό χώρο. Βέβαια οι κοινοτικοί θεσμοί χρησίμευαν ως όργανα του κράτους για φοροείσπραξη και διοικητικό έλεγχο πάνω στους πληθυσμούς. Παρά ταύτα και παρά τις όποιες καταχρήσεις οι κοινότητες τελικά λειτούργησαν ως θεσμοί πολιτικής και οικονομικής ανάπτυξης, κάτι που έγινε και στην Ευρώπη και είχε ως αποτέλεσμα την προοδευτική αποδυνάμωση του κεντρικού κράτους.

B. Τουρκοκρατία

Γύρω στο 1393 ο σουλτάνος Βαγιαζήτ ο Α΄ καταλαμβάνει το Καρπενήσι και η περιοχή γίνεται επαρχία της διοικητικής περιφέρειας (σαντζάκι) των Τρικάλων και αργότερα της Ναυπάκτου. Στις 10/5/1525 υπογράφεται η συνθήκη του Ταμασίου, με την οποία ανανεώνονται τα προνόμια που είχαν οι Ευρυτάνες από τον 8ο αιώνα, όπως ήδη αναφέραμε. Βέβαια η συνθήκη αυτή αρχικά αφορούσε την περιοχή των Αγράφων, τριάντα περίπου χω-

ριά, που αποτέλεσαν τον πυρήνα του ομώνυμου αρματολικιού. Τελικά το αρματολίκι θα καλύψει όλο το χώρο του σημερινού νομού, στον οποίο και θα επεκταθούν τα προνόμια. Τα προνόμια είναι τα εξής:

1. Αναγνωρίζεται η αυτονομία των χωριών των Αγράφων

2. Απαγορεύεται να κατοικούν Τούρκοι σ' αυτά, εκτός από το Φανάρι

3. Επιτρέπεται η επικοινωνία πεδινών και ορεινών τόπων που είναι απαραίτητη για τους ορεινούς πληθυσμούς και ειδικά τους νομάδες της Πίνδου

4. Κάθε κοινότητα υποχρεώνεται να πληρώνει στην Πύλη 50.000 γρόσια το χρόνο, που θα στέλλονταν σ' αυτήν από το συμβούλιο με έμπιστα πρόσωπα(3)

Πρέπει εδώ να προσθέσουμε πως στην Ευρυτανία δεν ίσχυσαν επίσης οι παρακάτω δουλοπαροικιακοί θεσμοί που ίσχυσαν στα πεδινά:

1. Το jus Primae noctis, δηλ. το δικαίωμα της παρθενοφορίας

2. Το ότι οι ραγιάδες δεν είχαν το δικαίωμα να έχουν την ίδια εξωτερική εμφάνιση με τους Μωαμεθανούς

3. Το ότι οι ραγιάδες δεν είχαν δικαίωμα να ιππεύουν σελωμένο άλογο και να οπλοφορούν

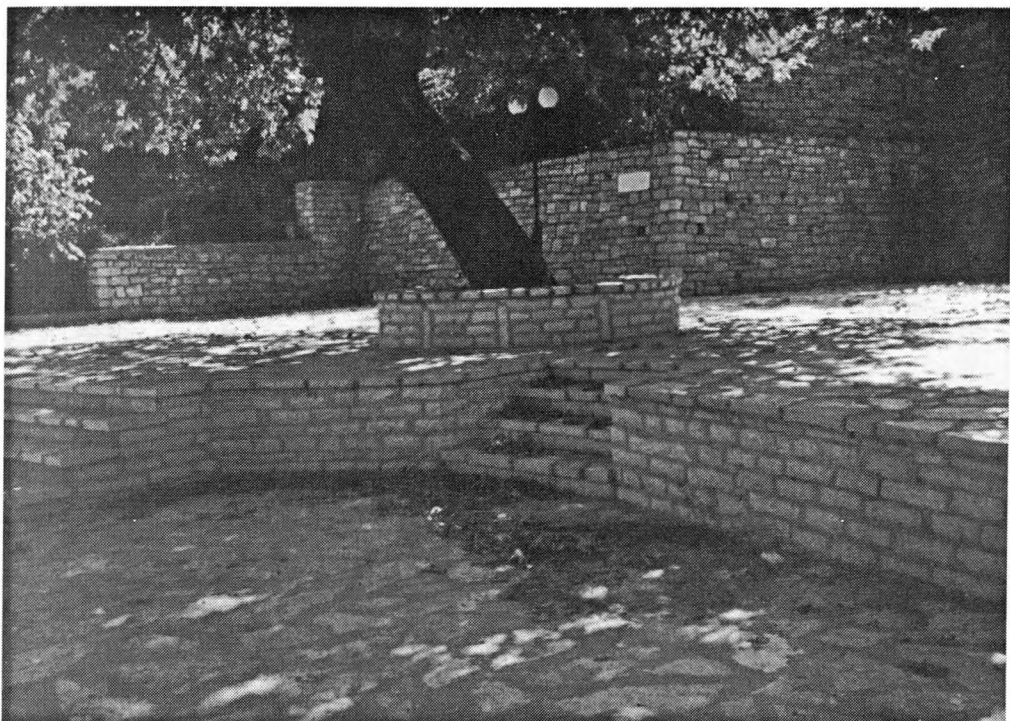
4. Το ότι επίσης οι ραγιάδες έπρεπε να μιλάνε χαμηλόφωνα και τέλος

5. Η απαγόρευση να τραγουδούν ή να τραγουδούν χαμηλόφωνα.

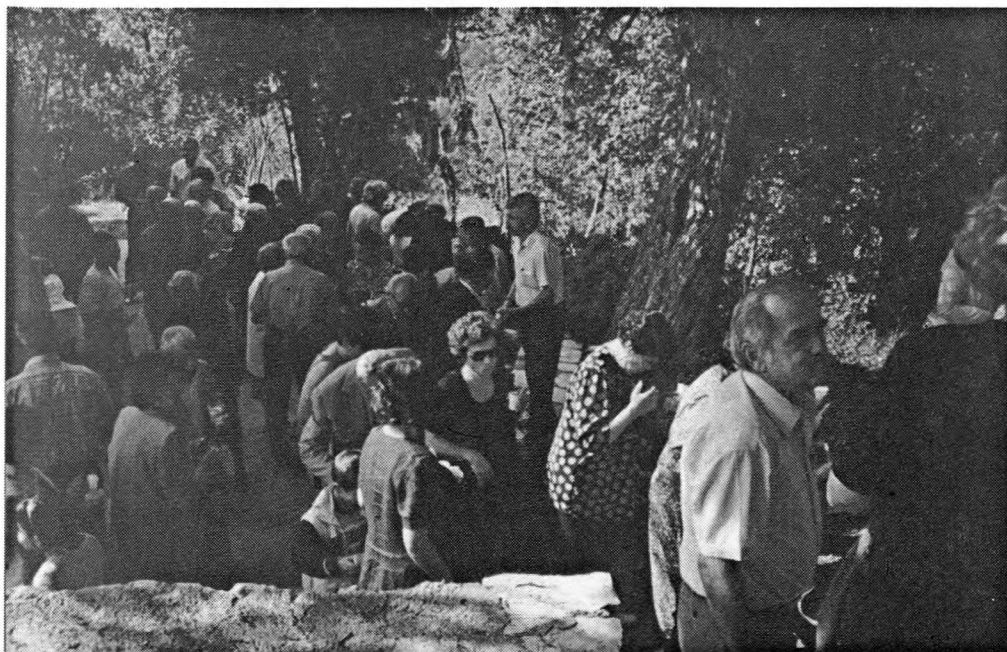
Χαρακτηριστικά γράφει ο Γάλλος ιστορικός Ρουqeville “τα Άγραφα είναι ένα πλήθος από χωριά κατοικούμενα από Έλληνες καθαρής ράτσας”.

Όλα τα παραπάνω καθώς και το τραχύ και αδούλωτο ευρυτανικό φρόνημα μαζί με την αδιαφορία των Τούρκων για τους δυσπρόσιτους έως ασπροπέλαστους ορεινούς όγκους, θα οδηγήσει αναπόφευκτα σε μια οικονομικοπολιτιστική ανάπτυξη πραγματικά αξιοθαύμαστη, σε αντίθεση με τις γειτονικές περιοχές όπου ο έλεγχος της Τουρκικής εξουσίας ήταν ασφυκτικός. Οι συνθήκες αυτές θα οδηγήσουν σε μια πρωτοφανή δημογραφική πύκνωση του πληθυσμού της Ευρυτανίας, κάτι που βέβαια ισχύει αντίστοιχα για τους ορεινούς όγκους μια και τα βουνά γενικά υπήρξαν οι αποδέκτες της μαζικής φυγής των υποδούλων Ελλήνων.

(συνεχίζεται)

Πάνω από τις βρύσες στο Χάνι, μια νέα πανέμορφη πλατεία.

Στην εκκλησία του Άη - Γιάννη στις 29 Αυγούστου

Οι επισκέπτες της Πνευματικής Γωνιάς γράφουν:

Συγχαρητήρια για την αξέπαινη πρωτοβουλία
να ενημερώρετε με τον υπαόλεγο τρόπο
για την ιστορία του Ευρωπαϊκού λαού να
μαρ' επένεαση, τον Ελληνισμό. Μόνον είναι
οι μνημια παραθέτων ζωντανές διαμρεί
του ταυτόματά του είναι, γαός του τον
διδόμας.

Αχιλλανδρος Μαρπου - (Λίβαν.
Βασιζική Παναγιωκότων (εν φουρνιά)

Το ευχαριστώ πολύ για την ποση ελπίσικη
προσφορά, να είναι η αλληλεγγύη της οχιάς
των κυριότων, οφείλω να πω, προσδοκώ
να τον επάδεται φερμανισοφισία και ούτως
επιθωκων από το έργο της οχιάς αυτής
πολιτικής ή ούτως ή άλλως, υπαρκτών του γού
(από) Παναγιωκότων Πάπκ

Συγχαρητήρια ή ευχαριστίες στον Μιχαήλ
για το κομμάτι της ιστορίας του δημοκρατικού
και δικτηρίου.

ΒΑΣΩ ή ΚΟΣΤΑΣ ΠΑΡΕΝΗΣ
7/12/2011

Εξηγώ τους οι λαοί όταν αναφέρασαν ότι
αναδυμύονται τις ρίζες τους

7/8/01 Αθ. Παλαμάς
Από ΑΓΡΙΝΙΟ

Απόλα τα πράγματα μου άρεσε η γούνο
ου ασβού τα γραμματάκια για την
σημερινά.

Μπράβο σε αυτούς που κάναν τούση πολλ
θυλιά.

11/8/2001 ♡ Λάμπω Κυπριανίδου

Εμένα μου άρεσε πολύ και
επίσης είχε την μηχανή της
χαράς μου.

Blun Πανόσης
12/8/01

Με εντυπωσίασαν τα φίδια θανάτου,
οι ομίλοι της μαθητείας, η γούνο
του ασβού, τέρας όλοι ήταν υπέροχα.

Μερτός Πέικος 13/8/2001

Απόλα τα μουσεία που έχω επισκεφεί
το πιο ωραίο είναι αυτό του Μικρού
Χωριού. Ανθία Καραϊώκου 2/2/2001

Συγχαρητήρια για τη προσπάθειά
σου να με αυχή μας θυμίσεται και
παλιά. Ελένη Κανεδάρα Σάββατο 18
Αυγούστου 2001

Συγχαρητήρια. Για το Ιστορικό Μουσείο,
Να είστε πάντα υγιείς για τον κοινό
χώρο. 19-Αυγούστου 2001
ΣΕΡΑΦΕΙΛΑ ΣΤΡΑΤΙΚΗΣ

Συγχαρητήρια για την αγιότητα
προσφοράς. Εύχομαι να ~~αποτε~~
συνεχιστούν οι προσπάθειές σου.

Α. Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ Σίβηρος
2 ήμερα. Είχα κι ένα κομμάτι της ιστορίας που θα
είχε. Ο καθαρισμός Παναγίας μου έκανε
Μ. Χριστού. Συγχαρητήρια για την αγιότητα
προσφοράς. Άριστη Ισογία,
Υγεία εν ειρήνη. Εύχομαι
ευχαρητήρια.

Παναγιώτα Αρχή 21-8-2001

Θέλω να ευχαριστήσω για το ~~το~~ ΜΟΥΣΕΙΟ
είναι ~~είναι~~ ευχαρητήριων
Εύχρηστη Σάββατο 26/8/2001

Το Μικρό Χωριό στα χιόνια.

Τα καινούργια σκαλοπάτια στο Χάνι

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΡΥΛΟΣ

ΕΡΕΥΝΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗΣ ΓΗΣ

Γράφει ο Δημ. Ιω. Φαλλής

Είναι γεγονός χωρίς αμφισβήτηση ότι και η Ευρυτανία έχει πανάρχαια και πανένδοξη ιστορία όπως και τ' άλλα διαμερίσματα του ελλαδικού χώρου. Μια ιστορία που άρχισε απ' τη Νεολιθική εποχή, (3000-5000 χρόνια π.Χ.) και συνεχίστηκε μέσα από μύριες δυσκολίες, ως τη δική μας τεχνολογικά αναπτυγμένη εποχή.

Είναι ακόμα γεγονός πως ο Νομός της Ευρυτανίας είναι πολύ μικρός και λιγοάνθρωπος σήμερα και με πολλά προβλήματα. Όμως τα παλιότερα χρόνια, δηλ. κατά τη βυζαντινή περίοδο, τα ρωμαϊκά χρόνια, την κλασική εποχή και παλιότερα, αυτός ο Νομός, αυτός ο τόπος έσφουζε από ζωή. Ήταν πολυάνθρωπος, είχε ευημερία, δημοκρατικό πολίτευμα και μεγάλο πολιτισμό. Σ' αυτή την ορεινή καταπράσινη και πανέμορφη χώρα των αρχαίων Ευρυτάνων με τους απέραντους βοσκοτόπους, τη λίγη καλλιεργήσιμη γη και τα πολλά κατακάθαρα νερά, με το θαυμάσιο υγιεινό κλίμα, έζησαν και μεγαλούργησαν οι πρόγονοί μας. Εκεί έζησε και βασιλεύσε ο πανένδοξος μυθικός ήρωας και βασιλιάς -ο Εύρυτος- ο γενάρχης των Ευρυτάνων, και κατά τον Όμηρο "ο μέγας Εύρυτος"! Ο Εύρυτος, σύμφωνα με τους αρχαίους συγγραφείς, υπήρξε γιος του πανάρχαιου βασιλιά των Δρυόπων -Μελανέα και της Οιχαλίας- που κατείχαν την αρχαία Δρυοπία, σημερινή Δωρίδα. Ο Εύρυτος υπήρξε ευφυής, γενναίος, ριψοκίνδυνος και άριστος τοξότης. Με τα προτερήματά του αυτά και σε συνδυασμό με την αρχοντική του καταγωγή και μόρφωση, κατόρθωσε πολύ νέος ν' αναδειχθεί ικανός ηγέτης, να ιδρύσει το δικό του βασίλειο και να γίνει ο πιο ένδοξος βασιλιάς της εποχής του. Ξεκίνησε απ' αυτόν ένα οργανωμένο έθνος, ένας λαός -οι Ευρυτάνες- κι ένας μεγάλης στάθμης πολιτισμός για να συνεχίσει και στους μετέπειτα μυθικούς χρόνους, ώστε να γνωρίσουν τον πολιτισμό αυτόν και στους ιστορικούς χρόνους και τους χρόνους της ένδοξης Αιτωλικής Συμπολιτείας! Σ' αυτή τη χώρα των Ευρυτάνων υπήρξε -σύμφωνα με τους αρχαίους συγγραφείς- και το Μαντείο του ομηρικού ήρωα Οδυσσέα. Λέγεται πως ο Οδυσσέας, ο θρυλικός αυτός ήρωας της Τροίας, έζησε στη γη του Ευρύτου τις τελευταίες μέρες της ζωής του. Εκεί πέθανε κι εκεί σ'

αυτή την πανέμορφη καταπράσινη γη, βρήκε ανάπαυση η ψυχή του. Κι εκεί σε κάποιον άγνωστο ακόμα τόπο, βρίσκεται θαμμένο το Μαντείο του. Το Μαντείο, που μ' αυτό οι Ευρυτάνες τίμησαν τον ήρωα της Τροίας ως μάντη. Το Μαντείο, που δεν ήταν απλώς ένας λατρευτικός χώρος, αλλά υπήρξε συγχρόνως κι ένα μεγάλο θρησκευτικό και πολιτιστικό κέντρο του αρχαίου κόσμου! Κι ήταν το Μαντείο αυτό συνταιριασμένο με το θαυμάσιο περιβάλλον και την πνευματική ανάπτυξη των Ευρυτάνων.

Αιτωλική Συμπολιτεία

Στην Ευρυτανία υπήρξε το κέντρο της Αιτωλικής Συμπολιτείας, για την οποία λίγα γνωρίζουμε. Διαβάζουμε στον μέγιστο και πιο αμερόληπτο αρχαίο ιστορικό, τον Θουκυδίδη:

"Το έθνος των Αιτωλών ήτο βεβαίως μεγάλο και πολεμικό, αλλά ήτο διεσπαρμένο εις κόμας ανοχυρώτους που απείχον πολύ η μία από την άλλην... Συνεβούλευον λοιπόν -τον Δημοσθένη- να γίνει επίθεσις πρώτον κατά των Αποδωτών, έπειτα κατά των Οφιονέων, ύστερα κατά των Ευρυτάνων, οι οποίοι αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των Αιτωλών".

Οι Ευρυτάνες λοιπόν, αποτελούσαν το μεγαλύτερο μέρος των Αιτωλών. Κι αυτό σημαίνει ότι στην Ευρυτανία υπήρξε το διοικητικό, πολιτιστικό, οικονομικό και στρατιωτικό κέντρο της Αιτ. Συμπολιτείας. Η Αιτ. Συμπολιτεία, ή, το "ΚΟΙΝΟΝ ΤΩΝ ΑΙΤΩΛΩΝ" όπως μας είναι ιστορικά γνωστό, εμφανίζεται το πρώτον κατά τους προϊστορικούς χρόνους και συνεχίζει μια ένδοξη δημιουργική και ενοτική πορεία ως το 146 π.Χ. που υπέκυψε τελευταία, κι ύστερα από σκληρόν αγώνα στους Ρωμαίους. Δυστυχώς όμως λίγα γνωρίζουμε σήμερα - όπως προαναφέραμε - για την Αιτ. Συμπολιτεία, αφού δεν έγιναν μέχρι τώρα σοβαρές έρευνες και μελέτες γι' αυτή. **Κι όμως η Αιτ. Συμπολιτεία υπήρξε η πιο μεγάλη, δυνατή και πετυχημένη προσπάθεια του αρχαίου κόσμου να ενωθεί ειρηνικά και με ίσους κοινωνικούς και νομικούς όρους!**

Συνεχίζεται

Τοπική Δραστηριότητα

Από τις Δραστηριότητες του Τοπικού Συμβουλίου Μικρού Χωριού και αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Ποταμιάς.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Από το πρακτικό της 7ης Συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ποταμιάς Νομού Ευρυτανίας έτους 2001.

Αριθμός απόφασης: 7-136/2001

ΘΕΜΑ: “Εισηγητικές προτάσεις Τοπικού Συμβουλίου Μικρού Χωριού”

Στο Μεγάλο Χωριό και στο Πνευματικό Κέντρο Μεγάλο Χωριού, σήμερα στις είκοσι (20) του μήνα Αυγούστου 2001, ημέρα Δευτέρα και ώρα 7:00 μ.μ. συνήλθε σε συνεδρίαση το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Ποταμιάς, μετά την α-ριθμ. Πρωτ. 1375/10.7.2001 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Φίλιππου Καλλιάνη, που επιδόθηκε με αποδεικτικό επίδοσης σε κάθε σύμβουλο και στο Δήμαρχο, σύμφωνα με το άρθρο 94 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (ΠΔ 410/95). Επίσης η παραπάνω πρόσκληση επιδόθηκε και στους Προέδρους των Τοπικών Συμβουλίων των Δημοτικών Διαμερισμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 1 και 11 του Ν. 2539/1997.

Αφού διαπιστώθηκε ότι υπήρχε η νόμιμη απαρτία, δεδομένου ότι σε σύνολο δεκατριών (13) δημοτικών συμβούλων, βρέθηκαν παρόντες οι ένδεκα (11), παρισταμένου και του Δημάρχου κ. Ιωάννη Γαβρλίη, ήτοι:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

1. Φίλιππος Καλλιάνης, Πρόεδρος
2. Γεώργιος Παπαρηακλής
3. Βασίλειος Μπούρας
4. Κων/νος Τριχιάς
5. Παντελής Φλώρος
6. Κων/νος Μαραγούσιος
7. Θρασύβουλος Χονδρός
8. Ιωάννης Ίβρος
9. Δημήτριος Τσελεπής
10. Κων/νος Μπακατσιάς
11. Παναγιώτης Σερετάκης

ΑΠΟΝΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

1. Γεώργιος Γιαννακόπουλος
 2. Κων/νος Αναγνωστάκης
- Αν και νόμιμα κλήθηκαν

ΠΑΡΟΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔ. ΤΟΠ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ

1. Θρασύβουλος Χονδρός (ΔΔ Μεγ. Χωριού)
2. Γεώργιος Λάμπας (Συγκρέλλου)
3. Ιω. Παναγιωτόπουλος (ΔΔ Καρίτσας)
4. Αθαν. Κουτσούκης (ΔΔ Μικ. Χωριού)
5. Γιαννούλα Γρούμπα (ΔΔ Δερματίου)
6. Αθαν. Καραγκιόζης (ΔΔ Μουζιού)
7. Διονύσιος Ζήσιμος (ΔΔ Νοστίμου)
8. Νικόλαος Γραβάνης (ΔΔ Ανιάδας)

ΑΠΟΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔ. ΤΟΠ. ΣΥΜ/ΛΙΩΝ

1. Γεώρ. Γιολλάσης (ΔΔ Κλαυσίου)
2. Κων. Σταμπολίτης (ΔΔ Χελιδόνας)

Κατά τη συνεδρίαση παραβρέθηκε και η υπάλληλος του Δήμου Μαρία Παπαροϊδάμη για την πήρηση των πρακτικών.

Ο πρόεδρος του ΔΣ κ. Φίλιππος Καλλιάνης κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης και είτε ότι μετά την πρόσκληση προέκυψαν κάποια θέματα που πρέπει να συζητηθούν ως κατεπείγοντα στο Δημοτικό Συμβούλιο εκτός ημερησίας διάταξης αν αυτό γίνει δεκτό από το συμβούλιο.

Το τέταρτο (4ο) θέμα εκτός ημερησίας διάταξης είναι “Εισηγητικές προτάσεις Τοπικού Συμβουλίου Μικρού Χωριού”. Το συμβούλιο δέχεται να συζητηθεί το θέμα ως κατεπείγον. Ο Πρόεδρος εισηγούμενος το θέμα είπε: Το Τοπικό Συμβούλιο Μικρού Χωριού μας έστειλε το με αριθμ. πρωτ. 44/14.6.2001 έγγραφό του εισηγητικές προτάσεις:

1. Με την 3-18/2001 απόφασή του εξετάζει αίτηση του Αριστοτέλη Θάνου για “παραχώρηση στο κάτω μέρος του κήπου του στο Παλαιό Μικρό Χωριό εις όφελος του δρόμου με τον όρο να κατασκευαστεί ο τοίχος από τον Δήμο, μέτρα τρέχοντα 13-15, πλάτος 1 μέτρο, ύψος 1,7 - 2,00 μ. Απόφαση: Σε συζήτηση διαπιστώνεται από το συμβούλιο η αναγκαιότητα διαπλάτυνσης του δρόμου που είναι πολύ στενός και επικίνδυνη διασταύρωση, γι’ αυτό προτείνουμε ομόφωνα να γίνει δεκτό το αίτημά του για κατασκευή του ετοιμόρροπου τοίχου.”

2. Με την αριθμ. 3-19/2001 απόφασή του εξετάζει αίτηση της Βασιλικής Νασιοπούλου για παραχώρηση χώρου για επαγγελματική χρήση ως

εξής: “Ο Δήμος έστειλε αίτηση της Βασιλικής Νασιοπούλου για παραχώρηση της κάτω πλατείας (πάρκο) έναντι του καταστήματός της για τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων για επαγγελματική χρήση. Κατόπιν συζήτησεως αποφασίζουμε κατά πλειοψηφία: - Παραχωρούμε τον αιτούμενο χώρο (προσωρινά) μέχρι ενάρξεως των εργασιών συμπληρώσεως των έργων του πάρκου που έχει προγραμματιστεί και ψηφιστεί γι’ αυτόν το χρόνο. Η χρήση δε να γίνεται κατά τις ώρες λειτουργίας του καταστήματος και μετά να αποσύρονται τα τραπεζοκαθίσματα για την χρήση από το κοινό ως χώρος αναψυχής -Επιβάρυνση χρήσης του χώρου κατά την κρίση και τους κανονισμούς του Δήμου.”

Το συμβούλιο κλήθηκε να αποφασίσει σχετικά, αφού άκουσε και έλαβε υπόψη την εισήγηση και μετά από διαλογική συζήτηση που ακολούθησε, η οποία είναι καταγραμμένη επακριβώς στα απομαγνητοφωνημένα πρακτικά, έχοντας υπόψη και τις σχετικές διατάξεις

Αποφασίζει

1. Ομόφωνα αποδέχεται την παραχώρηση μέρους του οικοπέδου (κήπου) από τον Αριστοτέλη Θάνο, ο οποίος μπορεί να προβεί στην σύνταξη συμβολαιογραφικής πράξης για την παραχώρηση. Η αναγκαιότητα κατασκευής του τοίχου θα κριθεί κατά την σύνταξη του τεχνικού προγράμματος από το Δήμο μετά από πρόταση έργων κατά προτεραιότητα που θα γίνει από το Τοπικό Συμβούλιο Μικρού Χωριού.

2. Κατά πλειοψηφία να δοθεί ο κοινόχρηστος χώρος που βρίσκεται απέναντι από το κατάστημα της Βασιλικής Νασιοπούλου για τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων. Όταν γίνουν εργασίες θα τα μαζεύει. Στην απόφαση αυτή μειοψηφούν οι Δημοτικοί Σύμβουλοι Βασίλειος Μπούρας και Παντελής Φλώρος οι οποίοι λένε ότι η πλατεία είναι υπό κατασκευή δεν είναι χώρος πλακοστρωμένος και είναι πάρκο.

Η απόφαση αυτή πήρε αύξοντα αριθμό 7-136/2001

Αφού εξαντλήθηκαν τα θέματα εκτός ημερησίας και ημερησίας διάταξης ο Πρόεδρος κήρυξε την λύση της συνεδρίασης.

Για τα παραπάνω συντάχθηκε το παρόν πρακτικό υπογράφεται όπως ακολουθεί:

Ο Πρόεδρος του ΔΣ ΤΣΥ

Ο Γραμματέας ΤΥ

Τα Μέλη

Υπογράφει

Ακριβές Απόσπασμα

Ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου

Φίλιππος Καλλιάνης

ΕΝΣΤΑΣΗ

4578

3/9/01

Κατά της απόφασης 7-136/2001 (1 και 2) του ΔΣ Δήμου Ποταμιάς για τους κάτωθι λόγους:

1. Και στα δύο θέματα της απόφασης αυτής μετά την ανάγνωση των εισηγήσεων του ΤΣ και την διαλογική συζήτηση που ακολούθησε, και την ψηφοφορία, Δεν εδόθη ο λόγος ούτε ψήφος στον Πρόεδρο εκπρόσωπο του ΤΣ που νόμιμα δικαιούται (λόγο και ψήφο) στα θέματα που αφορούν το ΔΣ παρ’ ότι εξητήθη δι’ ανατάσεως της χειρός ως συνήθως.

2. Δεν αναφέρεται ο λόγος της ως κατεπίγον συζήτησης προ Ημερησίας Διάταξης (ο ετοιμόδροπος τοίχος σε επικίνδυνη διασταύρωση στενού δρόμου; (1ο θέμα) ή τα Τραπεζοκαθίσματα της Ταβέρνας σε κοινόχρηστο χώρο; (2ο θέμα)

Ειδικότερα:

1η Απόφαση: α) Ζητά τη σύνταξη Συμβολαιογραφικής Πράξης αφού έχουμε την έγγραφη παραχώρηση των ιδιοκτητών για το ελάχιστο αυτό τμήμα του κήπου περίπου 12 μ2.

β) Αναβολή για ένα χρόνο (μέχρι τη σύνταξη Τεχνικού Προγράμματος του 2002) για εξέταση της ήδη διαπιστωμένης (από το ΤΣ) αναγκαιότητας κατασκευής του ετοιμόδρομου τοίχου και διαπλάτωση της επικίνδυνης διασταύρωσης στενού δρόμου. Γι’ αυτό το λόγο επισημαίνουμε την αστική ευθύνη του Δήμου για περιπτώσεις ατυχημάτων.

2η Απόφαση: 1. Το θέμα παραχώρησης κοινόχρηστου χώρου (Πλατεία -Πάρκο) μη χαρακτηρισμένου στον προγραμματισμό του Δήμου είναι αρμοδιότητας της Δημορχιακής Επιτροπής να κάνει εισήγηση, και χορήγηση νόμιμης άδειας χρήσης του χώρου.

2. Η παραχώρηση εδόθη χωρίς τους όρους που θέτει το Τοπικό Συμβούλιο.

3. Η χρήση του χώρου έγινε πριν την Ημερομηνία της απόφασης αυτής εν γνώσει του Δήμου και εξακολούθει να γίνεται πριν την χορήγηση της σχετικής άδειας χρήσης.

4. Με την παραχώρηση επαγγελματικής χρήσης της Πλατείας-Πάρκου, γίνεται προνομιακή μεταχείριση σε κατάστημα που ήδη είναι προνομιακό λόγω θέσεως και περιβάλλοντος εις βάρος και ζημιών ομοειδών καταστημάτων του χωριού μας ιδιωτών και Δημοτικής ιδιοκτησίας.

Εκφράζοντας την διαμαρτυρία επαγγελματιών και την δυσαρέσκεια πολλών δημοτών ζητώ την ακύρωση αυτής και στα δύο θέματα και επαναφορά σε τακτική συζήτηση του Δημ. Συμβουλίου με νόμιμη διαδικασία.

Μικρό Χωριό 3 Σεπτεμβρίου 2001

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΗΣ

Πρόεδρος Τ.Σ. Δ.Δ. Μικρού Χωριού

ΝΕΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΟΤΑΜΙΑΣ

Γράφει: ο Φίλιππος Καλλιάνης

Ο Δήμαρχος κ. Γιάννης Γαβρύλης είχε συνάντηση με την υπεύθυνη, για θέματα ΟΤΑ, του ΥΠΕΧΩΔΕ κ. Κατσάνου, και της παρουσίασε την τραγική οικονομική κατάσταση που βρίσκεται ο Δήμος. Η απάντηση της κ. Κατσάνου δυστυχώς ήταν απογοητευτική, όπως ήταν και σε προηγούμενη συνάντηση που είχε ο Δήμαρχος στο Υπ. Εσωτερικών και Δημ. Διοίκησης: ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΧΡΗΜΑΤΑ!!!

Ο Περιφερειάρχης κ. Έξαρχος συνέχεια διαβεβαιώνει τον Δήμαρχο σε κάθε συνάντησή τους για τα 63.000.000 δρχ. που του είχε υποσχεθεί από πέρυσι για την αποκατάσταση των πλημμυρών. ΑΚΟΜΑ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ.

Η Δημοτική Αρχή θέλοντας να εξυπηρετεί και να ανταποκρίνεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο ότι αφορά τον Δημότη κάνει γνωστό ότι: για οτιδήποτε θέμα σας μπορείτε να επικοινωνείτε με το τηλέφωνο 41234 και θα εξυπηρετηθείτε αμέσως.

Νέα Επιτροπή Πολιτιστικών Εκδηλώσεων συνηγορήθηκε στο Δήμο μετά από απόφαση κατά πλειοψηφία του Δημ. Συμβουλίου. Τα μέλη είναι: Φίλιππος Καλλιάνης, Θερασύβουλος Χονδρός, Κώστας Μαργαούσιος.

Δυστυχώς απερίφρην η πρόταση κατά πλειοψηφία στο ΔΣ για την απόκτηση Δημοτικής Συγκοινωνίας.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΜΑΣ

ΔΔ Μεγάλου Χωριού: αποκατάσταση βλάβης υδραυλικών και αποχετευτικών εγκαταστάσεων αγροτικού ιατρείου και αστυνομικού σταθμού δαπάνη έργου 1.500.000

ΔΔ Κλαυσίου: διάνοιξη δρόμου προς οικία Κατσούδα, δαπάνη έργου 600.000

ΔΔ Συγκρέλλου: τοιχίο έναντι οικίας Χονδράκη, δαπάνη έργου 1.000.000

ΔΔ Μικρού Χωριού: αποφασίστηκε εγκατάσταση σταθμού κινητής τηλεφωνίας από την εταιρεία "ΣΤΕΤ ΕΛΛΑΣ" (TELESTET) στη θέση Φιδόπλατη έναντι μισθώματος 1.000.000 ετησίως.

ΔΔ Ερματίου: Διαπλάτυνση, επιστροφή και καθαρισμός δρόμου, Διπτόταμα - Αγ. Παρασκευή δαπάνη έργου 3.000.000

ΔΔ Μικρού Χωριού: διαμόρφωση εξωτερικού χώρου συντήρηση και επισκευή Δημ. Ξενώνα "ΧΕΛΙΔΟΝΑ" δαπάνη έργου 3.000.000

ΔΔ Νοστίμου: κατασκευή νέου βόθρου για τις ανάγκες του Δημ. Καταστήματος της πλατείας: δαπάνη έργου 1.500.000

ΔΔ Μεγάλου Χωριού: διευθέτηση χειμάρρου (πέρα μαχαλάς) δαπάνη έργου 3.500.000

ΔΔ Μεγάλου Χωριού: τοιχίο αντιστερίξεως και εγκιβωτισμός στο μυλοκάλαμο (οι συνεχείς κατολισθήσεις έγκριναν άκρως απαραίτητο το έργο) δαπάνη έργου 7.800.000

ΔΔ Ανιάδας: αποκατάσταση επικίνδυνου τμήματος δρόμων δαπάνη έργου 600.000

ΔΔ Μικρού Χωριού: τοιχίο αντιστήριξης δρόμου μπροστά από οικία Κων. Τσινιά δαπάνη έργου 1.000.000

ΔΔ Χελιδόνας: αποκατάσταση ζημιών δικτύου ύδρευσης που είχαν προκληθεί από τις καταστροφικές πλημμύρες πέρσι: δαπάνη έργου 10.000.000

ΔΔ Μεγάλου Χωριού: αντικατάσταση Στέγης Δημ. Σχολείου δαπάνη έργου 8.500.000

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΗΜ. ΦΩΤΙΣΜΟΥ

Το ΔΣ ενέκρινε την επέκταση του Δημ. Φωτισμού σε όλα τα Δημοτικά Διαμερίσματα, (το έργο είναι σε εξέλιξη).

Απόκτηση νέου αυτοκινήτου. Ο Δήμος μετά από προσωπικές παρεμβάσεις του Δημάρχου μας κ. Γιάννη Γαβρύλη, παρέλαβε από το Υπουργείο Εσωτερικών και δεύτερο αυτοκίνητο (4Χ4) δίνοντας έτσι τη δυνατότητα να ανταποκριθεί άμεσα τώρα στις απαιτήσεις των Δημοτών του.

Το ΔΣ αποφάσισε κατά πλειοψηφία τη σύναψη δανείου, ύψος 200.000.000 για έργα εσωτερικής οδοποιίας σε όλα τα Δημ. Διαμερίσματα.

Το ΔΣ αποφάσισε την οικονομική ενίσχυση του κ. Χρ. Αναστάση με 100.000 για την αποκατάσταση της υγείας του. (Ο ασθενής είναι από το Νομό Δωδεκανήσου).

Το ΔΣ αποφάσισε την πρόσληψη προσωπικού για κάλυψη κενών θέσεων: μία (1) θέση ΠΕ 14 ή ΤΕ 13 Δασολόγου ή Τεχνολόγου Δασοπονίας, δύο (2) θέσεις ΔΕ 1 Διοικητικού, μία (1) θέση ΠΕ 3 ή ΤΕ3 Πολ. Μηχανικού ή Πολ. Υπομηχανικού και ένα (1) υπάλληλο ΔΕ 28 χειριστή μηχανήματων έργων.

ΕΛΛΑΔΑ 2004. Για το πρόγραμμα αθλητικές υποδομές "Ελλάδα 2004" το ΔΣ πρότεινε τα παρακάτω έργα (η προμελέτη έτοιμη):

1ον. Την ανακατασκευή και αξιοποίηση του Γηπέδου Ποδοσφαίρου του ΔΔ Μικρού Χωριού.

2ον. Την ανακατασκευή και αξιοποίηση του Γηπέδου Μπάσκετ-Βόλεϋ του ΔΔ Μεγάλου Χωριού.

3ον. Την κατασκευή γηπέδου μπάσκετ-βόλεϋ στο ΔΔ Μουζιλου και

4ον. Την κατασκευή πίστας αγώνων ΣΑΛΑ-ΛΟΜ-ΚΑΓΙΑΚ στα Διπτόταμα (Διαδημοτικής Συνεργασίας με Δήμο Καρπενησίου).

ΦΩΤΙΑ ΣΤΟ ΔΔ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ. Η περιοχή στη θέση Κούτπα λίγο έλειψε να παραδοθεί στις φλόγες από κάποιους ασυνειδήτους... Ευτυχώς για καλή μας τύχη ο εντοπισμός της εστίας από το Δημότη μας κ. Ν. Λιάτση και εν συνεχεία η ενημέρωση της Δημ. Αρχής, η οποία κινήθηκε αστραπιαία με τον Πρόεδρο του ΔΣ κ. Φ. Καλλιάνη και την άμεση δράση και συντονισμένες ενέργειες της ΠΥ Καρπενησίου, διασώσαμε την πανέμορφη καταπράσινη περιοχή του Κούτπα.

ΚΑΔΟΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ: Η καθαριότητα είναι μισή αρχοντιά λέει ο λαός μας και ο Δήμος θέλοντας να κάνει πράξη αυτό το γνωμικό προμηθεύτηκε 250 κάδους τους οποίους τοποθέτησε και στα 10 Δημ. Διαμερίσματα, δαπάνη αγοράς 4.700.000.

ΝΕΡΟ. Αγαθό εν ανεπαρκεία: Ο ήπιος χειμώνας που πέρασε, η υπερκατανάλωση, η άσκοπη χρήση και η χρησιμοποίηση του δικτύου ύδρευσης για αρδευτικές ανάγκες δημιούργησαν πολλά προβλήματα στα περισσότερα Δημ. Διαμερίσματα. Η ομόφωνη απόφαση του ΔΣ να αρχίσει η κατα-

μέτρηση των ενδείξεων των υδρομετρητών δυστυχώς δεν ήταν εφικτή, διότι πολλοί υδρομετρητές δεν λειτουργούν, άλλοι βρίσκονται μακριά από τα σπίτια και δεν είναι εύκολο να εντοπιστούν οι κάτοχοί τους και τέλος υπάρχει μια μειοψηφία η οποία δεν έχει τοποθετήσει υδρομετρητές ακόμη.

Κατόπιν όλων αυτών των φαινομένων ήταν αδύνατη η υλοποίηση της απόφασης του ΔΣ σε αυτή τη φάση όπως ομολόγησε ο Δήμαρχος και ο οποίος δεσμεύτηκε από το 2001 να επιλυθούν όλα τα ως άνω προβλήματα.

Σημείωση: Η Ελλάδα ως Μεσογειακή χώρα θα αντιμετωπίσει στο μέλλον ξηρασίες με τις γνωστές ή μεγαλύτερες επιπτώσεις. Υπάρχει άμεση ανάγκη η Δημ. Αρχή να προχωρήσει σε γενικό σχέδιο προληπτικής αντιμετώπισης του προβλήματος με το ότι κόστος συνεπάγεται αυτό.

Η ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ για δεύτερη χρονιά φέτος πραγματοποίησε με μεγάλη επιτυχία τη δωρεάν εξέταση των Δημοτών μας (και όχι μόνο) το διήμερο 16-17 Σεπτεμβρίου στα δύο εξεταστικά κέντρα που δημιουργήθηκαν: Ένα στο Μεγάλο Χωριό για την εξυπηρέτηση των ΔΔ Χελιδόνας, Δερματίου, Καρίτσας, Μικρού Χωριού και ένα στο ΔΔ Ανιάδας για την εξυπηρέτηση των ΔΔ Συγκροέλου, Μουζιλου, Κλαυσίου, Νοστίμου.

Οι μετακινήσεις των Δημοτών μας προς τα εξεταστικά κέντρα έγιναν από το λεωφορείο που μας διέθεσε το Δασαρχείο Καρπενησίου.

Αναλυτικά έγιναν οι παρακάτω εξετάσεις:

	ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ	ΑΝΙΑΔΑ
από Καρδιολόγο	26	16
από Παθολόγο-Πνευμονολόγο	11	2
από Ρευματολόγο	10	8
από Γυναικολόγο	12	7
από Οφθαλμίατρο	28	23
από Ωτο-Ρινο-Λαρυγγολόγο	18	10
από Οδοντίατρο	17	7
Σύνολο	121	73
Γενικό Σύνολο	194	

Έγιναν 42 Ηλεκτροκαρδιογραφήματα

Γιατροί που πήραν μέρος στην εκδήλωση αυτή:

Παθολόγος-Πνευμονολόγος: Νικ. Πουρνάρας
Καρδιολόγος: Σάσα Θέρμου και
ο κ. Αναστασιάδης
Ρευματολόγος: Κοντομέρογος
Γυναικολόγος: Θεοδώρα Καραγκίτσου
Μαία: Ελένη Αλεξίου

Οφθαλμίατρος: Παν. Καπλάνογλου
Ωτορινολαρυγγολόγος: Αικατ. Δανιήλ
Οδοντίατρος: Κων/νος Πριτσιούλας
Αγροτική Ιατρός: Ασπασία Γεωργαλά
Αδελφή: Φωτεινή Κατσιγιάννη
Γραμματεία: Μαίρη Καλλιάνη, Καίτη Γαβρούλη

Δημοτικός και Κοινοτικός ΤΥΠΟΣ

Βαρουσήμαντη ανάλυση του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Από τον τέως Σύμβουλο της Επικρατείας
κ. Μιχάλη Δεκλερή

- Αντισυνταγματικές οι αναγκαστικές συνενώσεις - Κράτος χωρίς Κοινότητες είναι χάρτινο - Οι Δήμοι και οι Κοινότητες αποτελούν κύτταρα του Ελληνισμού

Εξαιρετικά ουσιαστική και σημαντική ανάλυση του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης έκαμε ο διαπρεπής Νομικός, πρώην Πρόεδρος του Ε' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, κ. Μιχάλης Δεκλερής, για τη σημασία των Κοινοτήτων στη διατήρηση του Ελληνικού Πολιτισμού και την επιβίωσή του ως Κράτους.

Το πλήρες κείμενο μαζί με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας για τις αναγκαστικές συνενώσεις έχει ως εξής:

“Το θέμα έχει άμεση και ζωτική σχέση με τις αξίες και τα πράγματα που προσπαθούμε να διασώσουμε αυτή την εποχή, για να υπερβούμε την οικολογική και κοινωνική κρίση. Δεν χρειάζεται να προσθέσω ότι ομιλώ για την αναγκαία αλλά δύσκολη πορεία μας προς την βιώσιμη κοινωνία, που είναι η μόνη ελπίδα σωτηρίας μας, ύστερα από το ναυάγιο της Δυτικής Κοινωνίας της Αφθονίας. Όσα θα σας πω δεν είναι ούτε ατομική φιλοσοφία ούτε ιδεολογία. Η Βιώσιμη Κοινωνία ως κοινός προορισμός μας έχει νομοθετηθεί εδώ και 7 χρόνια στο Ρίο και είναι υποχρεωτική για όλους. Προς τα εκεί πρέπει να πάμε, είτε μας αρέσει είτε όχι, γιατί δεν έχουμε άλλη επιλογή. Επομένως εκείνο που έχει νόημα είναι μόνο τι θα κάνουμε για να πάμε προς τη βιώσιμη κοινωνία.

Αυτό που αρέσει να κάνουμε έχει οριστεί νομικά δηλαδή πολύ συγκεκριμένα. Πρέπει να διαφυλάσσουμε ως κόρην οφθαλμού και ει δυνατόν, να αυξάνουμε το φυσικό, πολιτιστικό και κοινωνικό κεφάλαιό μας, αυτό που μας έχει απομείνει. Από το κοινωνικό κεφάλαιό μας, το πιο σπουδαίο στοιχείο μετά την οικογένεια είναι οι τοπικές κοινότητες, ή όπως λέμε, η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Τις κοινότητες αυτές έχουμε υποχρέωση να διαφυλάσσουμε πολύ περισσότερο απ' όλους, εμείς οι Έλληνες. Διότι ως κοινότητες εκφράζουν βασική αξία του Ελληνισμού, που είναι ο στενός ηθικός και προσωπικός δεσμός μεταξύ των οικογενειών που ζουν μαζί σε ορισμένο τόπο, καθώς και ο δεσμός αυτών με τον τόπο τους. Με το δεσμό αυτό, που εμπεριέχει την ανθρωπίνως εφικτή ιδέα της αδελφότητας, τα μέλη της τοπικής κοινότητας

γίνονται πράγματι ένα μεγαλύτερο ζωντανό μόριο, που είναι το γερό θεμέλιο της κοινωνίας και του κράτους. Όπως απέδειξε και με την ιστορία του το έθνος μας, όταν είχε γερές κοινότητες επέζησε και χωρίς το κράτος, ενώ κράτος χωρίς κοινότητες είναι χάρτινο.

Μπορεί να λεχθεί χωρίς καμία υπερβολή ότι ο Ελληνισμός γεννήθηκε, μεγαλούργησε και επεβίωσε, χάρη στην ικανότητα που είχε πάντοτε να φτιάχνει βιώσιμες κοινότητες, εντός και εκτός της επικρατείας.

Επομένως το ερώτημά μας ποιά είναι η βιώσιμη κοινότητα δε χρειάζεται θεωρία για να απαντηθεί. Για μας τους Έλληνες οι βιώσιμες κοινότητες είναι εδώ και υπάρχουν επί χιλιετίες, έχοντας επιβιώσει όχι μόνο σε ευτυχείς αλλά και σε χαλεπούς καιρούς, κατά την πολυκύμαντη πορεία του ελληνικού έθνους στην ιστορία. Αρκεί λοιπόν να μελετήσουμε προσεκτικά και με κάποια οξυδέρκεια τα χαρακτηριστικά της επιτυχημένης ελληνικής κοινότητας, είτε αστικής είτε αγροτικής. Η βιώσιμη μονάδα λοιπόν (Δήμος ή Κοινότητα είναι

α) εδαφική έκταση μικρής κλίμακας,
β) διακριτή, έχει δηλ. δική της φυσική και πολιτική ταυτότητα, και
γ) καλλιεργεί και συντηρεί το δικό της τοπικό μύθο, που της δίνει συνέχεια και διάρκεια.

Με τα κύρια αυτά χαρακτηριστικά η βιώσιμη κοινότητα είναι προϊόν κοινωνικής και πολιτιστικής διεργασίας. Αυτό σημαίνει ότι βιώσιμη κοινότητα δε γίνεται με διαταγές νόμων και κυβερνήσεων. Είναι ζωντανό σύστημα που γεννιέται και μεγαλώνει, αλλά πεθαίνει όταν χάσει τις προϋποθέσεις ζωής του. Αυτό το έμαθε και ο Όθωνας και ο Βενιζέλος και όλοι όσοι προσπάθησαν να κατασκευάσουν Δήμους και Κοινότητες. Και σ' αυτούς που το ξέχασαν προσφάτως εννοώ τους συντάκτες του νόμου “Καποδίστριας” τους το θυμισε μια από τις σημαντικότερες αποφάσεις του Ε' Τμήματος του ΣτΕ, που απέρριψε το νόμο αυτό ως αντισυνταγματικό και τους είτε τα εξής αξιόλογα:

Παρατίθεται η απόφαση
(Αριθμ. 699/1999)

Το Σύνταγμα ορίζει στο άρθρον 102 παρ. 1 ότι την πρώτη βαθμίδα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελούν οι Δήμοι και οι Κοινότη-

τες δεν παρέχει απλώς την ονομασία των πρωτοβάθμιων μονάδων τοπικής αυτοδιοικήσεως, αλλά διά θεμελιώδους διατάξεώς του εγγυάται πράγματι την διατήρησιν εσαεί των παραδοσιακών αυτών θεσμών τοπικής αυτοδιοικήσεως στην Ελλάδα. Τους θεσμούς αυτούς δεν εδημιούργησεν εκ του μηδενός το νεώτερον ελληνικόν κράτος κατά τας διαδοχικάς ανασυντάξεις του, αλλ' ήυρε τούτους πλήρως διαμορφωμένους κατά την μακροαίωνα ιστορικήν διαδρομήν του έθνους μέχρι της παλιγγενεσίας. Κατ' αντίθεσιν δε προς το Δυτικό Σύγχρονον Κράτος που προήλθεν εξ απολυταρχικής δυναστικής εξουσίας, το νεώτερον ελληνικόν κράτος προέκυψεν από εθνεγεροσίαν που προετοιμάσθη και υπεστηρίχθη από την προϋπάρχουσαν οργάνωσιν των δήμων και κοινοτήτων. Ώστε τα αλλαχού υποστηριζόμενα εν σχέσει προς τις εξουσίες του κράτους επί της τοπικής αυτοδιοικήσεως, δεν έχουν ερμηνευτικήν αξία στην ελληνικήν έννομον τάξιν. Οι κοινότητες, ιδίως, ήσαν αείποτε τα ζωντανά μόρια της οργανώσεως του έθνους εις τον ελληνικό χρόνο και οι φορείς των πολιτιστικών του παραδόσεων, την συνέχια των οποίων κατόρθωσαν να διασώσουν σε στενό οργανικό δεσμό με την επιτυχή διαχείρισιν των τοπικών τους υποθέσεων.

Τοιοτοτρόπως ο συνταγματικός νομοθέτης ομιλών περί των Δήμων και Κοινοτήτων εις το άρθρον 102, αφ' ενός μεν αναγνωρίζει την ανωτέρω συμβολήν των εις την ιστορίαν του έθνους και εγγυάται περαιτέρω την διατήρησιν αυτών εις το μέλλον, αφ' ετέρου δε κατοχυρώνει την ως άνω εθνικήν των αποστολήν ως τον κύριον λόγον της υπάρξεως των δήμων και κοινοτήτων, υπέρτερον πάσης άλλης οργανωτικής ανάγκης. Τούτο σημαίνει ότι ο συνταγματικός νομοθέτης έχει αφαιρέσει από τον κοινό νομοθέτη την ευχέρειαν να προβαίνει εις ρυθμίσεις, οι οποίες συνεπάγονται αμέσως ή εμμέσως την ουσιαστική κατάργησιν των υφιστάμενων δήμων και κοινοτήτων με την αλλοίωσιν των παραδεδεγμένων συστατικών των στοιχείων, ήτοι της εδαφικής των περιφερειών και της ονομασίας των (η οποία σημειωτέον εις πλείστες περιπτώσεις έχει και ιστορικήν σημασίαν).

Τούτο δε ουδ' εμμέσως επιτρέπεται να επέλθει με την υποχρεωτικήν ενσωμάτωσίν των εις μεζονας μονάδας πρωτοβαθμίου τοπικής αυτοδιοικήσεως στις οποίες θα υφίστατο αναγκαιώς παραμόρφωσιν και αυτή η έννοια της τοπικής υποθέσεως. Διότι, παραλλήλως προς την καταχώρισιν της ιστορικής φυσιογνωμίας των ελληνικών δήμων και κοινοτήτων, το Σύνταγμα πράγματι εγγυάται

υπέρ αυτών και την διαχείρισιν των "τοπικών" των υποθέσεων με την αληθή έννοιαν του όρου τούτου, ήτοι των υποθέσεων εκείνων των οποίων η καλή γνώσις και διαχείρισις στηρίζεται εις τοπικόν δεσμόν μικράς κλίμακος. Οι γνωστές αυτές τοπικές υποθέσεις δεν επιτρέπεται να αφαιρεθούν απ' αυτούς και να ανατεθούν εις άλλους μεζονες τεχνητούς οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως. Τούτο δεν επιτρέπεται αλλά και δεν χρειάζεται πράγματι. Διότι μεζονα διοικητικά έργα, αφορώντα εις την εδαφικήν περιφέρειαν πλειόνων παραδοσιακών δήμων και κοινοτήτων, την εκτέλεσιν των οποίων ενδεχομένως επιβάλλει η εξέλιξις της τεχνολογίας, αποτελούν πράγματι όχι τοπικάς αλλά διατοπικάς υποθέσεις.

Την ύπαρξιν διατοπικών υποθέσεων και την ανάγκην διαχειρίσεώς των από μεζονας οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως γνωρίζει το ίδιο το Σύνταγμα. Διά τούτο με την ίδιαν διάταξιν, με την οποία διατηρεί τις παραδοσιακούς δήμους και κοινότητες, λαμβάνει πρόνοιαν για τη σύστασι ΟΤΑ δευτέρου βαθμού που είναι οι φυσικοί διαχειρισταί ως διατοπικών υποθέσεων. Τούτο σημαίνει ότι δεν επιτρέπει την εκ του ανωτέρω λόγου αλλοίωσιν του πρώτου βαθμού.

Κατά τούτα, δήμοι και μικρές κοινότητες, διαχειριζόμενοι μικράς τοπικάς υποθέσεις παραλλήλως προς την κυρίαν εθνικήν αποστολήν των ως κόμβων ιστορικού δικτύου κατανομήσ της έθνους εις την ειδικότεριαν, είναι το ελληνικόν σύστημα των πρωτοβαθμίου τοπικής αυτοδιοικήσεως που κατοχυρώνει το Σύνταγμα και δεν επιτρέπεται να μεταβάλη ο κοινός νομοθέτης.

Το σύστημα τούτο επέδειξε αντοχήν εις τον χρόνον που εξηγεί την αποτυχίαν των κατά καιρούς προσπαθειών του νομοθέτου (βλ. ΒΔ 27.12.1833, ΔΝΖ/1912. 1416/1984, 1622/1986, 2218/1994), να εξαφανίσει την κοινότητα ως μονάδα ΤΑ. Πέραν, όμως της εθνικής του σημασίας, το σύστημα τούτο προδήλως συμβάλλει και εις την βιώσιμον χωροταξίαν, καθ' όσον αναγκαστικές συγχωνεύσεις δήμων και κοινοτήτων παρακολουθούμεναι από την κατάργησιν της διοικητικής των αυτοτελείας, συνεπάγονται εν τέλει τον μαρασμόν και αφανισμόν μικρών οικισμών διασπάρτων εις τον ελληνικόν χρόνο, αλλά και περιττήν ανάλωσιν φυσικού κεφαλαίου εκ των έργων υποδομής προς πραγμάτωσιν της τεχνητής συνενώσεως τούτων. Οίκοθεν νοείται ότι τα ανωτέρω δεν αποκλείουν μεμονωμένες και οριακές συνενώσεις όμορων δήμων και κοινοτήτων, ενεργ-

γούμενας δυνάμει προεδρικών διαταγμάτων υποκειμένων εις τον έλεγχον του Συμβουλίου της Επικρατείας διά την τήρησιν των ειρημένων επιταγών του Συντάγματος.

Έν προκειμένω με τον επίμαχον νόμον 2539/1997 επιχειρείται η ριζική αναδιάρθρωση του συστήματος της πρωτοβαθμίου τοπικής αυτοδιοικήσεως της χώρας με την αναγκαστικήν συνένωσιν υφιστάμενων δήμων και κοινοτήτων, οι οποίοι καταργούνται.

Κατ' αποτέλεσμα της βαθείας αυτής επεμβάσεως του κοινού νομοθέτου εις την αυτοδιοίκησιν των παραδοσιακών δήμων και κοινοτήτων, χιλιάδες εξ' αυτών καταργούνται και εκ της αναγκαστικής συγχωνεύσεως των προκύπτουν μείζονες και συχνά τοπικώς ασύνδετες μονάδες πρωτοβαθμίου τοπικής αυτοδιοικήσεως, εις τις οποίες απονέμεται η ονομασία των δήμων. Πρόκειται πράγματι περί καταστροφής της ειρημένης ιστορικής των φυσιογνωμίας. Κατά τα προεκτεθέντα, όμως ο κοινός νομοθέτης δεν έχει τοιαύτην εξουσίαν του Συντάγματος και αθετεί την υπ' αυτού παρασχεθείσαν εγγύησιν διαφυλάξεως των υφισταμένων δήμων και κοινοτήτων της Χώρας. Δια τούτο, ο νόμος 2539/1997 είναι καθ' ολοκληρίαν αντισυνταγματικός.

Από την απόφαση αυτή προκύπτει μια άλλη αλήθεια, ότι δηλ. ο Δήμος και η Κοινότητα δεν υπάρχει για να διαχειρίζεται πολλά χρήματα και να κάνει μεγάλα έργα. Η πρώτη του αποστολή είναι να υπάσχει, δηλ. να αυτοσυντηρείται ως κύτταρο του Ελληνισμού. Η ελληνική εμπειρία λέει ακόμα ότι η αποστολή αυτή επιτυγχάνεται όταν η Κοινότητα αυτοπεριορίζεται στις γνήσιες τοπικής της υποθέσεις. Αν η σύγχρονη τεχνολογία απαιτεί την εκτέλεση έργων που θα ωφελήσουν με την κοινότητα, αλλά υπερβαίνουν τις οργανωτικές της δυνατότητες αυτές δεν είναι λόγος να κατασφραφεί η Κοινότητα. Άλλος τρόπος συνεργασίας περισσότερων κοινοτήτων πρέπει να βρεθεί ή εν ανάγκη άλλα διοικητικά σχήματα, διότι τα παραπάνω έργα δεν είναι τοπικές αλλά διατοπικές υποθέσεις. Το σπουδαίο, λοιπόν, αλλά και λεπτό θέμα είναι να γίνονται μεν οι αναγκαίες αυτές συνεργασίες, αλλά να μην χάνει ποτέ την αυτοτέλειά της η τοπική Κοινότης, ούτε να καταδικάζεται σε υποπλάσια και υπολειπουργία για την εξάρτησή της από μεγαλύτερα συστήματα.

Ο τελευταίος αυτός κίνδυνος επικρέμαται συνεχώς στη σχέση της κοινότητας με το πολιτικό

σύστημα και επαληθεύεται κάθε φορά που πολιτικοποιούνται οι δημοτικές εκλογές. Οι δημοτικές εκλογές δεν είναι πολιτικές εκλογές. Οι τοπικές υποθέσεις απαιτούν άλλου είδους συναινέσεις και συμμαχίες. Κατά βάθος είναι το όριο της πολιτικής διαιρέσεως των δημοτών και η εγγύηση συνέχειας της τοπικής κοινωνίας. Πολιτικά εξαρτημένες τοπικές κοινότητες δεν είναι βιώσιμες. Το ίδιο ισχύει και για την οικονομική εξάρτησή της. Η βιώσιμη κοινωνία δεν αποκλείεται να λαμβάνει κρατικές επιχορηγήσεις. Πρέπει όμως να ελέγχει τους βασικούς πόρους της.

Η βιωσιμότητα της τοπικής κοινότητος που γειννιάζει με μεγαλόπολη απειλείται συνεχώς από τις πολεοδομικές ρυθμίσεις που συνεχώς υποκινεί η τελευταία ή μάλλον ομάδες συμφερόντων που εκτρέφονται σ' αυτήν. Με τις ρυθμίσεις αυτές η Κοινότης (συνήθως προάστια) χάνει την διακριτή της υπόσταση και την πολιτιστική της ταυτότητα και απορροφάται από τη μεγάληπολη. Γίνεται συνοικία της. Αυτό έπεθαν π.χ. προάστια που ζήτησαν τους όρους δομήσεως και τις χρήσεις της μεγαπόλεως. Αλλά αυτό μπορεί και να το επιβάλλει η μεγάληπολη, αν κατορθώσει να επεκτείνει τις επαγγελματικές χρήσεις και στο όμορο προάστιο και έτσι να το ενσωματώσει στην εμπορική της ζωή. Το ίδιο μπορεί να γίνει και αλλιώς, αν δηλ. η μεγάληπολη διαστρέψει τη λειτουργία των μεγάλων αρτηριών επικοινωνίας. Οι αρτηρίες αυτές πρέπει να παραμένουν μόνο καθαροί άξονες κυκλοφορίας μεταξύ διακριτών οικιστικών κόμβων. Αν γίνουν εμπορικοί δρόμοι, τότε η γραμμική οικιστική ανάπτυξη αποβαίνει σε βάρος του όμορου προαστίου που χάνει τη βιωσιμότητά του.

Βλέπουμε λοιπόν πως και όταν αποκτηθεί η βιωσιμότης δεν παύει να κινδυνεύει. Στοιχεία, λοιπόν, της βιωσιμότητος σήμερα είναι και το αγωνιστικό φρόνημα της αυτοτέλειάς της πάση θυσία. Δεν αρκεί να κάνει πιστεύω της όσα είπαμε μέχρι τώρα. Πρέπει να επαγρυπνεί συνεχώς και να αντιτάσσεται αμέσως σε κάθε μέτρο που απαιτεί άμεσα ή έμμεσα τη φυσιογνωμία και την ταυτότητά της. Και επειδή όλες οι ενδείξεις είναι ότι στον τόπο μας οι μεγαπόλεις, και ιδίως η πρωτεύουσα, δεν παύουν να εξαπλώνονται παρανόμως και να καταβροχθίζουν τις ατυχείς κοινότητες που συνορεύουν μ' αυτές, η βιώσιμη κοινότης πρέπει να καταστρώσει αμυντικό πρόγραμμα και πολιτικά μέσα στη χώρα μας και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αλλά πρέπει πρωτίστως να κινητοποιήσει την κοινή γνώμη στις κατάλληλες εκάστοτε αντιδράσεις.

ΟΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥΛΑ

Γράφει ο Σταμ - Σταμ

- Εισήχθημιν! Εισήχθημιν!

Το τηλεγράφημα το έλεγε ρητώς και δεν μπορούσε νάναι ψέμμα.

Πλήθος λοχιών και επιλοχιών εισήγαγεν εις την Σχολήν των Υπαξιωματικών η επακολουθήσασα το Γουδί Ανόρθωσις.

Παλαιός λοχίας και ο Γιωργούλας του ευζωνικού, σπουδαίως δράσας “μετά των υπ’ εμέ ανδρών”, εις όλες τις αγριοτοπιές και τα κορφοβούνια της Ελλάδος, δεν μπορούσε παρά να εισαχθή και αυτός.

Από τώρα εφαντάζεται το γλυκύ κυανού περιλαίμιον και τα λευκά τα γάντια των “μαθητών”, που καμαρωτοί και ζηλευτοί, κατέβαιναν κάθε Πέμπτη στην Αθήνα... Από τώρα ήκουε το χρυσόφουντον μακρύ σπαθί βροντοκοπούν -τι μουσική αρήιος!- στα Αθηναϊκά τα πεζοδρομία και ενεπλήσσετο από αυτόν τον ήχον και εμεθύσκετο προκαταβολικώς με τούτον.

- Αξιωματ’κοί τση Σχουλής, σου λέει ου άλλους! Δεν είναι παιξε-γέλασε!...

Και, εναβρυνόμενος επί τη ιδέα αυτή και γαυριών και αισθανόμενος δεκαπέντε Γιωργούλας να ζωντανεύουν και να ξεπετιώνται μέσα του, ωρθούτο στριψομύσταξ και βλοσυρός, μέγας εν μικροίς, υπερήφανος και ακατάδεκτος προς τα λοιπά τα μορμολύκεια, πολίτας και στρατιώτας, όπου θαρρείς, σαν μαμούνια μικρά και ταπεινά, εμπρός στα πόδια του περνούσαν!

- Ημείς οι άνδρες τση Σχουλής!

Εισήχθη!

Και ευπλοών έφθασε μέχρι των εξετάσεων.

Καρδιοχτύπι μεγάλο εκείνην την ημέρα στη Σχολή.

Ημέρα εξετάσεων, προαγωγών και πραγματοποιήσεως ονειρών!

Απήστραπτον πλατειά τα γαλόνια των ανωτέρω αξιωματικών, που θα εξήταζαν τους άνδρας.

Να ο Καπετάν Τρακατρούκας, με τα χονδρά τα φρύδια και με την μύτην την κατέρυθρον, τώσον ερυθράν, που ήτο σαν να την εβούτηξε μέσα στον Τουρκών τον αίμα... ‘Ηλθε χωλαίνων γιατί είχε πέσει από τ’ άλογο:

- ‘Εναν παληοτζερεμέ!... Που, διάολο, τον εურήκαν!

Ο Καπετάν Λιαροκάπης, ξηρός και μαύρος, σαν καφαλισμένος έλατος, θυμώδης, σαν γερωντοκόριτσο, και ισχυρογνώμων, σαν... στρατιωτικός. Αντίρρησι σε ό,τι έλεγε δεν είχε, και ούτε ειδικαιούτο να έχη κανείς αντίρρησι σε άνθρωπο που έφαγε στα 62 το μπαρούτι με την χούφτα, μαχόμενος εναντίον τριών ληστοφυγοδίκων, εξ ων “διέφυγον οι δύο και τους άλλους τους συλλήψαμιν”.

Ω, πως ηρέσκετο να διηγείται την ένδοξον αυτήν ιστορίαν, δροσιζόμενος από ποτηράκια ούζου -”κι μιζέ, πιδι”- που έφθαναν αδιάκοπα.

- Α, ήσανε άλλοι άνδρες τότε! Τώρα οι α-

‘Ο Καπετάν Τρακατρούκας

ξιωματικοί κυττάζουνε να πάρουνε την Πόλι με βιβλία! Δεν κοιμηθήκανε στα έλατα αυτοί, ούτε τους κάηκε η μύτη από τα χιόνια!

Και ως ένοσαρκον των ταλανισμάτων τούτων και ζωντανόν παράδειγμα, να ο ταγματάρχης Κολεός, της νέας σχολής -το μονύελο στο μάτι και το αιώνιο παράπονο στο στόμα:

- Δεν είμαι σήμεγα καλά. Κάπου θα εκγύωσα, βεβαίως! ‘Εμεινα χθες λίγο πεγισσότεγο στην πλαζ του Φαλήγου, μον αμί! Και τι κούγασι αισθάνομαι, μον Ντιέ! Τι κούγασι! ‘Ηγθα πεζός έως εδώ. Αυτό το ελεεινό τγάμ στεκεί 100 μέτγα μακγυά!

Αι εξετάσεις ήρχισαν.

‘Ηρθε και ο Γιωργούλας να εξετασθή.

Ευθυτενής και στρατιωτικώς ευπαρουσίαστος. Μαύρο και καλοστριμμένο το μουστάκι, σαν δυό φτερά κοράκου ανοιχτά! Ου μην αλλά και ξυρισμένος “μέχρις αφημάξιους”. Και βεβαίως δεν μπορούσε αλλέως πως να γείνη. Το απαιτούσε η στρατιωτική φιλοτιμία.

- Ημείς οι άνδρες της Σχολής!

Οι στρατιωτικοί καθηγηταί άρχισαν να τους εξετάζουν εις την Ιστορίαν.

- Για πες μας, το λοιπόν συ, μαθητά, τι γνωρίζεις περί του Μιλτιάδου και του Μαραθώνος;

- Πιρί τ’ Μιλτιάδ’!

- Μάλιστα.

Ο Γιωργούλας εξεπλάγη. Τι ήθελαν να γνωρίζη αυτός “πιρί τ’ Μιλτιάδ’”! και τι σχέσεις έχει αυτός “ι Μιλτιάδ’ς” με τον στρατόν και την στρατιωτικήν επιβολήν και αξιοπρέπειαν! Αυτός ήταν άνδρας της Σχολής, δεν ήταν φορατζής να ξέρη όλον τον κόσμο!

- Λοιπόν, εμπρός! Τι έκαμε ο Μιλτιάδης εις τον Μαραθώνα, μαθητά;

- Μ’ που να ξέρου! Ιγώ στον Μαραθώνα αποσπασματάρχ’ς δεν ιέκαμα. Στα ‘Αγραφα, στη Λεπενού και στα Καστανοχώρια, μάλιστα. Ρωτάτε με να σας αποκριθώ για όλους!

- ‘Ωστε δεν ξέρεις τίποτε περί του Μιλτιάδου;

- Ουόχι! Δεν τουν γνωρίζου, σας ουρκίζομι! Τουν Μπάρμπα-Μήτρου ξέρου από το Λόπσει.

- Πολύ καλά!

Οι εξετάζοντες έσκυψαν επί των ενώπιον των καταλόγων και εσημείωσαν κάτι εις το όνομα: Πρέντζας Γεώργιος του Παντελίου, “Ιστορία” - “Μηδέν”!

- Προχωρούμεν λοιπόν εις τα Μαθηματικά, είπεν ένας ταγματάρχης.

Ο Γιωργούλας έλαβε την “τιμωλίαν ανά χείρας” και εστάθη έμπροσθεν του μαυροπίνακος.

- Το νου σου, ν’ ακούσης το πρόβλημα καλά. Ξέρεις από προβλήματα;

- Παραμαντέματα;

- Προβλήματα.

- Χα! Χα!

- Προσοχή λοιπόν: Την θην πρωϊνήν μία άμαξα εκκίνησεν εκ Θηβών διευθυνομένη προς τας Αθήνας. Η άμαξα αυτή διατρέχει 8 χιλιόμετρα την ώραν. Μετά μίαν ώραν εκκινεί δευτέρα άμαξα, διευθυνομένη και αυτή εις τας Αθήνας και διατρέχουσα 10 χιλιόμε-

τρα την ώραν. Ποία άμαξα εκ των δύο θα φθάση εις τας Αθήνας πρώτη, δεδομένου ότι από Θηβών μέχρις Αθηνών η απόστασις είναι 80 χιλιόμετρα;

- ‘Ηταν φουρτουμένες;

- Αυτό δεν σ’ ενδιαφέρει, αφού έχεις την ταχύτητα!

Ο Γιωργούλας εστάθη απορών...

- Αυτό, κύριοι αξιωματικοί, δεν είναι πρόβλημα!

- Σιωπή! Ξέρεις να το λύσης; λύστ’ το! Ορίστε! Θα μας πης εσύ τι είναι!

Και πάλιν ο Γιωργούλας εστάθη σαν κούτσουρο, βλέπων τους αριθμούς, που, στρογγυλοί καθώς ήσαν, του φαινότουσαν σαν στόματα μεγάλα ανοιχτά, όπου τον περιγελοούσαν.

- Στ’ αστέρια να ρίξου! Τα νύχια μου να μυρισθώ! Πώς θέλουν αυτοί για να το βρω!

Και, στρεφόμενος προς την επιτροπήν:

- Τίπουτι στρατιωτικά δεν μι ρουτάτι;

- Ξέρεις να λύσης το πρόβλημα ή όχι;

- Αν ξέρου! Πώς να ξέρου!; Μηδά κι μάντης είμ’ ιγώ! ποία άμαξα θα φτάκη πρώτ’ στην Αθήνα!

- Ε, ποιά; Μπορείς να τώβρης;

- Κι αν σπάζ’ μια ρόδα στου Μινιδι, τότι ποία άμαξα θα φτάκη πρώτη στην Αθήνα; Που να ξέρου ιγώ τι μπορεί να γείν’ στου δρόμου!

Οι εξετασταί έσκυψαν και συνεννοήθησαν.

Εκύτιαξαν πάλιν τον κατάλογον:

“Πρέτζας Γεώργιος του Παντελίου, Μαθηματικά...”

Ο ταγματάρχης Κολεός επήρε κάτι για να γράψη...

Ο Καπετάν Λιαροκάπης τον εκράτησε:

- ‘Ανδρες ουρεσιβιοι, είναι. Δείται επεικειάς ου ανήρ!

Ο Καπετάν Τρακατρούκας τότε τον ηρώτησε:

- Αφού δεγ τα ξέρεις αυτά, Γιωργούλα, τότε να σε ρωτήσουμ’ ένα άλλο...

- Ηυχαρίστως.

- Μπορείς να μας πης η οκά σε πόσα διαιρείται;

Του Γιωργούλα το πρόσωπο ακτινοβόλησε:

- Χα, χα! Αυτό το ξιέρου, κυρ ταγματάρχα!

- ‘Αειντε, γειά σου Γιωργούλα, πεσ’ μας το, λοιπόν!

- Η ουκά διαιρείται..., διαιρείται... αναλόγως της παρέας!

Σχόλια, κρίσεις και αναμνήσεις

Για τα χθεσινά και τ' αυριανά, για τα τωρινά και τα περασμένα

Θυμάται και σχολιάζει ο Νοκολός!

Πληροφορούμαι ότι το όνομα της μαγευτικής τοποθεσίας "Αη-Σώστης" του Μικρού Χωριού βρέθηκε στο στόμα τριών επιστημόνων, που έλαβαν μέρος στο Α' συνέδριο αποδήμων Ευρυτάνων, τον Ιούλιο 2001, στο Καρπενήσι. Γιατί; Μα γιατί άλλο, παρά για την αρχαιολογική και ιστορική σημασία του ιερού αυτού χώρου, απ' όπου, σύμφωνα με την παράδοση πέρασε η Παναγιά Προυσιώτισσα. Εκεί "έσωσε" ή "σώθηκε" όπως έλεγαν οι παλιοί. Ξέφυγε νύχτα από τη φύλαξη αυτών που την πήραν από τον Προυσό για να την πάνε στην Υπάτη. Επιστρέφοντας στον Προυσό άφησε τα ίχνη της στο σημερινό "τύπωμα". Οι Μικροχωρίτες στη μνήμη της έχτισαν τον "Αη-Σώστη", που φαίνεται ήταν το εκκλησάκι της Θεοτόκου, στη λάκκα απέναντι από το σημερινό ξωκκλήσι, που ανακαινίσθηκε από τον Χαράλαμπο Πολύζο στα 1880. Ήταν ερειπωμένο το 1814, όπως αναφέρει στη Φυλλάδα Θεαμάτων της Παναγίας, που έγραψε ο ηγούμενος τότε Κύριλλος Καστανοφύλλης.

Από τις ομιλίες των επιστημόνων επιβεβαιώθηκε η ιστορική, αρχαιολογική σημασία του χώρου, που ως τώρα, όπως φάνηκε, την αγνοούν οι περισσότεροι από μας και δυστυχώς και αρκετοί που κατέχουν επίσης αξιώματα. Ο συγχωριανός μας κ. Μένιος Κουτσούκης στην Ιστορία του Μικρού Χωριού μας έγραφε, μεταξύ άλλων το 1969, ότι υπάρχουν ενδείξεις εκεί να υπήρχε το περιλάλητο μαντείο του Οδυσσέα, που άγνωστο ακόμη σε ποιο μέρος της Ευρυτανίας βρισκόταν. Αν σκεφθούμε πράγματι ότι τα μαντεία οι αρχαίοι πρόγονοί μας τα έχτιζαν σε στρατηγικά σημεία, ψηλά και με πρώτη θέα προς όλες τις κατευθύνσεις του ορίζοντα, τότε η περιοχή του Αη-Σώστη, που βλέπει "καντήλι" την ποταμιά, δηλ. και προς Βελούχι και προς Προυσό, ήταν η πιο ιδανική. Η καλύτερη επιβεβαίωση αυτής της υπόθεσης σήμερα έρχεται, δυστυχώς, από τον ΟΤΕ, που χρησιμοποιεί αυτή τη δικαιολογία για το αυθαίρετο

σπίσιμο της κεραίας του!

▲▲▲

Τα χωριά μας, που ο Θεός τα απίθωσε στις πράσινες πλαγιές της Χελιδόνας, όπως το Μικρό Χωριό, το Δερμάτι, το Λάστοβο (η Χελιδόνα), η Μηλιά, η Γόλιανη, τα Φιδάκια, το Νόστιμο ανέπτυξαν στο παρελθόν ανθρώπινες σχέσεις επικοινωνίας μεταξύ τους, μέσα από τα μονοπάτια της Χελιδόνας. Είναι καιρός, όσοι απέμειναν κι όσοι πάνε κι έρχονται σ' αυτά, χειμώνα ή καλοκαίρι να βρεθούν σ' ένα ιστορικό αντάμωμα. Να ζωντανέψουν τις μνήμες τους για πρόσωπα και πράγματα, που δένουν με τους προγόνους, την ιστορία και τη ζωή τους στα μονοπάτια της Χελιδόνας. Το Μικρό Χωριό ξέρει πόσο πολύ το αγαπούσαν τα χωριά αυτά, αρκετά απ' αυτά τα είχε στην αγκαλιά του, έστω κι αν ο Καποδίστριας τα έστειλε σε άλλες αγκαλιές. Η αγάπη όμως παραμένει. Σε ποιο τόπο να γίνει αυτό το αντάμωμα; Μα που αλλού; Στη Χελιδόνα, που τους δένει όλους μεταξύ τους. Ας το φροντίσουν το γρηγορότερο οι Σύλλογοι και τα δημοτικά τους διαμερίσματα. Αρκετά καθυστέρησαν!

▲▲▲

*Βαρυαστενάζουν τα βουνά
κι ο ήλιος σκοτενιάζει,
το δόλιο το Μικρό Χωριό
και πάλι ανταριάζει
Βαρυαστενάζουν τα βουνά,
πέφτουν τουφέκια ανάρια,
ο Άρης κάνει πόλεμο
μ' αντάρτες παλικάρια.*

Λίγα χωριά έχουν το προνόμιο να μνημονεύονται σε ηρωικά, ιστορικά τραγούδια, όπως το παραπάνω. Το σύνθεσε και πρωτοτραγούδησε η μικροχωρίτισσα Ναυσικά Σ. Φλέγγα μαζί με τον αείμνηστο Ναπολέοντα Πολύζο. Αυτό είναι το γνωστό ιστορικό τραγούδι, που ήχησε ηρωικά και συγκίνησε το πανελλήνιο και αναπτέρωσε το ηθικό της

σκλαβωμένης πατρίδας μας (1941-44). Αναφέρεται στην ιστορική πρώτη ανοιχτή μάχη, στη θέση "Τσίρη" του Μικρού Χωριού, που έκαναν οι αντάρτες του Άρη Βελουχιώτη κατά των Ιταλών φασιστών στις 18 Δεκεμβρίου 1942. Χωρίς να επιμείνω στα ιστορικά που είναι γνωστά, εδώ θέλω να επισημάνω:

- την ιστορική αυτή μάχη εναντίον των στρατευμάτων κατοχής

- το νεαρό αντιστασιακό Κλέαρχο, που έπεσε στη μάχη εμπνευσμένος από τα ιδανικά της ελευθερίας και της πατρίδας

- την πυρπόληση του Μικρού και Μεγάλου Χωριού ως συνέπεια της μάχης

- τη σύλληψη δεκάδων ομήρων από τα δυο χωριά και τον Προυσό

- την εκτέλεση στο Μικρό χωριό ένδεκα πατριωτών Μεγαλοχωριτών και Μικροχωριτών στις 24 Δεκεμβρίου 1942

- το βασανισμό και εκτέλεση δια πυρός του παπα-Δημήτρη Βαστάκη και του ενωματάρχη Χαρίλαου Κατσιμπα, την παραμονή των Χριστουγέννων του 1942. Όλα αυτά κάποιιοι συμπατριώτες μας τα θεωρούν αμελητέα, που δεν αξίζουν να τιμούνται στη μνήμη όλων αυτών των εθνομαρτύρων, που έχυσαν το αίμα τους για την πατρίδα, ούτε καν να αναφέρονται ως μια ξεχωριστή συμβολή στην υπόθεση της Εθνικής μας Αντίστασης. Το χρέος και η ευθύνη βαρύνει περισσότερο τους επίσημους υπεύθυνους και όσους γνωρίζουν και σιωπούν. Αλλά ποτέ δεν είναι αργά να αποκατασταθεί η αλήθεια και να γίνει η δέουσα τιμή και μνήμη στα γεγονότα και σε όσους θυσιάστηκαν για την πατρίδα. Θυμίζω αυτό που πολύ προσφυώς λέγεται ότι "όποιος θέλει να αγνοεί την ιστορία του, κάποτε θα τη βρει μπροστά του!"

Παίρνοντας αφορμή από τον πολύ μικρό αριθμό μελών της Αδελφότητας που έλαβαν μέρος στην τελευταία Γενική Συνέλευση καταλήγω στα συμπεράσματα ότι τα μέλη της Αδελφότητας μπορούν να διακριθούν:

1. Στους "αδιάφορους", δηλ. αυτούς που περιορίζονται στο να πληρώνουν τη συνδρομή τους ή να την πληρώνουν σπάνια ή όταν θυμούνται και τίποτα περισσότερο.

2. Στους "χλιαρά ενδιαφερόμενους", δηλ. αυτούς που από μακριά δείχνουν ενδιαφέ-

ρον και είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους, χωρίς να συμμετέχουν ενεργά στα όργανα του συλλόγου. Πότε, πότε μπορεί να λένε καμιά καλή ή κακή κουβέντα.

3. Στους "ενδιαφερόμενους" αλλά "κατακρίνοντας", δηλ. αυτούς που σε μόνιμη σχεδόν βάση, ασκούν κριτική απ' έξω πάντοτε. Κατά κανόνα κατακρίνουν χωρίς συχνά να εισφέρουν ηθικά ή υλικά.

4. Στους "ενδιαφερόμενους" και "συμμετέχοντες" κατά καιρούς, δηλ. όποτε τους κάνει κέφι, πράγμα που σημαίνει ότι τους βρίσκει μόνο όταν αυτοί θέλουν και τους αρέσει.

5. Στους "ενδιαφερόμενους" και "ενεργά συμμετέχοντες", δηλ. τους "αφοσιωμένους" στην υλοποίηση των σκοπών του Συλλόγου. Είναι αυτοί που γνωρίζουν την ευθύνη τους και την αποστολή του Συλλόγου. Για να συμβάλλουν σ' αυτήν αφιερώνουν χρόνο από τη δουλειά τους, από τον ελεύθερο χρόνο τους. Για να προωθήσουν τις υποθέσεις της Αδελφότητας συμμετέχουν ενεργά στα συλλογικά όργανα και προβαίνουν σε παραστάσεις σε αρμόδιους. Όχι μόνο δεν επιδιώκουν υλικά οφέλη αλλ' απεναντίας συχνά συμβάλλουν και εξ ιδίων στην διεκπεραίωση και επιτέλεση των καθηκόντων τους, που επιβάλλει η ιδιότητά τους ως μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή άλλων συλλογικών οργάνων.

Μια καινούργια ιστορική πληροφορία για το χωριό μας καταγράφουμε σήμερα παρμένη από δημοσίευμα του Γιάννη Μαυρομήτη στην εφημερίδα "Ο Εύρυτος" (Απρίλιος 2001). Αφορά τις πρώτες δημοτικές εκλογές για τους δήμους της Ευρυτανίας, που έγιναν το Μάρτη του 1835. Στο Μικρό Χωριό, που ανήκε τότε στο Δήμο Καρπενησιού (Οιχαλίας) διοριζόταν πάρεδρος ο Δ. Ζορμπαλόπουλος. Πρέπει να σημειώσουμε εδώ ότι δυο δεκαετίες νωρίτερα, ως βηλανδής δηλ. πρόεδρος του Μικρού Χωριού φερόταν ο Γ. Ζορμπαλόπουλος. Πολύ πιθανόν αυτός να ήταν ο πατέρας του Δ. Ζορμπαλόπουλου, ο οποίος μαζί με τον Ιωάννη Ζορμπαλόπουλο, του οποίου η προτομή στολίζει τον παλιό σχολικό κήπο, δίπλα στην Αγία Σωτήρα, φαίνεται ήταν δυο αδέρφια που φέρονται με ντοκουμέντα να είναι αγωνιστές του Αγώνα της Ελληνικής Ανεξαρτησίας. Φυσικά δεν ήταν μόνο αυτοί.

ΙΔΡΥΜΑ ΓΑΖΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΕΤΟΥΣ 2001-2002

Το ΙΔΡΥΜΑ ΓΑΖΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ προκηρύσσει τη χορήγηση δώδεκα (12) υποτροφιών για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές καθώς και για διδακτορική διατριβή στο εσωτερικό ή το εξωτερικό κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος 2001-2002. Οι υποτροφίες θα δοθούν σε Έλληνες φοιτητές, σπουδαστές και πτυχιούχους ΑΕΙ που κατάγονται από την Ευρυτανία ή κατοικούν στην Ευρυτανία για μια τουλάχιστον πενταετία. Το πλήρες Πρόγραμμα έχει ως εξής:

1. Πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών για φοιτητές ΑΕΙ. Εξ (6) υποτροφίες για όλα τα γνωστικά πεδία και για φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει το προηγούμενο έτος σπουδών και έχουν με επιτυχία εξετασθεί σε όλα τα μαθήματα του έτους. Δεν περιλαμβάνονται πρωτοετείς φοιτητές.

2. Πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών για σπουδαστές ΤΕΙ. Τρεις (3) υποτροφίες για όλα τα γνωστικά πεδία και για φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει το προηγούμενο έτος σπουδών και έχουν με επιτυχία εξετασθεί σε όλα τα μαθήματα του έτους. Δεν περιλαμβάνονται πρωτοετείς σπουδαστές.

3. Πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών, πτυχιούχων ΑΕΙ. Δύο (2) υποτροφίες για όλα τα γνωστικά πεδία, στο Εσωτερικό ή το Εξωτερικό.

4. Πρόγραμμα διδακτορικής διατριβής. Μία (1) υποτροφία για όλα τα γνωστικά πεδία, στο Εσωτερικό ή το Εξωτερικό.

Οι αιτήσεις υποψηφιότητας συνοδευόμενες από όλα τα δικαιολογητικά σε τρία αντίγραφα θα υποβληθούν στο διάστημα από 1.12.2001 μέχρι 31.1.2002. Μετά τη λήξη της προθεσμίας αυτής καμιά αίτηση δεν θα γίνει δεκτή.

Τα προσόντα των υποψηφίων, ο χρόνος και τόπος υποβολής των αιτήσεων υποψηφιότητας, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία επιλογής και κάθε σχετική πληροφορία περιέχεται στον κανονισμό υποτροφιών του Ιδρύματος.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να παραλάβουν αντίγραφο του κανονισμού Υποτροφιών καθώς και κάθε πρόσθετη πληροφορία από τη γραμματεία του Ιδρύματος στο Καρπενήσι οδός Τσιτσάρα αρ. 3, τηλέφωνο και ΦΑΞ 0237/24776 κατά τις εργάσιμες ημέρες και από ώρα 10.00 ως 13.00, και από τα γραφεία του Ιδρύματος στην Αθήνα οδός Σόλωνος αρ. 19 τηλέφωνα 3614331, 3617219, 0977-744907 ΦΑΞ 01/3604143 κάθε Τρίτη και Πέμπτη από ώρα 13.00 ως 14.00.

Αθήνα 22/10/2001
ΓΙΑ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΧΟΝΤΖΙΤΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ.

ΠΟΙΗΤΙΚΟ ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ

*Μήτε με το σίδερο,
μήτε με το χρυσάφι,
μήτε με τα χρώματα
που σπέρνουν οι ζωγράφοι,*

*μήτε με τα μάρμαρα
τα τεχνοσκαλισμένα
το σπατάκι σου έπλασα
παντοπινό για σένα*

*μόνο με του πνεύματος
τα μάγια! Σου το υψώνω
σ' ένα τόπον άϊλλον,
απεύραχτο απ' το χρόνο.*

*Μ' όλα μου τα δάκρυα
και με το αίμα μου όλο
του έχτισα τα θεμέλια,
του σκέπασα το θάλο.*

*Κι αν φοβάσαι, αγάπη μου,
να μείνεις μοναχό σου,
κάλεσε και κράτησε
μέσα σ' αρχοντικό σου*

*όλα τα ερωτόπλαστα
καθώς εσύ βλασάρια
πάνθισαν κι απόβησαν
μιας χρουσαυγής καμάρια!*

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Οι επέτειοι της Εθνικής Αντίστασης στην Ευρυτανία Εγκύκλιος της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων του νομού Ευρυτανίας

κ. Δήμαρχε, κ. Πρόεδρε, κ. Σύμβουλοι,

Η Ευρυτανία μας έχει μακρά παράδοση και πάντα ήταν παρούσα στους αγώνες του Έθνους μας ενάντια στους κατακτητές. Αποκορύφωμα αυτής της προσφοράς και συμμετοχής της ήταν η περίοδος της Εθνικής μας Αντίστασης 1941-1944, όπου πρωταγωνίστηκε και κυριολεκτικά “μάτωσε” απ’ άκρου εις άκρον. Σήμερα, με πλήρη τη λειτουργία του Δημοκρατικού μας Πολιτεύματος και την Εθνική Συμφιλίωση που έκλεισε τις πληγές του παρελθόντος, θεωρώ ότι έχουμε χρέος να προστατεύσουμε σαν κόρη οφθαλμού την ιστορική μνήμη και το έπος της Εθνικής μας Αντίστασης.

Μετά από εισήγησή μου, το Δ.Σ. της Τ.Ε.Δ.Κ. του Νομού μας ομόφωνα αποφάσισε για τον κοινό γιορτασμό της Εθνικής Αντίστασης στην Ευρυτανία και με έγγραφό μας προς τους τρεις εμπλεκόμενους Δήμους (Καρπενησίου, Βίνιανης και Δομνίστας) προτείναμε τον εκ περιτροπής γιορτασμό, με συνδιοργάνωση από τους τρεις Δήμους και την Τ.Ε.Δ.Κ., σε ένα διήμερο εκδηλώσεων με πλούσια πολιτιστικά δρώμενα (συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις, χορούς κτλ.) και στα τρία Δημοτικά Διαμερίσματα. Τα Δημοτικά Συμβούλια των Δήμων Βίνιανης και Δομνίστας με ομόφωνες αποφάσεις τους συμφώνησαν με την πρότασή μας, ενώ αρχικά ο Δήμος Καρπενησίου επιφυλάχθηκε να πάρει απόφαση, περιμένοντας τη θέση του Τοπικού Συμβουλίου Κορυσχάδων. Έτσι, το 2000, για πρώτη φορά, έγινε ο κοινός γιορτασμός της Αντίστασης στις Κορυσχάδες, κάτι που χαριετίστηκε απ’ όλους όσους πήραν το λόγο αλλά και επώνυμους αντιστασιακούς με γράμματα που μας απέστειλαν. Δυστυχώς, ο Δήμος Καρπενησίου με νεώτερη κατά πλειοψηφία απόφασή του, εμμένει στην κατ’ έτος εκδήλωση των Κορυσχάδων, λαμβάνοντας υπόψη τη θέση του Τοπικού Συμβουλίου και του συλλόγου Κορυσχαδιτών, με αποτέλεσμα τις τρεις ξεχωριστές εκδηλώσεις του 2001, πλην της εκδήλωσης στη Δομνίστα όπου συμμετείχε και η Τ.Ε.Δ.Κ.

Κύριοι,

Σκοπός αυτής μας της προσπάθειας ήταν να περιφρουρήσουμε αυτό το πολύτιμο αγαθό - την Εθνική μας Αντίσταση - από την υποβάθμιση στην οποία οδηγούσε η ολοένα και μικρότερη συμμετοχή του κόσμου, η αδιαφορία τολμών να πω, από την τλαιπωρία του κατακεραματισμού των εκδηλώσεων.

Στις φεινές εκδηλώσεις, όλοι οι ομιλούντες, αντιστασιακοί, παλιοί καπετάνιοι, Δήμαρχοι και προεξάρχοντες του προέδρου κ. Ευάγγελου Γιαννόπουλου, στηλίτευσαν την απόφαση του Δήμου Καρπενησίου και έκαναν έκκληση για κοινό γιορτασμό. Είμαι βέβαιος, πως η Δημοτική Αρχή του Καρπενησίου πήρε το μήνυμα και θα αναθεωρήσει τη θέση της.

Για όλα όσα σας αναφέρω, σας συνυποβάλλω τη σχετική αλληλογραφία της Τ.Ε.Δ.Κ., για να λάβετε πλήρη γνώση.

Κύριοι Σύμβουλοι,

Είναι γνωστό, ότι ο Δήμος Ποταμιάς, με τα Δημοτικά Διαμερίσματα του Μεγάλου και Μικρού Χωριού, είχε σημαντική συμβολή στην Αντίσταση στην Ευρυτανία. Όλοι μας γνωρίζουμε για τη μάχη του Άρη το Δεκέμβριο του 1942 ενάντια στους Ιταλούς στο Μικρό Χωριό, την εκτέλεση των 13 εθνομαρτύρων συγχωριανών σας σαν αντίποινα, το κάψιμο των χωριών, τη λειτουργία του Νοσοκομείου στο Μεγάλο Χωριό και του Τυπογραφείου της Αντίστασης στο Μικρό Χωριό.

Κατόπιν τούτου, θεωρώ, ότι ήταν παράλειψη η ως τώρα “απουσία” της δικής σας περιοχής από τις εκδηλώσεις για την Αντίσταση και προτείνω, για την ιστορική δικαίωση και την απότιση του προσήκοντος φόρου τιμής, με απόφασή σας, να συμπεριλαμβάνεται και ο Δήμος Ποταμιάς στις εκ περιτροπής γιορταστικές εκδηλώσεις για την Εθνική Αντίσταση στο Νομό μας. Με τον τρόπο αυτό, με τέσσερις πλέον Δήμους συμμετέχοντες, η Κεντρική εκδήλωση θα πραγματοποιείται μια φορά σε κάθε Δήμο στη διάρκεια μιας Δημοτικής περιόδου, αλλά παράλληλα, ολοκληρώνεται έτσι το αντιστασιακό προφίλ της μαρτυρικής Ευρυτανίας.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Θεωρώντας ότι η σκέψη μου είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, σας καλώ να αποδεχθείτε την πρότασή μου, έτσι ώστε, από τώρα, σε συνεργασία και με τους άλλους Δήμους, να προετοιμάσουμε έναν πανηγυρικό κοινό γιορτασμό για την άνοιξη του 2002, θέτοντας έτσι τις προϋποθέσεις για διατήρηση της ιστορικής μνήμης του έπους της Αντίστασης και τη μεταλαμπάδευσή της στις νεότερες γενιές.

Φιλικά
Ο Πρόεδρος της Τ.Ε.Δ.Κ.
Δημήτρης Καρατσίκης

Ειρήνη Πιπερίγκου-Κυριαζή: Παναγία Προυσιώτισσα. Ιερά Μονή Προυσού Ευρυτανίας: Ιστορική και Αρχαιολογική Μελέτη, Αθήνα 2001, σελ. 456.

Αρκετοί Ευρυτάνες καταγίνονται με την ιστορία της Ευρυτανίας. Ωστόσο, θα πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα ότι, υπάρχουν πολλοί μη Ευρυτάνες που ερευνούν τα ιστορικά της Ευρυτανίας και μάλιστα με πολύ ζήλο, όπως είναι η περίπτωση της κ. Πιπερίγκου. Σε επιστημονικά συνέδρια είχα την ευκαιρία, πριν από μια δεκαετία περίπου, να γνωρίσω την κ. Πιπερίγκου.

Με πολύχρονο ερευνητικό μόχθο, επιστημονική εμπειρία, άφθονη ιστορική τεκμηρίωση και προ παντός με ξεχωριστή αγάπη για την Ι. Μ. Προυσού και την Ευρυτανία γενικότερα, η κ. Ειρήνη Πιπερίγκου Κυριαζή έφερε στη δημοσιότητα την παραπάνω εργασία της. Επειδή έγινε παρουσία της εργασίας της αυτής από ειδικούς θα περιορισθώ εδώ για να επισημάνω μερικές μόνο πτυχές του έργου της, ιδιαίτερα σε σχέση με το Μικρό Χωριό και τους Μικροχωρίτες.

Όταν η συγγραφέας μας μιλάει για τις ιστορικές τύχες της Ιεράς Μονής και μας δίνει περιγραφές της εθνικής δράσης της Ι. Μ. είναι σα να μας μιλάει για την ίδια την Ευρυτανία. Γιατί η Ιερά Μονή και ο Προυσός αποτελούν σημαντικό κέντρο δράσης, τόσο των Αγωνιστών του 1821, όσο και των μετέπειτα εθνικών αγώνων και της δράσης των ευρυτάνων με πιο πρόσφατη αυτή στη διάρκεια της Εθνικής Αντίστασης 1941-44.

Η κ. Πιπερίγκου αναγνωρίζει επίσης την Ιερά Μονή ως ένα κοινωνικοοικονομικό παράγοντα της περιοχής, που έχαιρε μεγάλου σεβασμού και εκτίμησης, όχι μόνο από τους κατοίκους της περιοχής αλλά και από τους απόδημους ευρυτάνες.

Οι απόδημοι ευρυτάνες, ιδιαίτερα αυτοί που ήσαν στην Κωνσταντινούπολη και τις παραδουνάβειες ηγεμονίες, στηρίζουν και φροντίζουν την νομική και οικονομική υπόσταση της Ι. Μονής. Για το σκοπό αυτό προβαίνουν συχνά σε παραστάσεις προς το Πα-

τριαρχείο και την κυβέρνηση, τόσο την Οθωμανική, όσο και την Ελλαδική αργότερα, όταν η ανάγκη το καλεί να διασφαλίσουν την απρόσκοπτη λειτουργία της Μονής. Από την προσπάθεια αυτή των ευρυτάνων της διασποράς δεν λείπουν οι Μικροχωρίτες. Σε δύο γράμματα που γράφτηκαν από ευρυτάνες της Κωνσταντινούπολης το 1748 για να βοηθήσουν την απρόσκοπτη λειτουργία και νομική αυτοτέλεια της Ι.Μ. υπάρχουν τα ονόματα στο ένα του Δημήτρη από Χωριόν Μικρόν (δυσανάγνωστο επίθετο) και στο άλλο του Αθανάση, τα οποία, μεταξύ άλλων ιστορικών εγγράφων, παραθέτει στο βιβλίο της η συγγραφέας.

Βέβαια δεν χρειάζεται να θυμίσουμε εδώ πόσο στενοί ήσαν οι δεσμοί των Μικροχωριτών, οι οποίοι είχαν χάρισει στην Ιερά Μονή πολλά “υποστατικά”, που αναφέρονται στο κτηματολόγιό της με ονόματα, τοπωνύμια και έκταση. Είναι γνωστό το θαύμα που το Μικρό Χωριό γνώρισε στο όνομα της Χαΐδως (1776).

Εκτός από τον Μικροχωρίτη ζωγράφο, αγιογράφο Αναγνώστη (1755), του οποίου το όνομα η κ. Πιπερίγκου εντόπισε σε εικόνα των Αγίων Πάντων, η συγγραφέας κάνει συχνές αναφορές στο δημιουργικό έργο, που επιτέλεσε ως Ηγούμενος ο Μικροχωρίτης Ιερόθεος Δερματάς, έργα του οποίου συναντά κανείς ακόμη σήμερα στον περίβολο της Μονής (Αγίασμα κ.λπ.). Αξίζει να σημειωθεί εδώ ότι εκτός από την εκτεταμένη γενική και ειδική βιβλιογραφία και τα ευρητήρια η συγγραφέας παραθέτει στο παράρτημα αριθμό κειμηλίων και εικόνων της Ι.Μ., ιδιαίτερα της κρύπτης και του καθολικού του ναού.

Πέρα από το καθαρά επιστημονικό είναι προφανές το ενδιαφέρον που έχει το βιβλίο αυτό της κ. Πιπερίγκου και για κάθε Ευρυτάνα αλλά και όποιον ενδιαφέρεται να γνωρίσει την ιστορία της Ι. Μ. Προυσού και κατ' επέκταση της Ευρυτανίας.

Την συγχαίρομε για την άποψη, από κάθε άποψη, εργασία της και όσους συνέτρεξαν την προσπάθειά της αυτή.

Κώστα Τριανταφύλλης: 'Ερωτος και Ρέντη γωνία, Αθήνα, Εκδόσεις ΚΕΔΡΟΣ, 2001.

Ο Κώστας μας ξάφνιασε και μας συγκίνησε πριν χρόνια με το πρώτο του αυτοβιογραφικό βιβλίο. Με μια γλαφυρή και λιτή γλώσσα, που μίλησε στις καρδιές όλων, μας κατέστησε κοινωνούς των βιωμάτων του, των δύσκολων χρόνων της προσφυγιάς και του κατατρεγμού, της σκληρής βιοπάλης στην πόλη.

Στο νέο του βιβλίο ένα απ' τα βιώματα ζωής γίνεται το επίκεντρο της υπόθεσης ενός τυπικού μυθιστορήματος, που ωστόσο βασίζεται σε πραγματικά πρόσωπα και περιστατικά. Χάρης στην αφηγηματική του ικανότητα και την πλοκή που μας δίνει, η αφήγησή του εντάσσεται ίσως στο είδος της λογοτεχνίας που λέγεται μυθιστόρημα, που το διακρίνει η δραματική υπόθεση, που συγκινεί τον αναγνώστη και τον κρατάει καθηλωμένο από την αρχή ως το τέλος.

Η υπόθεση ξεκινάει με μια εμπειρία του στην αγορά του Ρέντη, όπου πήγε να συναντήσει έναν έμπορο κρεάτων για να προσπαθήσει να του πουλήσει μια ασφάλεια. Εκεί, μέσα στο μαγαζί γίνεται ακουσίως θεατής ενός μικροατυχήματος. Ένας απρόσεκτος εργάτης ρίχνει κάτω μια ρακοντυμένη γυναίκα την ώρα που έμπαινε στο μαγαζί. Σε λίγο μια αστραφτερή λιμουζίνα την παραλαμβάνει με εντολή του καταστηματαρχη εμπόρου. Ίσως αυτό το περιστατικό να στάθηκε και αφορμή για να ακούσει αργότερα από τον έμπορο κρεάτων μια εξομολόγηση ζωής. Μια ιστορία που δείχνει ότι πολλές φορές η ζωή, με τις πλοκές της και τα τερτίπια της ξεπερνάει και τα όρια της φαντασίας του ανθρώπου.

Η περιγραφή των χαρακτήρων, των πρωταγωνιστών της ιστορίας, το κλίμα και το πνεύμα της εποχής που εκτυλίσσεται η ιστορία, οι ανθρώπινες σχέσεις που συγκινούν, δεμένα όλα με την αφηγηματική χάρη του συγγραφέα κρατούν αδιάπτωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Αξίζει λοιπόν να την διαβάσει κανείς και να την απολαύσει.

Συγχαίρουμε τον Κώστα, που μας χάρισε με το ταλέντο του ένα απολαυστικό αφήγημα, που δεν έχει να ζηλέψει τίποτα από παρόμοια των λεγόμενων "επώνυμων" συγγραφέων.

Κώστας Σ. Λάζος, Το Στένωμα της Ευρυτανίας: Ιστορικά, γεωγραφικά, κοινωνικά, λαογραφικά, πολιτιστικά στοιχεία. Ελληνικά Γράμματα, 2001.

Η ιστορία της Ευρυτανίας και των ανθρώπων της συμπληρώνεται βαθμιαία με την φιλότιμη προσπάθεια ευρυτάνων συγγραφέων, που μοχθούν για αναζήτηση ιστορικών, λαογραφικών κλπ. στοιχείων, που αφορούν τα χωριά από τα οποία κατάγονται.

Στην προσπάθεια αυτή εντάσσεται και το παραπάνω έργο του κ. Κώστα Σ. Λάζου, γνωστού εκπαιδευτικού και πνευματικού ανθρώπου, που μας έδωσε ως τώρα τρία βιβλία και επιμελείται από το 1984 την έκδοση της εφημερίδας "Το Στένωμα της Ευρυτανίας". Έτσι, το Στένωμα, γνωστό από τους πολυάριθμους επιτυχημένους μετανάστες του στην Αμερική και αλλού, αλλά και χωριό διακεκριμένων πνευματικών ανθρώπων, όπως του Παν. Κ. Βλάχου, του π. Άγγελου Παπαθανασίου, του Κώστα Κωτσοκάλη, του Κώστα Λάζου κ.ά., βρήκε στο πρόσωπο του Κώστα Λάζου τον ευσυνειδητό ιστορικό του, που με περισσή αγάπη και μόχθο συγκέντρωσε πολύτιμα ιστορικά, δημογραφικά, λαογραφικά και άλλα στοιχεία για το ξεχωριστό αυτό ευρυτανικό χωριό.

Γι' αυτό ήταν πολύ εύστοχη η εισήγηση του προέδρου του ομώνυμου συλλόγου κ. Καλύβα, που προλογίζει το βιβλίο, και στη συνέχεια η απόφαση του Δ.Σ. να προχωρήσουν σ' αυτή την έκδοση, που συμβάλλει ευρύτερα στη γνωριμία των χωριών της Ευρυτανίας και της ιστορίας της.

Το βιβλίο διακρίνεται για τη συστηματική κατάταξη της ύλης. Μετά το προλογικό σημείωμα και την εισαγωγή του συγγραφέα πλημμυρισμένα από διάθεση προσφοράς και νοσταλγικές σκέψεις για το γενέθλιο χωριό, ακολουθεί το πρώτο μέρος με τα ιστορικά και δημογραφικά στοιχεία του χωριού, καθώς και τους ανθρώπους του με τη δράση τους, εδώ και στην ξενιτειά.

Με τα γεωγραφικά, κοινωνικά, πολιτιστικά και λαογραφικά στοιχεία ασχολείται στο δεύτερο μέρος του βιβλίου του, για να δώσει ιδιαίτερη έμφαση στον ξενιτεμό των Στενωματιωτών. Ερευνά τις συνθήκες ζωής στο χωριό, τους λόγους που τους οδήγησαν στην

ξενητιά, την επιτυχημένη δράση τους και επαγγελματική ευδοκίμηση αυτών και των οικογενειών τους. Παραθέτει πολύτιμα στοιχεία για την οργάνωση του Συλλόγου Στενωματιωτών Αμερικής “Οι Άγιοι Πάντες”, καθώς και στο ονομαστικό κατάλογο των μελών του Συλλόγου ανά περιοχή, όπως είναι οι πόλεις, που είναι εγκατεστημένοι, όπως το Greenville S.C. που είναι η έδρα του συλλόγου, το Fayetteville, Charlotte, Winston Salem N.C. και άλλες πολιτείες.

Συγχαίρουμε τον συγγραφέα για την επίμοχθη αυτή προσπάθεια, καθώς και τον Σύλλογο Στενωματιωτών που ενίσχυσε αυτή την έκδοση.

‘Όταν η Ζωή καταχτιεί με νύχια και με δόντια

Γράφει ο Μιχάλης Σταφυλάς

Ο φίλος πανεπιστημιακός καθηγητής Κλεομένης Κουτσούκης, όταν μου έδωσε το βιβλίο του Κώστα Ν. Τριανταφύλλη “Με νύχια και με δόντια”, μου επισήμανε πως ο συγγραφέας σε ηλικία 26 χρόνων δεν ήξερε να γράφει σωστά, ούτε το όνομά του. Αλλά έχοντας αυτήν την ακατανίκητη δίψα για μάθηση, τέλειωσε το Νυχτερινό Οικονομικό Γυμνάσιο.

Από μικρό παιδί χτυπήθηκε με τη ζωή, πάλεψε σκληρά, πείνασε, υποφέρει -αλλά δεν έλεγε να το βάλει κάτω. Τελικά με νύχια και με δόντια ξεπέρασε τις δυσκολίες. Ο βίος του καθώς τον έβαλε σε μια σειρά αναμνήσεων, ήταν σαν ένα παραμύθι, που στο τέλος νικάει πάντα ο καλός κι ο δουλευταράς. Αυτές τις αναμνήσεις τις έριξε στο χαρτί και βγήκε ένα αριστουργηματικό βιβλίο. Λογοτεχνία και ιστορία δένονται αρμονικά -χωρίς παραποιήσεις και χωρίς προσθαφαιρέσεις γεγονότων, που μπορούσε να σοκάρουν κάποιους. Μιλάει τη γλώσσα της αλήθειας και δεν παρασέρνεται από τις προπαγάνδες -που ήταν σε ημερήσια διάταξη εκείνα τα χρόνια του Εμφυλίου. Και υπάρχουν κάποιες λεπτομέρειες, που οριοθετούν εκείνα τα πέτρινα χρόνια. Θ’ αναφέρω μια απ’ αυτές. ‘Όταν το παρακράτος μοίραζε την αμερικάνικη βοήθεια στους χωρικούς, πρόσεχε την ιδεολογία τους. Έτσι στον πατέρα του αντί για ρούχα ή τρόφιμα

του έδωσαν έναν κόκκινο σκούφο. Τον φόρεσε κι αυτός και γύρισε στο χωριό του -χωρίς διαμαρτυρία. Γιατί ήξερε πρόσωπα και πράγματα εκείνου του καιρού. Κι όμως αυτός ο κόκκινος σκούφος έγινε αφορμή να χαρακτηριστεί κόκκινος και σ’ ένα στρατοδικείο που τον πέρασαν μαζί μ’ άλλες ψευτιές, επέδρασε στο να καταδικασθεί σε θάνατο αυτός ο αθώος, που αγωνιζόταν να ζήσει τα φιλία του. Το πόσο ο διχασμός είχε μπει στη ζωή της πατρίδας μας, φαίνεται κι’ απ’ αυτό που διαβάζουμε στο βιβλίο του Τριανταφύλλη. Τα παιδιά στο χωριό έπαιζαν τους φασίστες και τους κουκουέδες και χτυπιότουσαν.

Το βιβλίο αρχίζει με την πείνα της Κατοχής -όπως τη βίωσε ο συγγραφέας. Πρέπει να ‘ναι ενήμερος της παιδικής ψυχολογίας για να γράφει τόσο ζωντανά. Γιατί όλο σχεδόν το βιβλίο ξετυλίγεται με το τι βλέπει ένα παιδί (ο ίδιος ο Τριανταφύλλης) και πως το αντιμετωπίζει. Αλλά μέσα από το βιβλίο επισημαίνεται μ’ ένα παράδειγμα και το πως αμείβεται η καλοσύνη. Ένα παράδειγμα που διδάσκει μικρούς και μεγάλους.

Ακόμα κάποιες μέρες αναζήτησης εργασίας -δίνονται μ’ έναν τρόπο συγκλονιστικό, που ο αναγνώστης νιώθει την αδικία που επικρατεί σ’ ετούτον τον κόσμο μας. Ένα προσόν του βιβλίου είναι πως τα ονόματα χωριών, πόλεων και ανθρώπων είναι υπαρκτά που δίνουν ακόμα μεγαλύτερη ζωντάνια στα όσα γράφει. Παράδειγμα με τον Ανδρέα Παπανδρέου, που σαν θυρωρός του άνοιγε την πόρτα κι’ αυτό έγινε αφορμή γνωριμίας και μιας αξιοπρεπέστερης εργασίας. Με την τιμιότητα και την εργατικότητα μπόρεσε να επιβληθεί, να κερδίσει τη ζωή, να γίνει σημαντικός κοινωνικός παράγοντας.

Το βιβλίο αυτό πρέπει να το πάρει το Υπουργείο Παιδείας και να το μοιράσει σ’ όλα τα σχολεία του κράτους. Σ’ όλους τους μαθητές. Είναι ένα ύψιστο μάθημα για το πως κερδίζεται η ζωή. Για το πώς ένα παιδί που δε μετρούσε τ’ άστρα, αλλά τις φέτες το ψωμί που του έλειπαν, κατάφερε να μάθει γράμματα και να μπει στη διαδικασία της παραγωγής. Το συμπέρασμα. Τη ζωή την κέρδισε με την πίστη στις δυνατότητές του, με την εργατικότητα και την τιμιότητα.

Ευρτανικά και Ρουμελιώτικα Έντυπα, που λάβαμε

Περιοδικά:

ΑΠΕΡΑΝΤΙΑΚΑ. Τριμηνιαία έκδοση του Συλλόγου Απεραντίων Ευρυτανίας “Οι Άγιοι Ανάργυροι”, τ. 94. Ανανεωμένο σε μορφή και περιεχόμενα με τη φροντίδα του διευθυντή του Γιάννη Αλέστα και την ευθύνη έκδοσης των Στέλλας Ζαχαράκη και Δημ. Πέγκα, Θωμά Κώτσια, Γεωργ. Τσιάμη, Πανόραμα σκέψεων, προβληματισμών, αναμνήσεων. Αφιέρωμα στον αγωνιστή της Εθνικής Αντίστασης, δάσκαλο Γιάννη Πάξιο.

ΕΑΜ - ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ. Έκδοση του Πανελλαδικού Συνδέσμου Αγωνιστών Εαμικής Εθνικής Αντίστασης. Τεύχη αρ. 56-57. Το περιοδικό του παραπάνω συλλόγου στον οποίο ανήκουν και μικροχωρίτες αντιστασιακοί, μας δίνει ενδιαφέροντα κείμενα γύρω από πρόσωπα και γεγονότα της Εθνικής Αντίστασης (1941-44), με υπεύθυνο έκδοσης τον Χαρ. Ρούπα. Επισημαίνουμε το τ. αρ. 56 στο οποίο δημοσιεύεται κείμενο μνήμης για τον Μικροχωρίτη Γιάννη Α. Κομπορόζο και τις συνθήκες εκτέλεσής του στα Καστέλλια στις 9 Δεκεμβρίου 1942, μαζί με άλλους πατριώτες από τις φυλακές Λαμίας, για αντίποινα με αφορμή την ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοποτάμου. Τις τελευταίες τους στιγμές τις αφηγείται ο αείμνηστος παπα-Πάνος, που τους μετάλαβε πριν την εκτέλεσή τους.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ. Αρ. φ. 141. Το διεθνώς γνωστό έγκυρο λογοτεχνικό περιοδικό, που εκδίδει για δεκαετίες τώρα ο διακεκριμένος ευρύντας λογοτέχνης Μιχάλης Σταφυλάς. Αν και λογοτεχνικό το περιοδικό έχει ευρύτερη απήχηση λόγω των εύστοχων και επίκαιρων κειμένων, που χωρίς να κουράζουν ενημερώνουν και δίνουν ερεθίσματα για σκέψεις και κρίσεις σε προβλήματα της κοινωνίας μας και του καιρού μας.

ΥΠΑΤΗ. Τ. 42-45. Αφιερωματικό τεύχος στα 30 χρόνια προσφοράς του Συνδέσμου Υπαταίων (1971-2001). Η πλούσια και ενδιαφέρουσα ύλη του περιοδικού την έκδοση του οποίου επιμελείται ο γνωστός Ρουμελιώτης πνευματικός άνθρωπος θεόκτιστος Λαϊνάς, στρέφεται γύρω από τα πρόσωπα που ίδρυσαν και πρωτοστάτησαν στη δράση του Συλλόγου Υπαταίων “Άγιος Ηρωιδών”, άλλες πνευματικές προσωπικότητες της Υπάτης αλλά και τα ιστορικά και αρχαιολογικά της περιοχής. Συγκινητικό το ποίημα “Ιδιόγραφος διαθήκη” στην πρώτη

του σελίδα, που φέρνει στη μνήμη μας τον αείμνηστο ρουμελιώτη ποιητή Στέργιο Δημούλη.

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ. Τ. 119-120. Το τεύχος αυτό του αδελφού Συλλόγου Μεγαλοχωριτών “Αγία Παρασκευή”, ως αφιέρωμα στα εκατό χρόνια ζωής και δράσης (1900-2000) είναι πλούσιο σε περιεχόμενο με ιστορικές αναφορές σε πρόσωπα και δράση του Συνδέσμου, τόσο στη γενέτειρα, όσο και στον κόσμο της διασποράς, όπου πρωτοϊδρύθηκε ο ιστορικός σύλλογος.

ΧΩΡΙΑΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ. Τ. 94. Το γνωστό περιοδικό που ίδρυσε ο αείμνηστος Γιάννης Βράχας και συνεχίζει επάξια ο Χρ. Γιαννακόπουλος, με ενδιαφέρουσα ύλη συμπατριωτών, που απηχούν τα ενδιαφέροντα του τόπου, τις αναμνήσεις για πρόσωπα και θέματα της περιοχής. Ξεχωρίζομε το επιμνημόσυνο σημείωμα για την αείμνηστη Μικροχωρίτισσα Αθηνά Δ. Μπακατσιά, που πέθανε πρόσφατα.

Εφημερίδες:

Ο ΔΙΑΚΟΣ. Αρ. φ. 79. Η εφημερίδα της Ομώνυμης Αδελφότητας. Στα “Διάκεια 2001” πνευματικό συμπόσιο που έγινε στη μνήμη του Αθ. Διάκου είναι αφιερωμένο το φύλλο αυτό, με συνοπτική αναφορά στις σχετικές ομιλίες-εισηγήσεις.

ΔΟΜΙΑΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ. Αρ. φ. 102. Εκτενής περιγραφή σχετική με το προσώνημα-εκδρομή στην Ι. Μ. της Παναγίας Δομνιανίτισσας του ομώνυμου Συλλόγου.

ΔΥΤΙΚΗ ΦΡΑΓΚΙΣΤΑ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ. Αρ. φ. 54. Η μόνη ίσως αυτή εφημερίδα των Δυτικο-Φραγκιστάνων που παρουσιάζει ενδιαφέρουσες ανταποκρίσεις και από τους συντοπίτες τους στην Αμερική. Σημειώνουμε επίσης το ευγενικό γράμμα των παιδιών της αείμνηστης πρεσβυτέρας Μαργαρίτας Θ. Μπίκα, που εκφράζουν ευχαριστίες σε όλους όσους συμμετείχαν στο πένθος τους για την απώλεια της αγαπημένης μητέρας τους.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ. Αρ. φ. 3-4. Η εφημερίδα που κρατάει ενήμερους τους Ευρυτάνες πάνω σε επίκαιρα θέματα που αφορούν την Ευρυτανία. Ενδιαφέρον το άρθρο του κ. Νομάρη.

Ο ΕΥΡΥΤΟΣ. Αρ. φ. 228. Λεπτομερή νέα γύρω από τη Δομνίστα και τη δράση του Συλλόγου

Δομινιστών.

ΚΟΡΥΣΧΑΔΕΣ. Αρ. φ. 194. Λεπτομερή νέα γύρω από γεγονότα κίνησης και δράσης Κορυσαδιτών.

ΛΕΠΙΑΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ. Αρ. φ. 74. Νέα, μνήμες και δράση Λεπιανιτών, με συχνές αναφορές σε γενικότερα ζητήματα του τόπου μας.

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ. Δίμηνη έκδοση προβολής συμπεροόντων του Δήμου Καλλιέων. (Φύλλα Ιουλίου - Αυγούστου, Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 2001). Αξιέπαινη και πλούσια σε ύλη εφημερίδα, που προβάλλει τα τοπικά ζητήματα του Δήμου Καλλιέων, τις πολιτιστικές εκδηλώσεις και περιέχει κείμενα ιστορικού ενδιαφέροντος για την περιοχή. Εξαίρομε το κείμενο που αφορά τον ήρωα της Εθνικής Αντίστασης "Καλλιία" και την απόφαση του Δήμου για προτομή του, που πρόκειται να στηθεί στο Μαύρο Λιθάρι, το χωριό του. Ένα εθνικό χρέος και οφειλή που έστω και αργά, οι συμπατριώτες του αποφάσισαν να το τιμήσουν με τον τρόπο αυτό. Στο τελευταίο φύλλο ενδιαφέρουσα περιγραφή της "Σπηλιάς της Εθνικής Αντίστασης", που ανακηρύχθηκε σε μνημείο, γιατί σ' αυτή έζησαν ώρες και μέρες γνωστοί αντιστασιακοί, όπως ο Κρις, ο Έντυ κ.α. πριν από την αποτίναξη της γέφυρας του Γοργοπόταμου.

ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ. Αρ. φ. 40. Φύλλο

του Πνευματικού Κέντρου Ρουμελιωτών αφιερωμένο στην προετοιμασία του Α' Διεθνούς Συνεδρίου "Για τον Πολιτισμό και την Ανάπτυξη" της Ρούμελης. Ενδιαφέροντα επίσης θέματα: το ψήφισμα της Γ. Συνέλευσης ΠΕΔ για τις Γερμανικές επανορθώσεις, δωρεά 5 εκ. στη μνήμη της Τρ. Πεπερίγκου για βράβευση αριστούχων ατοφούτων κ.ά.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ. Αρ. φ. 331. Η βραβευμένη εφημερίδα που εκδίδει ο γνωστός ρουμελιώτης δημοσιογράφος και συγγραφέας Γιάννης Γαϊτάνης.

ΥΠΑΤΗ. Αρ. φ. 24. Στο φύλλο αυτό ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στην συνάντηση του Δημάρχου Υπαταίων με εκπροσώπους όλων των πολιτισμικών συλλόγων του ίδιου Δήμου. Αφιέρωμα στα 30 χρόνια του Συνδέσμου Υπαταίων "Ο Άγιος Ηρωδίων" (1971-2001).

Ο ΦΟΥΡΝΑΣ. Αρ. φ. 56 του Συλλόγου Φουρνιαωτών "ο Λεπενιώτης", που με το φύλλο αυτό συμπληρώνει δέκα χρόνια έκδοσης του. Τακτικά εμπλουτίζεται από την πλούσια δράση του απεικονίζεται στα πρόσωπα των διακεκριμένων Φουρνιαωτών. Ιδιαίτερα ενδιαφέρον το εκτεταμένο άρθρο: Ιστορικές ανακρίβεις για τον κλεφταρματολό των Αγράφων Κ. Λεπενιώτη, που γράφει ο πρόεδρος του Συλλόγου Πέτρος Γ. Τσέλιος.

Μένιος Κουτσούκης

Ο πεύκος

Ένας πεύκος μεσ' στον κάμπο
γέρασ' ο φτωχός,
Στέκει εκεί πρωί και βράδι
μοχανός,

Έχασε μεγάλους κλώνους,
έμαθε πολλά,
Ζει διακόσια τόσα χρόνια
οιρογγιλά.

Άκουσε τα καριοφύλια,
είδ' αρματολούς,
Πέρασε πολέμους, μπότες
κεραυνούς,

Μα βασταίει σαν παλικάρι
όσο κι αν γερνά,
Κι αγναντεύει πέρα ως πέρα
τα βουνά.

Ζ. Παπαντωνίου

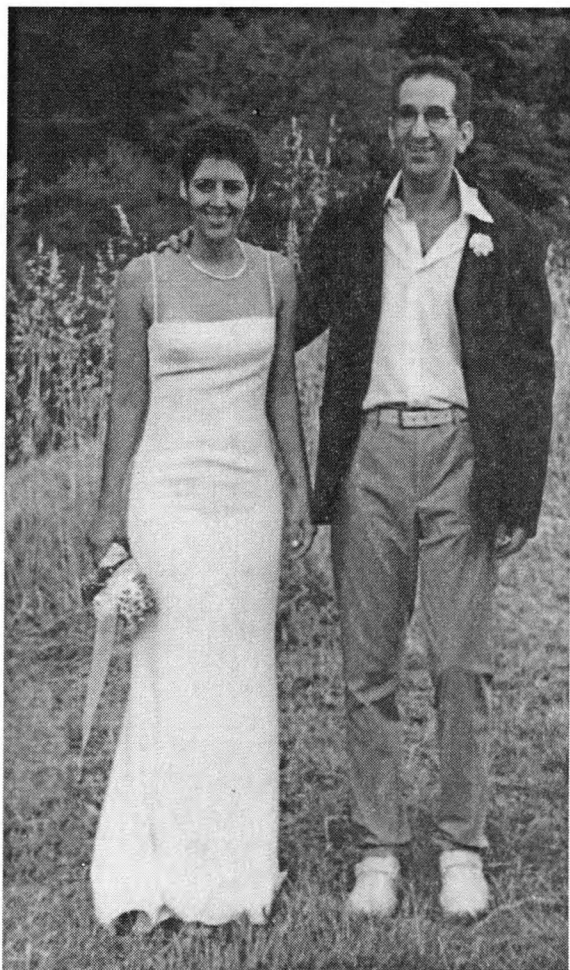
Ήλιος

Βγήκες, ήλιε, κι ελαμνες
κι ελαμμεν η πλάση,
ουρανοί και θάλασσες
και βουνά και δάση.

Ήλιος το καθαίο πνέμα
λάμπει στην καρδιά μου
κι η κακία και το ψέμα
φεύγουνε μακριά μου.

Βασίλης Ρώτας

Κοινωνικά

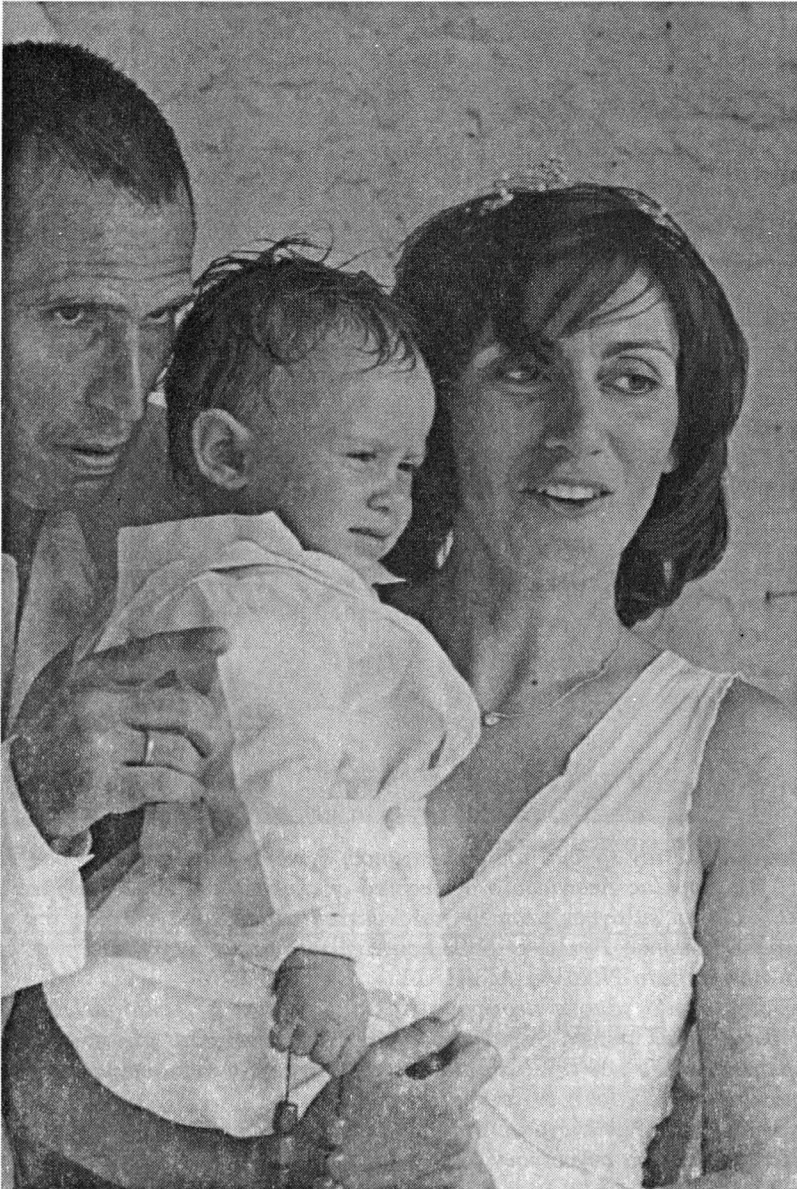
Στις 16 Ιουνίου, με τον ερχομό του καλοκαιριού, έγινε ο γάμος του Θεοδόση Παπαθανασιάδη και της Λουκίας Λεωνίδου στο ιστορικό εκκλησάκι του Αη-Σώστη του Μικρού Χωριού. Το μυστήριο ευλόγησε μέσα σε κατανυκτική ατμόσφαιρα ο θεός του γαμπρού σεβασμιότατος Επίσκοπος Αχελώου Ευθύμιος Στύλιος, βοηθούμενος από τον εφημέριο του Χωριού αιδεσιμότατο Νικόλαο Αζακά.

Μάρτυρες στον ωραίο γάμο η περήφανη Καλιακούδα και η γλυκιά Χελιδόνα, τα δύο αγαπημένα βουνά, μαζί με ένα χαρούμενο πλήθος συγγενών και φίλων, που μαγεμένο από το επιβλητικό τοπίο και την ομορφιά της ευρυτανικής φύσης, συμμετείχε με αγάπη και ευχήθηκε στο νέο ζευγάρι ευτυχία, υγεία και προκοπή.

Η συνέχεια με ένα γλέντι αξέχαστο στην Πλατεία του Χωριού, κάτω από τον αιωνόβιο πλάτανο, με τις βρύσες να συνοδεύουν με κέφι το χορό και το τραγούδι μέχρι το πρωί.

Στον γραφικό μας Αη-Σώστη, με παπά και κουμπάρους, με κλαρίνο και βιολιά, παντρεύτηκε ο Δημήτρης Δερματάς την εκλεκτή της καρδιάς του Μαρία Μιχαλοπούλου. Αμέσως μετά το γάμο βάφτισαν εκεί και τον πρώτο τους γιο, το Γιαννάκη. Τα γλέντια άρχισαν από το προηγούμενο βράδυ στο Κεφαλόβρυσο Καρπενησίου για να κορυφωθούν στον πλάτανο, το βράδυ του γάμου, 25 Αυγούστου 2001. Πολύ νεολαία, πολύ κέφι, μεγάλη χαρά και μια ευχάριστη έκπληξη για όλους τους καλεσμένους: Φεύγοντας έπαιρναν από ένα αναμνηστικό μπουκάλι κρασί.

Τους ευχόμαστε βίο ανθόσπαρτο και καλό ριζικό στο μικρό λεβέντη τους.

Συνδρομές που έχουν εισπραχθεί από 1/5/01-30/11/2001

Α/Α Ονοματεπώνυμο	Ποσό	Έτος Συν/μές Αδελφ.	Έτος Συν/μές Περιοδικού	Έτος Συν/μές Αδελφ.	Έτος Συν/μές Περιοδικού
1. Ελένη Παπαδη - Μπόζου	6000	2000	2000	2001	2001
2. Ελευθερία Παπαδη - Σωτηράκου	6000	2000	2000	2001	2001
3. Ιωάννα Κεράνη-Μπαμπανικολού	5000	-	-	2001	2001
4. Ρένα Κεράνη - Παπαθανασιάδη	5000	-	-	2001	2001
5. Μαργαρίτα Κεράνη	5000	-	-	2001	2001
6. Σπύρος Ιωαν. Κουτσούκης	5000	2000	2000	2001	2001
7. Δημ. Μπάκης	5000			2001	2001
8. Φλέγγας Αναστάσιος	3000			2001	2001
9. Φλέγγας Αλέξανδρος	3000			2001	2001
10. Δημήτρης Δερματάς	3000			2001	2001
11. Χαρίκλεια Κυρίτση	3000			2001	2001
12. Πιπίτσα Γιουρνά	3000			2001	2001
13. Γιάννης Παπαδόπουλος	6000	2000	2000	2001	2001
14. Κοντογιώργος Αθανάσιος	2000	2000	2000	2001	2001
15. Μουχρίτσας Μιχάλης	5000	2000	2000	2001	2001
16. Σιδερή Ευαγγελία	1000			2001	2001
17. Κεχρμπάρης Σπύρος	3000			2001	2001
18. Φουσεύης Τάκης	2000			2001	2001
19. Καρανίκας Δημ.	5000			2001	2001
20. Ζαχαρόπουλος Γιώργος	3000			2001	2001
21. Γιολδάσης Γιάννης	1000				2001
22. Αργυροπούλου Μαρία	5000			2001	2001
23. Κατραμάδος Γιάννης	6000	2000	2000	2001	2001
24. Φλετούρης Αθαν.	1000				2001
25. Γιουρνά Μαρία	3000			2001	2001
26. Δημητράκοπουλου Σωτηρ.	10000	2000	2000	2001	2001
27. Ανδρεοπούλου Ευαγγελία	10000	2000	2000	2001	2001
28. Φωτίου Καλλιόπη	5000	2000	2000	2001	2001
29. Φωτίου Αθανάσιος	5000	2000	2000	2001	2001
30. Λεοντής Χρυσόστομος	3000			2001	2001
31. Θάνου Ελένη	5000			2001	2001
32. Νικητάκη Ν.	5000			2001	2001
33. Κομπορόζης Νίκος	3000			2001	2001
34. Φλέγγας Δημήτρης	3000			2001	2001
35. Παπαθανασίου Αθαν.	10000		εγγραφή	2001	2001
36. Γρούμπας Γιώργος	5000	2000	2000	2001	2001
37. Ροδάνθη Κατσούλη	10000	2000	2000	2001	2001
38. Ρένα Κανούτου	5000	2000	2000	2001	2001
39. Ιριγένεια Μπουλούμπση	19.100 (\$50)	2000	2000	2001	2001
40. Πέτρος Μασούκας	5000			2001	2001
41. Αϊβαλιώτη Ελισάβετ	3000			2001	2001
42. Γιάννης και Γαρουφαλιά Λιάπη	5000			2001	2001
43. Δερματά Παρασκευή	5000	2000	2000	2001	2001
44. Γιαννούπουλος Σπύρος	3000			2001	2001
45. Πριοβόλου Μαριάνθη	5000			2001	2001

46. Μαστρογεωργόπουλος Σπύρος	5000	2000	2000	2001	2001
47. Ιγνάτιος Βάρσος	10000	2000	2000	2001	2001
48. Παναγιώτου Τέλης	3000			2001	2001
49. Κοντογιώργος Αθαν.	3000			2001	2001
50. Μπούρας Δημ.	3000	2000	2000	2001	2001
51. Ντελή Βασίλ.	3000			2001	2001
52. Νίκος Καραϊσκιός	3000			2001	2001
53. Βάρσος Λάμπρος	1000				2001
54. Βάρσος Λάμπρος	2000			2001	
55. Γαλανούδη Μαριάνθη	5000			2001	2001
56. Λιαροκάπη Ελένη	5000	2000	2000	2001	2001
57. Πλάκας Χρήστος	5000			2001	2001
58. Κατσούλης Δημ.	10000	2000	2000	2001	2001
59. Φλώρος Νίκος	5000			2001	2001
60. Παναγιώτου Νίκος	3000	2000	2000	2001	2001
61. Λουκάς Μίχης	3000			2001	2001
62. Παπαπαναγιώτου	1000				2001
63. Κομπορόζος Αθαν.	3000			2001	2001
64. Σκορδάς Δημ.	5000	2000	2000	2001	2001
65. Σκορδά Μαρία	10000	2000	2000	2001	2001
66. Φλέγγας Παύλος	\$100-36800	2000	2000	2001	2001
67. Θάνου Νίκη	5000			2001	2001
68. Σοφού Μίνα	6000	2000	2000	2001	2001
69. Γιαννακάπουλος Ανδρ.	3000			2001	2001
70. Αγγελή Ανδριάντα	3000			2001	2001
71. Τουμποουλίδης Ευγ.	5000			2001	2001
72. Αφές Ζησίμου	3000	2000	2000		
73. Ρωξάνη Μπετένιου	3000	2000	2000		
74. Κώστας Παναγιωτόπουλος	1000				2001
75. Μαριάνθη Μακρή	3000			2001	2001
76. Τσάρου Σία	3000	2000	2000		
77. Κομπορόζος Αρμάνδος	3000			2001	2001
78. Μπαμάλιός Γιώργος	3000	2000	2000		
79. Μαστρογεωργόπουλος Παν.	\$150-56250	1999-2000	1999-2000	2001	2001
80. Μαστρογεωργόπουλος Στεφ.	\$50-18750			2002	2002
81. Τζήμης και Δέσποινα Κίρας	20000	2001	2001	2002	2002
82. Γιώργος και Μαρία Μάωρη	10000	2001	2001	2002	2002
83. Γάσπαρη Καίτη	5000			2001	2001
84. Ροδάνθη Κυρίτση	\$50-18350	2000	2000		
85. Δημήτρης και Όλγα Λίπη	\$100-36967	2001	2001	2002	2002
86. Ευδοκούλα Μπακογιάννη - Λαίτη	\$100-37950	2001	2001		
87. Κομπορόζος Τρύφωνας	3000	2001	2001		
88. Κοντός Ιωάννης	3000	2001	2001		
89. Κριεζία Μίνα	5000	2001	2001		
90. Σούλα, Μαρίνα, Δημήτρης Δερματάς	40000	2001	2001		
91. Βενέτης Παν.	5000	2001	2001		
92. Σπύρος Πολύζος	\$50-18500	2001	2001		
93. Αθανάσιος Γ. Παπαθανασίου	5000	2001	2001		
94. Δημήτρης Ζαχαρόπουλος	\$50-17920	2001	2001		
95. Κακούρας Γιώργος	\$50-17920	2001	2001		
96. Ελένη Παλιούρα	\$70	2000	2000	2001	2001

Δωρεές εις μνήμη που έχουν εισπραχθεί από 1/5/01-30/11/2001

Α/Α Ονοματεπώνυμο	Αιτιολογία	Ποσόν
1. Κώστας και Χρήστος Τριανταφύλλης	εις μνήμη αδελφού τους Γιώργου Για κατασκευή χώρου στάθμευσης στα χαλάσματα	200.000
2. Μαργίτα Πλάκα	εις μνήμη συζύγου της Αθανασίου Πλάκα	10.000
3. Φωτίου Καλλιόπη	εις μνήμη του πατέρα της Αθαν. Πλάκα	10.000
4. Θάνου Ελένη	εις μνήμη του συζύγου της Χρίστου	30.000
5. Αιβαλιώτη Ελισάβετ	εις μνήμη συζύγου της και γονέων της	10.000
6. Δημ. Κρίκος	εις μνήμη Αθηνάς Δ. Μπακατσιά	5.000
7. Βιβή Σταυροπούλου	εις μνήμη Αθηνάς Δ. Μπακατσιά	20.000
8. Ρέα Αλεξιάδη	εις μνήμη Αθηνάς Δ. Μπακατσιά	20.000
9. Μαργαρίτα Βονόρτα	εις μνήμη Αθηνάς Δ. Μπακατσιά	10.000
10. Μαργαρίτα Βονόρτα	εις μνήμη αδερφού της Παναγ. Δερματά	10.000
11. Δημήτρης Κεράνης και Ρένα Κεράνη	εις μνήμη γιαγιάς του Αθηνάς Μπακατσιά	50.000
12. Κώστας Μυτιλιδης	εις μνήμη Αθηνάς Μπακατσιά	10.000
13. Βενιαμίν και Σούλα Μόρρουσ \$ 100	εις μνήμη της νουνάς της Αθηνάς Μπακατσιά	38.100
14. Σπύρος και Ρένα Παπαθανασσιάδη	εις μνήμη Αθηνάς Μπακατσιά	20.000
15. Γιώργος και Ιωάννα Μπαμπινικολού	εις μνήμη Αθηνάς Μπακατσιά	20.000
16. Χρυσούλα Γρατσούνη	εις μνήμη Αθηνάς Μπακατσιά	20.000
17. Αλέκος και Γιάννα Ζαλώνη	εις μνήμη Αθηνάς Μπακατσιά	10.000
18. Νίκος Κεράνης	εις μνήμη Αθηνάς Μπακατσιά	10.000
19. Οικογένεια Όλγας Κεράνη	εις μνήμη Αθηνάς Μπακατσιά	10.000
20. Γιώργος και Βίκυ Μπακατσιά	εις μνήμη της μητέρας τους Αθηνάς Μπακατσιά	60.000
21. Θανάσης και Χρυσούλα Κεράνη	εις μνήμη της μητέρας τους Αθηνάς Μπακατσιά	70.000
22. Γιάννης και Μίνα Κεράνη	εις μνήμη γιαγιάς Αθηνάς Μπακατσιά	50.000
23. Αναστασία Σ. Δερματά	εις μνήμη συζύγου της Σταύρη Δερματά	25.000
24. Γιάννα Τρικαλινού	εις μνήμη αδερφών της Σταύρου και Διονύση	10.000
25. Ανδριάνα Αγγελή	εις μνήμη των γονέων της	27.000
26. Τζήμης και Δέσποινα Κάρος	εις μνήμη Σοφίας Γιαννοπούλου	10.000
27. Ροδάνθη Κυρίτση \$ 50	εις μνήμη συνυφάδας της Κωνσταντίνας Κυρίτση	18.350
28. Ροδάνθη Κυρίτση \$ 50	εις μνήμη Σοφίας Κ. Γιαννοπούλου	18.350
29. Ροδάνθη Κυρίτση \$ 50	εις μνήμη Μιχάλη Κωστοπούλου	18.350
30. Δημήτρης και Όλγα Λιάπη \$ 500	εις μνήμη Σοφίας Γιαννοπούλου και Μιχ. Κωστοπούλου	184.834
31. Δημ. και Όλγα Λιάπη \$ 500	εις μνήμη Νικ. Κουτσούκη και Γιάννη Δερματά	184.834
32. Δημήτρης και Όλγα Λιάπη \$ 500	εις μνήμη Μαρούλας Κωστοπούλου και Ευγ. Μαστρογεωργοπούλου	184.834
33. Δημήτρης και Όλγα Λιάπη \$ 500	εις μνήμη Ελένης Βετοπούλου και Ν. Μαραγκούση	184.834
34. Θανάσης και Χρυσούλα Κεράνη	εις μνήμη Παναγιώτη Δερματά	15.000
35. Πλάκας Χρήστος	εις μνήμη του πατέρα του Αθανάσιου	20.000
36. Γιάννης, Λάζαρος και Ευδοκούλα Μπακογιάννη - Λαϊνή	εις μνήμη της μητέρας τους Ουρανίας	\$300-113.850
37. Τηλέμαχος Κομπορόζος	εις μνήμη Αθηνάς Μπακατσιά	20.000
38. Τηλέμαχος Κομπορόζος	εις μνήμη Μαρίτσας Μπάκη	20.000
39. Θανάσης και Χρυσούλα Κεράνη	εις μνήμη Αντιγόνης Γεωργούλη	20.000
40. Χριστίνα Γρατσούνη	εις μνήμη Αντιγόνης Γεωργούλη	10.000
41. Τηλέμαχος Κομπορόζος	εις μνήμη Αντιγόνης Γεωργούλη	20.000
42. Νίκος Κεράνης	εις μνήμη Αντιγόνης Γεωργούλη	10.000
43. Θανάσης και Χρυσούλα Κεράνη	εις μνήμη Νικ. Μπακατσιά Burlington	20000

Διάφορες δωρεές προς την Αδελφότητα από 1/5/01-30/11/2001

Α/Α Ονοματεπώνυμο	Αιτιολογία	Ποσόν
1. Δημήτρης Ιωάν. Ζορμπαλάς	δωρεά για τα "Μικροχωρίτικα Γράμματα"	20.000
2. Γιαννόπουλος Σπύρος	δωρεά για σκοπούς της Αδελφότητας	20.000
3. Δημόπουλος Χρήστος	για ανάγκες του Δημ. Σχολείου Μικρού Χωριού	20.000
4. Τριανταφύλλης Χρήστος	για ανάγκες του Δημ. Σχολείου Μικρού Χωριού	50.000
5. Κατσούδας Δημήτρης	για ανάγκες του Δημ. Σχολείου Μικρού Χωριού	20.000
6. Κριεζιάς Διονύσης	για ανάγκες του Δημ. Σχολείου Μικρού Χωριού	10.000

Α/Α Ονοματεπώνυμο	Αγορά βιβλίων δωρεάς Δ. Δερματά	Ποσόν
1. Άγνωστος	1 βιβλίο Δημ. Δερματά	5.000
2. Π. Κ. Δερματάς	1 βιβλίο Δημ. Δερματά	6.000
3. Άγνωστος	1 βιβλίο Δημ. Δερματά	5.000
4. Άγνωστος	1 βιβλίο Δημ. Δερματά	5.000

Δωρεές προς τον Ι.Ν. Μεταμορφώσεως του Σωτήρος και Αγίας Κυριακής από 6/7/2001 έως 28/11/01

Όνοματεπώνυμο	Ι. Ναός	Ποσόν
1. Βασίλειος Γαβριηλίδης	Αγ. Κυριακή	10.000 δρχ.
2. Μαρία Κατσούδα	Αγ. Κυριακή	60.000 δρχ.
3. Βασιλική Χ. Αντρισογιάννη εις μνήμην συζ. Χαραλάμπου	Μεταμόρφωση	500 δολάρια
4. Ανώνυμος κυρία	Αγ. Κυριακή	300 δολάρια
5. Πασπαλάρης Δημήτριος εις μνήμην Φίλιππα Πασπαλάρη αντί στεφάνου	Αγ. Κυριακή	10.000 δρχ.
6. Μαρία Κατσούδα εις μνήμη συζ. Θεοδώρου	Αγ. Κυριακή	40.000 δρχ.
7. Κων/νος Βίγλας	Αγ. Κυριακή	20.000 δρχ.
8. Τασία Ζαχαροπούλου εις μνήμη συζ. Ιωάννου	Μεταμόρφωση	30.000 δρχ.
9. Ελισάβετ Αϊβαλιώτου	Μεταμόρφωση	20.000 δρχ.
10. Κακούρας Γεώργιος	Μεταμόρφωση	10.000 δρχ.
11. Ευτυχία Δημοπούλου εις μνήμη συζ. Δημητρίου & γονέων Νικολάου-Μαρίας	Μεταμόρφωση	15.000 δρχ.
12. Αναστασία Δερματά εις μνήμην συζ. Σωτηρίου	Αγ. Κυριακή	30.000 δρχ.
13. Βασιλική Ντελή εις μνήμη συζ. Δημητρίου	Αγ. Κυριακή	10.000 δρχ.
14. Γεωργία Δόση - Πασπαλάρη εις μνήμη θείου της Φιλίππου Πασπαλάρη	Αγ. Κυριακή	20.000 δρχ.
15. Γεώργιος και Διονυσία Παπαθανασίου για την πλακόστρωση του Ι.Ν. Μεταμορφ.	Μεταμορφωση	1.500 δολ.
16. Σπυρίδων Πολύζος	Αγ. Κυριακή	37.000 δρχ.
17. Σπυρίδων Χονδρός εις μνήμη γονέων	Μεταμόρφωση	3.000 δολ.
18. Γεώργιος και Μαρία Κακούρα Για ηλεκτρικές καμπάνες	Αγ. Κυριακή	350.000 δρχ.
19. Εις μνήμην Ουρανίας και Κων/νου Μπακογιάννη τα τέκνα των	Μεταμορφωση	300 δολ.
20. Εις μνήμην Ουρανίας και Κων/νου Μπακογιάννη τα τέκνα των	Αγ. Κυριακή	300 δολ.
21. Βασίλειος Γ. Μαντέκας	Μεταμόρφωση	40.000 δρχ.

Ι.Ν. ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Εκ μέρους του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου δια των στηλών του περιοδικού θα ήθελα, αγαπητοί μου Μικροχωρίτες, να σας πληροφορήσω και τα εξής:

Ευχαριστούμε θερμά: 1) τον κύριο Αυγέρη Αυγερόπουλο και τη σύζυγό του για την προσφορά τους: Την εγκατάσταση συστήματος ηλεκτρικών κωδώνων και ηλεκτρονικού ωρολογίου στο καμπαναριό του Ιερού Ναού Μεταμορφώσεως Μικρού Χωριού.

2) Την κ. Άννα Ανδρ. Παναγιωτοπούλου για την προσφορά ενός ξυλόγλυπτου χοροστάτη κομπλέ στον Ι. Ν. Μεταμ. του Σωτήρος.

3) Τον κ. Παντελή Λιάπη και την οικογένειά του για την προσφορά τριών στασιδίων εις μνήμην των γονέων του στον Ι.Ν. Μεταμορφ.

4) Τον κ. Γεώργιο και την κ. Μαρία Κακούρα για την εγκατάσταση ηλεκτρικού συστήματος κρούσεως των κωδώνων στον Ι.Ν. Αγίας Κυριακής Μικρού Χωριού.

5) Τον κ. Σταύρο Γεωργούλη για την αγορά δύο καμπανών για τον Ι.Ν. Αγ. Κυριακής Μικρού Χωριού εις μνήμην συζύγου του Αντιγόνης.

Τέλος αγαπητοί μου Μικροχωρίτες και φίλοι του Μικρού Χωριού σας ενημερώνω ότι επόμενος στόχος μας στον Εκκλησιαστικό Συμβούλιο, είναι η πλακόστρωση του ανατολικού και βορείου τμήματος του προαυλίου χώρου του Ιερού Ν. Μεταμ. του Σωτήρος. Όσοι έχουν τη διάθεση να βοηθήσουν μπορούν να απευθυνθούν στο Εκκ/κό Συμβούλιο ή στο τηλ. 0237-41318 π. Νικόλαος Αζακάς.

Εύχομαι τέλος σε όλους σας ενόψει των εορτών των Χριστουγέννων ο γεννηθείς κύριος να γεννηθεί στην ψυχή του καθενός και να μας αναγεννήσει σαν άνθρωπος πνευματικά για να μπορούμε μέσα στα δύσκολα χρόνια που ζούμε να βρούμε το δρόμο της Σωτηρίας μας.

Εκ μέρους του Εκκλ/κού Συμβουλίου

ο εφημέριος

π. Νικόλαος Αζακάς

30-11-2001

Παρέα Μικροχωριτών στο Χωριό Σταύλοι

Λίγα λόγια γι' αυτούς που έφυγαν

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΙΩΑΝ. ΔΕΡΜΑΤΑΣ 1929-2001

Στις 10 Ιουνίου του 2001 ο φίλος και συγχωριανός μας Πάνος Δερματάς μας αποχαιρέτησε για την ουράνια κατοικία του. Τέταρτο παιδί από τα έξι παιδιά της Ασπασίας και του “μπαρμπαγιάννη” Δερματά, γεννημένος το 1929 φεύγει γύρω στα δεκατέσσερα για τη μεγάλη πόλη, την Λαμία με ένα θείο του. Δύο χαρακτηριστικές ιστορίες όταν ήταν ακόμη παιδί θα διακρίνουν τον “αγαθό” του χαρακτήρα του που δεν θα αλλοιωθεί ως το τέλος της ζωής του. Φεύγοντας για πρώτη φορά από το χωριό προπολεμικά, στην Λαμία και βλέποντας το τρένο εκεί κάπου στο Λειανοκλάδι θα πει στον θείο του που τον συνόδευε: “..μπάρμπα από πού έρχεται αυτό το βαπόρι;”. Όταν τον ρώτησαν στο χωριό πώς περνούσε στην πόλη, θα απαντήσει: “καλά είναι, αλλά να ρε παιδί μου τόσο ίσωμα που δεν πατάει η φτέρνα σου κάτω”.

Πετυχημένος επιχειρηματίας, με σπουδαίες ικανότητες στις πωλήσεις ξεκινάει με τον αείμνηστο αδελφό του Νίκο και αργότερα μαζί και τον μικρότερο Μάχο σπουδαία επιχειρηματική δράση με κέντρο τη Λαμία και έκταση ολόκληρη την Ελλάδα. Παντρεμένος με την Ντίνα Γατσιδα, κάνει καλή οικογένεια, αποκτά δύο παιδιά τον Γιάννη και την Ασπασία, καθηγητή και δασκάλα, σήμερα αποκατεστημένα στην Αθήνα και την Λαμία. Νω-

ρίς έμελλε η μοίρα, από πολιτικές συγκυρίες της χούντας από προσωπικές επιλογές και από την κακή του τύχη, όπως συχνά επικαλείτο και ο ίδιος, να βρεθεί μετανάστης στην Αμερική, κοντά στον άλλο αδελφό του τον Σταύρο. Με την αμέριστη συμπαράσταση του αδελφού του και με πολύ δουλειά που ποτέ δεν τον προούσε, ακόμη και στα ξένα, γυρίζει το 1976 στην Ελλάδα για να ξεκινήσει σαν δευτέρα εφηβεία τη δοκιμή για νέα προκοπή. Γενναιοδωρος, τίμιος, πονόψυχος, προοδευτικός πάντα ήλπιζε στην καλύτερη μέρα. Η θέρμη, η αισιοδοξία του και η “αριστοκρατικότητά” του πάντα επισκίαζαν τα μειοεκτήματά του, την ανυπομονησία του, τον δεσποτισμό του και κάποιες εκκρηκτικές του αντιδράσεις.

Η μεγάλη του αγάπη, όπως και όλης του της οικογένειας, ήταν το Μικρό Χωριό. Τα τελευταία χρόνια είχε την “τύχη” να επισκεφτεί το χωριό μας πάνω από δέκα φορές, δυήμερα, Πάσχα και διακοπές του καλοκαιριού.

Συνάντησε συγχωριανούς, φίλους από τα παλιά, μα και ξένους στους οποίους μάλιστα είχε ιδιαίτερη ικανότητα να τους πείθει για τα κάλλη του χωριού. Το ημερήσιο πρόγραμμά του όταν ήταν στο χωριό ήταν, το πρωί καφές στον “Πλάτανο”, το μεσημέρι φαγητό στον “Πλάτανο”, το απόγευμα - βράδυ μπύρα και μεζέ πάλι στον “Πλάτανο”.

Το τελευταίο του βράδυ στο χωριό, Αύγουστο του 2000, όταν η παρέα σκόρπισε και άδεισαν τα τραπέζια κάτω από τον Πλάτανο, έμεινε μόνος εκεί μ’ ένα ποτήρι κρασί στο χέρι, ως αργά. Επικοινωνούσε κι έβαζε μέσα στην καρδιά του την ψυχή του χωριού. Να διαισθανόταν άραγε πως δεν θα ξαναγυρνούσε; Αλλά και η ψυχή του χωριού τον κράτησε για πάντα μέσα της.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα της Λαμιακής γης που τον σκεπάζει και αιώνια η μνήμη του και όλοι μας ας θυμόμαστε με συγκίνηση τη μνήμη του.

ΦΙΛΙΠΠΑΣ ΠΑΣΠΑΛΑΡΗΣ

Αγαπητέ φίλε και Συνεργάτη Φίλιππα
Δυό λόγια στον ύστατο αυτό χαιρετισμό.
Νεαρός ήρθες σ’ αυτό το χωριό, ρίζωσες σ’

αυτό, το αγάπησες όσο λίγοι άλλοι και ακολουθήσες τη Μοίρα του κι εσύ.

Η αναγκαστική ξενητιά σαν συνέπεια του Εμφυλίου, δεν σε λύγισε, αγωνίστηκες, πέτυχες και με τον γυρισμό σου δημιούργησες μια προκομμένη οικογένεια.

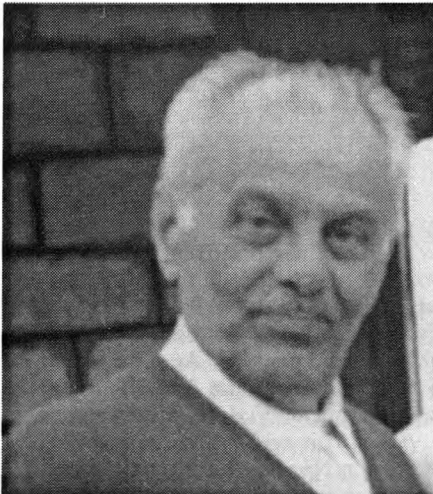
Παράλληλα με τον μόχθο σου για την ζωή έδωσες κι άλλον αγώνα, συμμετέχοντας ενεργά στα κοινά, για το δίκαιο, το σωστό και την προκοπή αυτού του πολύπαθου χωριού.

Για πολλά χρόνια προσέφερες τις υπηρεσίες σου ως Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος και Σύμβουλος. Πάντα καλοπροαίρετος, πρόθυμος, εργατικός και ανιδιοτελής.

Εγώ και οι παρόντες εδώ σήμερα συνεργάτες μας και φίλοι σου σε αποχαιρετούμε με πολύ θλίψη και αισθανόμαστε φτωχότεροι που έφυγες από κοντά μας, γιατί οι τίμιοι και ειλικρινείς άνθρωποι λιγότεσαν πολύ επικίνδυνα στις μέρες μας.

Αντίο αγαπητέ μας φίλε και το χρώμα θα είναι ελαφρό απ' την αγάπη σου γι' αυτόν τον τόπο. Την αγάπη της οικογένειάς σου και των φίλων σου.

*Αιωνία σου η μνήμη.
Πέμπτη 19/7/2001
Α.Κ.*

Του Νίκου Γ. Τραοτέλη
Στη μνήμη του θείου μου Φίλιππου Γ.
Πασπαλάρη:

Είναι δύσκολο σε μια κόλλα χαρτί να μιλήσεις για ένα δικό σου άνθρωπο για έναν άνθρωπο αγαπημένο που έχει φύγει.

Ο Φίλιππος Πασπαλάρης γεννήθηκε το 1925 στο Δερμάτι, πέρασε δύσκολες στιγμές στα χρόνια του Εμφυλίου Πολέμου που σημάδεψαν τον ψυχικό του κόσμο όμως στο σκληρό και ταλαιπωρημένο πρόσωπό του κρυβόταν μια ευαίσθητη καρδιά με συμπόνοια και αγάπη για τον συνάνθρωπο.

‘Ανθρωπος εργατικός πέρασε δύσκολα χρόνια στην Αθήνα όπου με αγάπη, κατανόηση και άψογη συνεργασία με την σύζυγό του Ζωή απέκτησε τρεις κόρες έχτισε τα σπίτια τους με σκληρή και επίπονη προσπάθεια, ευτύχησε να δει και εγγόνια και δισέγγονο. Και παίρνοντας τη σύνταξή του επέστρεψε στο Ν. Μικρό Χωριό όπου από εκεί ξεκίνησε μέσα από τις στάχτες και τα ερείπια του Εμφυλίου Πολέμου.

‘Ανθρωπος δραστήριος αναμείχτηκε στα κοινά όπου εκλέχτηκε δύο συνεχείς τετραετίες αντιπρόεδρος, μια τετραετία κοινοτικός σύμβουλος και μετά το θάνατο του αείμνηστου Βασιλείου Μίχου τρία χρόνια πρόεδρος στην Κοινότητα Μικρού Χωριού. ‘Ηταν δυναμικός άνθρωπος στα κοινά, σκληρός στην άποψή του όμως ειλικρινής και δίκαιος πράγμα που εκλείπει στις ημέρες μας.

Τα τρία τελευταία χρόνια διατέλεσε τοπικός Σύμβουλος Μικρού Χωριού στο Δήμο Ποταμιάς.

Σεβαστέ μου θείε θα σε θυμάμαι για την σταθερότητα της γνώμης σου, για την ανθρωπιά σου. Χάρη σε σένα έμαθα τα πρώτα μου γράμματα όπου με φιλοξένησες στο σπίτι σου στο Ν. Μικρό Χωριό επί οχτώ χρόνια.

Η επάρατη νόσος σε χτύπησε και σήμερα το πρωί της 19ης Ιουλίου έκοψε το νήμα της ζωής σου. Έσβησαν για σένα τα άστρα του ουρανού, έγινες ουρανοδρόμος.

Στους νεκρούς δύο πράγματα ταιριάζουν η θύμηση και το χρέος. Θα σε θυμόμαστε για πάντα Αγαπημένε Θείε.

Καλό ταξίδι. Η μνήμη σου θα είναι αιώνια.

ΑΘΗΝΑ ΔΗΜ. ΜΠΑΚΑΤΣΙΑ

Η Αθηνά Μπακατσιά γεννήθηκε στο Μικρό Χωριό της Ευρυτανίας το 1910. ‘Ηταν θυγατέρα του Ιωάννη Νικολόπουλου και της Ελένης Ζορμπαλά. Παντρεύτηκε τον Δημήτρη Μπακατσιά το 1930. Ο Δημήτρης Μπακατσιάς που γεννήθηκε στη Κοντίβα είχε μόλις επιστρέψει από την Αμερική που είχε με-

ταναστέψει το 1924. Απέκτησαν τρία παιδιά, τον Γιώργο, τη Χρυσούλα και τον Πάνο, τέσσερα εγγόνια και τρία δισέγγονα.

Στο Β' παγκόσμιο πόλεμο αποκλείστηκε στο Μικρό Χωριό μακριά από τον άντρα της που βρισκόταν στην Αμερική. Εργάστηκε σκληρά στα χωράφια με βοήθη τη μητέρα της Ελένη. Ξεσηπίτωθηκε αφού οι Ιταλοί καταχτητές της έκαψαν το σπίτι, αγωνίσθηκε με νύχια και με δόντια και γλύτωσε την οικογένειά της. Ήταν γενναία και έλεγε "μωρέ δεν χολογάμαι τίποτα αφού βγήκαμε στο μέτρο όλοι γεροί". Πρόλαβε και έφυγε στο τέλος του πολέμου για την Αμερική και γλύτωσε τα χειρότερα του εμφυλίου. Εκεί αγωνίσθηκε με τον άνδρα της μεγάλωσαν και σπούδασαν τα παιδιά και το 1954 ήρθαν όλοι μαζί στ' αγαπημένο τους χωριό. Από τότε ερχόντουσαν τακτικά στην πατρίδα και τέλος συνταξιούχοι εγκαταστάθηκαν στο Χωριό το περισσότερο καιρό. Και η Αθηνά και ο Δημήτρης Μπακατσιάς βοηθούσαν πάντα και τη Κοντίβα και το Μικρό Χωριό σε ο,τιδήποτε ζητούσαν τη βοήθειά τους. Ο Δημήτρης Μπακατσιάς υπήρξε από τους πρώτους Μεγάλους Δωρητές του Νοσοκομείου του Καρπενησιού. Και ήταν από τα πρώτα μέλη της Αδελφότητας και οι δύο.

Η Αθηνά ήταν μητέρα στοργική, νοικοκυ-

ρά εξαιρετη, και μέχρι τα 87 χρόνια διατηρούσε το κήπο της και τα λουλούδια της μόνη της.

Στις 9 Ιουλίου πέθανε στο Μαρούσι. Ευτυχώς τα παιδιά από την Αμερική την πρόλαβαν ερχόμενοι λίγες μέρες πριν πεθάνει. Η κηδεία της έγινε στην Αγία Κυριακή και ο ενταφιασμός της στο κοιμητήριο του Νέου Οικισμού του Μικρού Χωριού. Τα παιδιά της, τα εγγόνια της, συγγενείς, φίλοι, συγχωριανοί την συνόδευσαν στην τελευταία της κατοικία.

Εμείς τα παιδιά της τα εγγόνια της θα την θυμόμαστε πάντα, για την αγάπη της την καλοσύνη της και την ευγένεια της. Ας είναι ελαφρύ το Μικροχωρτίτικο χρώμα που τη σκεπάζει.

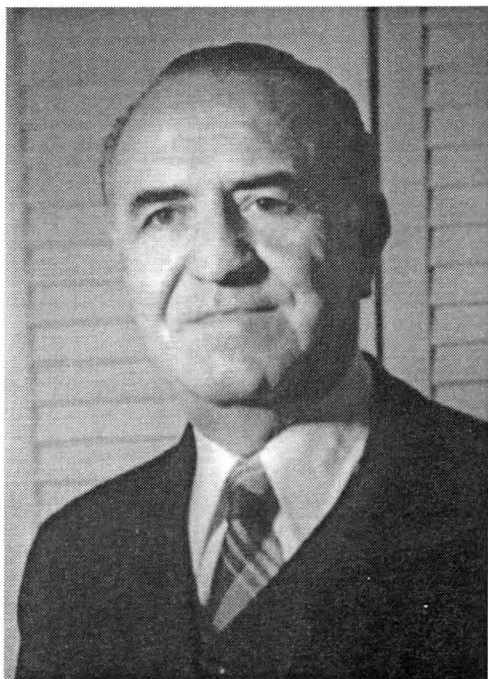
ΝΕΦΕΛΗ ΤΣΟΥΧΛΟΥ

(εγγονή Ανδρέα Σιδέρη)

Η Νεφέλη Τσουχλου κηδεύτηκε στις 30 Ιουλίου 2001. Ήταν κόρη της Αφροδίτης Ζαμπίκου και εγγονή του Ανδρέα Σιδέρη, που ήταν γόνος της πλούσιας οικογένειας των Σιδεραίων, που καζάνιζαν στην Κωνσταντινούπολη. Οι Σιδεραίοι, ως γνωστόν, ήταν αγωνιστές του 1821, έκαναν πολλές δωρεές στο Μικρό Χωριό, μεταξύ των οποίων και το Καμπαναριό (1894). Ο Ανδρέας Σιδέρης ήταν δεμένος με τα κοινά του χωριού και διετέλεσε πρώτος Πρόεδρος της νεοσύστατης Κοινότητας του Μικρού Χωριού (1912). Είχε τρεις κόρες, την Ελένη, την Αντιγόνη και την Αφροδίτη. Η Ελένη παντρεύτηκε τον αρχίατρο από το Μεγάλο Χωριό, Χρίστο Μέρμιγκα, που αργότερα (24/12/1942) εκτελέστηκε από τους Ιταλούς στο Μικρό Χωριό. Η Αντιγόνη παντρεύτηκε τον Καλατζή, αδελφό του υφυπουργού στην κυβέρνηση ΕΡΕ και η Αφροδίτη παντρεύτηκε τον Κώστα Ζαμπίκο, βιομήχανο στην Πόλη. Ζούσαν σε μια ιδιόκτητη πολυκατοικία στην οδό Αμαλίας, απέναντι από το Ζάππειο, η οποία δεσπόζει μέχρι σήμερα. Απέκτησε δύο κόρες, η μια παντρεύτηκε το γιατρό Παναγιώτου, γυναικολόγο, ενώ η δεύτερη, η Νεφέλη, παντρεύτηκε τον Τσουχλο, τον γνωστό μεγαλέμπορο της Αθήνας με κατάστημα στην οδό Ερμού. Η Νεφέλη είχε μια κόρη, τη Χριστίνα, η οποία τρέφει αισθήματα αγάπης για το Μικρό Χωριό, που το επισκέφθηκε, καθώς και το Λαογραφικό μας Μουσείο, αρκετές φορές, διακριτικά και αθόρυβα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΥΛΟΥΠΑΣ (1912-2001)

Ο πρόεδρος Ιωάννης Τουλούπας, γιός του γνωστού παλιού χρυσοχού της Αθήνας Ανδρέα Τουλούπα, από το Μεγάλο Χωριό, έφυγε ξαφνικά από τη ζωή τον περασμένο Ιούλιο. Γεννήθηκε στο Μεγάλο Χωριό το 1912. Μετά τις πανεπιστημιακές σπουδές του και μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο εισήλθε στο διπλωματικό σώμα, όπου σταδιοδρόμησε επάξια μέχρι την πρόωρη συνταξιοδότησή του στη διάρκεια της δικτατορία. Ως γνωστό

ο αείμνηστος αδελφός του Τάκης Τουλούπας, πολιτικός, που δυστυχώς για την Ευρυτανία, χάθηκε χωρίς (1978), υπήρξε μεταξύ των πρώτων αντιστασιακών.

Ως διπλωματικός, ο Γιάννης Τουλούπας υπηρέτησε στη Ρώμη ως ακόλουθος, στην Τύνιδα ως πρόξενος και αργότερα στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου, στη Γερμανία ως σύμβουλος Πρεσβείας και ύστερα ως πρόεδρος στην Αιθιοπία και μετά στην Τσεχοσλοβακία απ' όπου και συνταξιοδοτήθηκε "πρώιμα" το 1973. Ευτυχώς όμως στη μεταπολίτευση η πολιτεία ανεγνώρισε την αξία

της επιστημονικής του συγκρότησης, της διπλωματικής του ικανότητας και της εμπειρίας του σε δύσκολα θέματα διεθνούς δικαίου και τον κάλεσε πάλι στην ενεργό υπηρεσία για να του αναθέσει μια σημαντική για τη χώρα μας διεθνή αποστολή. Τον διόρισε αρχηγό διπλωματικής αποστολής. Έτσι από το 1975 ως το 1984 ο Γιάννης Τουλούπας, ως αρχηγός της ελληνικής αντιπροσωπείας για το Δίκαιο της Θαλάσσης στη Διάσκεψη του ΟΗΕ υπηρέτησε επάξια τη χώρα μας και προσέφερε ανεκτίμητες υπηρεσίες όχι μόνο στο έθνος αλλά και στην επιστήμη του διεθνούς δικαίου.

Όπως τόνισε στον επικήδειο λόγο του (24/7/02) ο πρόεδρος κ. Θεοδωρόπουλος, αυτή ήταν μια άλλη πτυχή του διπλωματικού του έργου, "που με την μετριοφροσύνη που τον χαρακτήριζε ποτέ δεν την είχε προβάλλει". Όπως τόνισε ο κ. Θεοδωρόπουλος: "Ήταν μια Διάσκεψη όπου παίζονταν θέματα κυριολεκτικά καυτά για την Ελλάδα, η υφαλοκρηπίδα, τα χωρικά ύδατα, ο εναέριος χώρος. Το πόσο σημαντικό ήταν φαινόταν από τη λυσσώδη μάχη που έδιναν κάθε φορά οι Τούρκοι Αντιπρόσωποι για να περάσουν τις δικές τους θέσεις. Εκεί αυτή ακριβώς η "ήρεμη δύναμη" του Γιάννη, πλαισιωμένου και από μια γερή αντιπροσωπεία, έδειξε πόσο αποτελεσματική ήταν. Τόσο αποτελεσματική που οι Τούρκοι αρνήθηκαν και αρνούνται ακόμη να την υπογράψουν. Αυτός ήταν "ο καλός αγώνας" που έδωσε ο Γιάννης για τη χώρα μας".

Ο Γιάννης Τουλούπας μειλίχιος, με ευγένεια ψυχής, όπως και ο αείμνηστος αδελφός του Τάκης, με το ήθος του και τη συμπεριφορά του αλλά και τις πολύτιμες υπηρεσίες προς την Ελλάδα τίμησε την γενέτειρά του, με την οποία ήταν ψυχικά δεμένος από μικρό παιδί. Όσοι Ευρυτάνες τον γνώρισαν θα τον θυμούνται πάντοτε ως έναν γνήσιο συμπατριώτη με γνήσια ευρυτανική λεβεντιά.

Αιωνία του η μνήμη.

M.K.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ (ΠΕΡΙΚΛΗΣ)

Χτυπημένος από την επάρατο έφυγε τον Νοέμβρη 2001 ο γνωστός αγωνιστής της Ε-

Θνικής Αντίστασης και του Εμφυλίου καπετάν Περικλής. Ήταν ένας από τους πιστούς συντρόφους του Άρη Βελουχιώτη, γνωστός στους Μικροχωρίτες από πολλές εμφανίσεις του στο Μικρό Χωριό. Μετά τη λήξη του εμφυλίου κατέφυγε στις χώρες της Α. Ευρώπης και επέστρεψε στην Ελλάδα στη δεκαετία του 1980 μαζί με την οικογένειά του. Παρά τα δεινά και τις περιπέτειες διατήρησε τη ρουμελιώτικη ψυχή και λεβεντιά μαζί με τη θυμσοφία του και τη λιτότητά του, στοιχεία που τον έκαναν στους περισσότερους συμπαθή. Κατευοδώνοντάς τον ο σ. Β. Αποστολόπουλος έκλεισε την ομιλία του με τα παρακάτω λόγια: “Αξέχαστε Περικλή, Γιώργο Χουλιάρα, ταπεινά και σεμνέ αγωνιστή, που τα γαλόνια τα πήρες στη φωτιά των μαχών, για την Εθνική Απελευθέρωση, από τα νύχια του φασισμού, ξένου και ντόπιου, δώσε μου τη δύναμη ν’ αναφερθώ στις πρώτες σημειώσεις σου για το ξεκίνημα... Ο λαός της Λαμίας σε δέχτηκε στην αγκαλιά του μαζί με την ανταρτομάνα Ρούμελη. Με δόξα και τιμή έζησες τα τελευταία χρόνια στη Λαμία που σε γέννησε και συ της πρόσφερες κάτι απ’ το μεγαλείο της Εθνικής Αντίστασης. Ήσουν η πιο ιστορική και έγκυρη σελίδα των λαϊκών αγώνων, που πάντα βρέθηκες μπροστά”.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΣΙΝΙΑ

Η Βασιλική Τσινιά, το γένος Κακαρέλη γεννήθηκε το 1905 στη Τσέρκο Ευρυτανίας, απεβίωσε στις 17 Νοεμβρίου 2001.

Απέκτησε 14 παιδιά και πάνω από 50 εγγόνια και δισέγγονα. Έζησε 15 χρόνια στο Τορόντο του Καναδά κοντά στα παιδιά της και τα τελευταία 10 χρόνια έμενε στο Μικρό Χωριό κοντά στο μεγάλο της γιο Πνατελή.

θερμά ουλλυπητήρια.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τη σκεπάζει.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ

Η Ουρανία Μπακογιάννη, το γένος Μπάτσα, γεννήθηκε το 1910 στο Μικρό Χωριό Ευρυτανίας και πέθανε τον Οκτώβρη του

2001 στο Σικάγο των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Η κηδεία της έγινε στην Ορθόδοξη εκκλησία του Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης του Σικάγου την 1η Οκτωβρίου. Την παρακολούθησαν συγγενείς και φίλοι.

Η Ουρανία παντρεύτηκε τον Κώστα Μπακογιάννη και απέκτησε πέντε παιδιά, τον Γιάννη, τη Μαρία, την Ειρήνη, το Λάζαρ και την Ευδοκούλα. Δυστυχώς, η Ουρανία πολύ ωρίς έχασε τον άνδρα της, που σκοτώθηκε στον εμφύλιο.

Όμως ήταν δραστήρια, εργατική και θαρραλέα γυναίκα και μεγάλωσε και μόρφωσε τα παιδιά της τα οποία σήμερα ζουν με τις οικογένειές τους, τα τέσσερα στην Αμερική και η Ειρήνη στη Γερμανία. Όλοι επισκέπτονται το χωριό μας ανάλογα με τις ευκαιρίες που έχουν από τις δουλειές τους. Η Ουρανία όταν ήταν πιο νέα, σχεδόν κάθε καλοκαίρι παραθέριζε στο χωριό.

Ήταν αγαπητή από τους χωριανούς μας και όλοι την θαυμάζαμε που μεγάλωσε μόνη της τα παιδιά της και απέκτησε απ' αυτά εγγόνια και δισέγγονα.

Το χώμα της φιλόξενης Αμερικάνικης γης ως είναι ελαφρύ που τη σκεπάζει.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΜΑΣΤΡΟΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ

(το γένος Σιδέρη)

Γεννήθηκε το 1913 στο Μικρό Χωριό Ευρυτανίας. Παντρεύτηκε τον ομοχωρίτη της

Χρήστο Μαστρογεωργόπουλο και απέκτησαν μαζί τρία παιδιά, τον Σπύρο, την Κούλα και τον Γιάννη. Έφυγαν από το χωριό το 1945 και μεταφέρθηκαν στη Θεσσαλονίκη, όπου έζησαν το υπόλοιπο της ζωής τους. Μετά το θάνατο του συζύγου της Χρήστου το 1992, έζησε άλλα 10 χρόνια περίπου χαιρόντας "άκραν υγείαν", έως τον Ιανουάριο του 2001 που ένα βαρύτατο εγκεφαλικό επεισόδιο την κράτησε κατάκοιτη στο κρεβάτι, χάνοντας σταδιακά την επικοινωνία της με το περιβάλλον. Μετά από την 11μηνη ταλαιπωρία της λυτρώθηκε στις 9 Δεκεμβρίου 2001 και έφυγε πλαισιωμένη από την οικο-

γένειά της, τα τρία παιδιά και έξι εγγόνια της.

Καλό ταξίδι...

ΜΑΡΙΤΣΑ ΜΠΑΚΗ (1914-2001)

Στις 19 Ιουλίου μας άφησε η αγαπημένη μας Μαρίτσα. Η μάχη με την ασθένεια κράτησε μερικούς μήνες. Για μας, που ποτέ δεν ξεχωρίσαμε αν ήμασταν ανίψια ή παιδιά της, η απώλειά της αφήνει το κενό ενός ακόμα γονιού που φεύγει.

Μικροχωρίτισσα από τη μητέρα της Καλλιόπη Μαστρογεωργοπούλου και Νοστιμιώτισσα από τον πατέρα της Θανάση Μπάκη, έζησε από μικρή στην Αθήνα, κυρίως κοντά στην οικογένεια της αδελφής της Θεοδώρας Βρυνιώτη.

Μαθήτευσε, πριν από τον πόλεμο, στο μεγάλο οίκο υψηλής ραπτικής της εποχής "MAISON EUGENIE" (Γεωργαντά), γεγονός το οποίο υπήρξε η βάση της μετέπειτα δημιουργικής της καριέρας, που διήρκεσε μέχρι τον θάνατό της, γιατί αυτό την ευχαριστούμε. Η καλαισθησία, το γούστο και η τέχνη της έχουν αποτυπωθεί σε δημιουργίες πολλών δεκαετιών.

Η ανιδιοτελής και διακριτική Μαρίτσα ήξερε μόνο να προσφέρει με αγάπη. Η επίσκεψη στο Χωριό, το κλασικό προσκύνημα στην Προυριώτισσα και ο καφές στον πλά-

τανο με φίλους και γνωστούς ήταν από τις μεγάλες χαρές της. Προσπαθήσαμε να της το προσφέρουμε.

Το τελευταίο καλοκαίρι αυτό δεν έγινε, γιατί οι φροντίδες μας είχαν στραφεί αποκλειστικά στην ανακούφισή της. Η αγάπη μας θα τη συνοδεύει πάντα στο μακρύ της ταξίδι.

Ελένη Βруνιώτη
Νάσος Βруνιώτης
Πόπη Βруνιώτη - Μπάκα

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ

Η Αντιγόνη Γεωργούλη, πλήρης ημερών, απεβίωσε μετά από ολιγοήμερη ασθένεια, τον περασμένο Νοέμβρη στο Καρπενήσι. Η

κηδεία της έγινε στο Μικρό Χωριό και η ταφή της στο κοιμητήριο του παλιού οικισμού του χωριού.

Τη συνόδευσαν στην τελευταία της κατοικία ο σύζυγός της Σταύρος Γεωργούλης, τα αδέρφια της, συγγενείς και φίλοι, και πολλοί Μικροχωρίτες.

Η Αντιγόνη ήταν θυγατέρα του Κώστα και της Ελένης Θάνου και ήταν η αγαπημένη των αδελφών της Δημήτρη, Χρίστου, Τέλη και Γιάννη.

Από μικρή μαθήτρια ακόμη, ο δάσκαλός της Παπά-Κοντοπάνος, την είχε ξεχωρίσει για την επιμέλεια και φιλομάθειά της.

Διάβαζε ό,τι βιβλίο εύρισκε και σε κάθε ευκαιρία. Εντυπωσίαζε με τις γνώσεις που είχε σε πολλά θέματα.

Ήταν πράος και γλυκός χαρακτήρας και την αγαπούσαν συγγενείς και φίλοι. Κράτησε παιδικές φιλίες με συμμαθήτριες και συγχωριανές της, σ' όλη της τη ζωή.

Πήρε ενεργό μέρος στην Εθνική Αντίσταση ακολουθώντας τα αδέρφια της με θάρρος και συνέπεια, με αποτέλεσμα δυστυχώς, να κλειστεί στις γυναικείες φυλακές της οδού Θεμιστοκλέους μετά την απελευθέρωση για μικρό χρονικό διάστημα.

Παντρεύτηκε τον Σταύρο Γεωργούλη και έζησαν με τρυφερότητα και αγάπη μέχρι το τέλος του βίου της.

Ήταν μέλη της Αδελφότητας και έκαναν δωρεές για χρήσιμα έργα στο αγαπημένο τους χωριό που παραθερίζαν κάθε καλοκαίρι.

Όλοι θα τη θυμόμαστε για τους ευγενικούς τρόπους και την καλωσύνη που είχε. Ας είναι ελαφρύ το Μικροχωρίτικο χώμα που τη σκεπάζει.

Οι συνδρομές στην Αδελφότητα και το περιοδικό μας είναι:

1. Συνδρομή ετήσια μέλους 6 Ευρώ
2. Συνδρομή ετήσια του περιοδικού "ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ" είναι 3 Ευρώ.
3. Συνδρομή για εταιρείες είναι 15 Ευρώ.
4. Συνδρομή ετήσια του εξωτερικού δολ. 50.

Κάνουμε γνωστό ότι οι συνδρομές των μελών και των φίλων μας είναι απαραίτητες για τη συνέχιση της δραστηριότητας της Αδελφότητας και την έκδοση του περιοδικού που έχει αυξημένα έξοδα έκδοσης και αποστολής, ιδίως του εξωτερικού είναι δυσβάστακτα.

SUN & SEA

TRAVEL AGENCY

- Αεροπορικά εισιτήρια για όλο τον κόσμο • Συνέδρια - Εκθέσεις
- Οργανωμένες εκδρομές • Διαβατήρια - Βίζες

Στις οικονομικότερες τιμές!!

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΓΙΟΥΡΝΑ - ΒΟΥΓΑ Σινώπης 29, Αμπελόκηποι, Τηλ.: 7799261

Ξενοδοχείο Εστιατόριο Καφετέρια

«Η ΧΕΛΙΔΟΝΑ»

Δ/ση ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΙΝΙΑΣ

Θέα προς το Βελούχι

Παραδοσιακή φιλοξενία εξυπηρέτηση
Παλιό Μικρό Χωριό Πληρ. τηλ. 0237-41221

ΤΟ ΧΩΡΙΑΤΙΚΟ

Ψησταριά

Εστιατόριο - Χωριάτικη Κουζίνα

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΥ

Νέο Μικρό Χωριό Τηλ. 0237/41257/41103

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ ΔΩΜΑΤΙΑ

Α' κατηγορίας

ΑΖΑΚΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ ΠΟΛΥΤΕΛΗ

ΔΩΜΑΤΙΑ

Νέο Μικρό Χωριό, Πληρ. Τηλ. 0237/41318

COUNTRY CLUB

HELLAS HOTEL

ΝΤΑΒΑΡΙΝΟΣ ΣΩΤΗΡΗΣ

Hotel Manager

Μικρό Χωριό - Καρπενήσι, Τ.Κ. 360 75
Τηλ.: 0237/41570-6, Fax: 0237/41577

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ
ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΔΩΜΑΤΙΑ
ΡΙΝΑ ΤΑΣΙΟΥ

Νέο Μικρό Χωριό Πληρ. Τηλ. 0237/41349

ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΖΑΡΡΑ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ
ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΔΩΜΑΤΙΑ

Νέο Μικρό Χωριό Πληρ. Τηλ. 0237/41236/41433

Ψησταριά - Ταβέρνα

Χωριάτικη κουζίνα

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΠΟΥΡΑΣ

Νέο Μικρό Χωριό Πληρ. τηλ. 0237/41300

Ταβέρνα «Η ΓΩΝΙΑ»

ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ετοιμα φαγητά της ώρας

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΔΩΜΑΤΙΑ

Νέο Μικρό Χωριό Πληρ. Τηλ.: 0237 41393

Ξενώνας

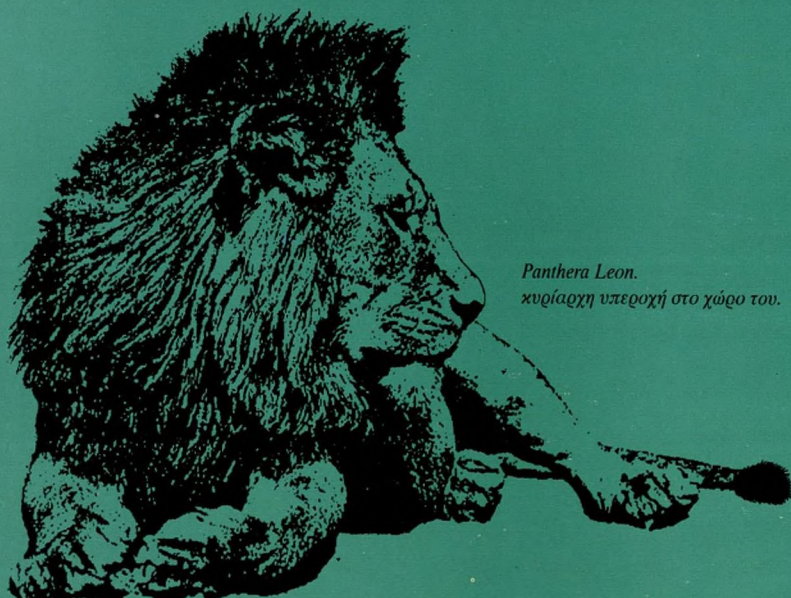
«Το ρίζωμα»

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΜΠΟΥΡΑ

Νέο Μικρό Χωριό

τηλ. (0237-41170) FAX: (0237-41486)

Κάποιοι ανάμεσά μας, Έχουν πιο Ανεπτυγμένο «ένστικτο» Υπεροχής:

Panthera Leon.
κυρίαρχη υπεροχή στο χώρο του.

ΙΔΙΩΤΙΚΟ Τ.Ε.Λ.

ΠΛΑΚΑ

- ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
- ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ
- ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ
& ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

Ιδιωτικό Τ. Ε. Λ.

Αναγνωρισμένο από το Κράτος

Ζωναρά 10, Τηλ.: 6457082-4,
5244011, 8250552, 6875421